

Programa d'Educació Ambiental de Pineda de Mar

Ajuntament de Pineda de Mar

Maig de 2023

Núm. expedient 2022/0014855

**Diputació
Barcelona**

Àrea d'Acció Climàtica

Direcció

Gerència de Serveis de Medi Ambient
Àrea d'Acció Climàtica

Míriam Romero Rull
Núria Gabernet Díaz

Equip redactor

ERF – Energia i Sostenibilitat, SLU

Sònia Roura Valls
Ivan Capdevila Peña

C. Vilamarí 50, 3r
08015 Barcelona
erf@erf.cat
www.erf.cat

Agraïments als centres educatius de Pineda de Mar, a l'Escola de Natura del Corredor (ENC) i a Solucions Mediambientals Assessors, SL (SMA).

ÍNDEX

ÍNDEX	3
1. INTRODUCCIÓ	5
1.1. El compromís ambiental de Pineda de Mar	5
1.2. La necessitat d'un Programa d'Educació Ambiental	5
1.3. L'Alineació del PEA amb l'Agenda 2030 i els ODS	6
Les accions de sensibilització del Full de ruta de l'Agenda 2030 local	8
2. CONTEXT	9
2.1. El context natural	9
La franja costanera i el sistema dunar	9
La vall de la riera de Pineda	10
El Parc del Montnegre i el Corredor i superfície boscosa	11
Un territori vulnerable al canvi climàtic	12
2.2. El context socioeconòmic	13
Una taxa de recollida selectiva limitada	14
3. MARC CONCEPTUAL	15
3.1. L'educació ambiental metropolitana ⁵	15
3.2. Pineda de Mar com a aula: conèixer per estimar	15
3.3. Pineda de Mar com a ecosistema: un entramat complex	16
3.4. Els problemes ambientals: del local al global	17
3.5. La gestió ambiental del municipi	17
3.6. La transformació de la ciutat	18
4. L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A PINEDA DE MAR I ENTORN	19
4.1. Les iniciatives municipals o locals	19
Les visites escolars a la deixalleria	20
L'oferta complementària	21
Les campanyes específiques	22
Els itineraris i rutes	22
4.2. Els equipaments i actius ambientals	23
L'educació formal	23
Els altres equipaments d'abast municipal o supralocal	24

4.3. Els agents clau.....	27
4.4. L'activitat i recursos entorn al Parc del Montnegre i el Corredor.....	29
L'Escola de Natura del Corredor (ENC)	31
4.5. Les activitats i propostes des del Consell Comarcal del Maresme.....	32
5. PROCÉS PARTICIPATIU.....	33
5.1. La comunitat educativa.....	33
Les necessitats i demandes dels centres educatius	33
5.2. Els altres agents en l'educació ambiental	36
6. DIAGNOSI.....	37
7. PLA D'ACCIÓ AMBIENTAL.....	43
7.1. Els públics destinataris.....	43
7.2. Els eixos temàtics.....	44
7.3. Les accions	45
7.4. Fitxes de les accions.....	47
8. SEGUIMENT I AVALUACIÓ.....	76
8.1. La implementació i el seguiment.....	76
8.2. L'avaluació	76
8.3. Els instruments d'avaluació existents.....	77
8.4. Criteris i recomanacions per a l'avaluació de les activitats	79
9. COMUNICACIÓ.....	80
9.1. Web i canals municipals.....	80
9.2. El paper dels agents socials locals	82
9.3. Altres plataformes digitals.....	82
9.4. Estratègies comunicatives locals	83
9.5. El paper dels mitjans de comunicació i <i>influencers</i>	85
9.6. Aliances per la difusió creuada	86
9.7. Recomnacions per una comunicació sostenible.....	87

1. INTRODUCCIÓ

1.1. El compromís ambiental de Pineda de Mar

El municipi de Pineda de Mar té una llarg compromís amb la sostenibilitat, que es posa de manifest amb l'adhesió a diferents iniciatives com: la Xarxa d'Entitats Locals pel Desenvolupament dels ODS de l'Agenda 2030, la Xarxa Espanyola de Ciutats pel Clima o la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat, el Pacte d'Alcaldies pel Clima i l'Energia i el Comitè Català per la Carta de la Terra.

Per a concretar i desenvolupar una acció estratègica en diferents àmbits, Pineda de Mar, s'ha dotat d'instruments sectorials per orientar les polítiques públiques seguint criteris de planificació ambiental:

- Full de ruta de l'Agenda 2030 (2021)
- Pla de recuperació de la vegetació litoral (2020)
- Pla de millora de la recollida selectiva a Pineda de Mar (2019)
- Zones vulnerables a Incendis (2018)
- Pla Director d'Arbrat Viari i Pla estratègic pels carrers arbrats (2015)
- Pla d'usos de platges (2017-2021)
- Campanya de recollida de residus orgànics (2014)
- Pla de mobilitat Urbana (PMU) (2011)
- Pla d'Acció per a l'Energia Sostenible (PAES) (2009)
- Agenda 21 (2002)

A escala comarcal també es disposa de l'Estratègia de transició energètica i acció climàtica del Maresme (2021).

1.2. La necessitat d'un Programa d'Educació Ambiental

Si bé Pineda de Mar compta amb una trajectòria prèvia i programa una sèrie d'activitats aïllades i puntuals de caire ambiental des de fa anys, encara no disposa d'una **Programació Ambiental Educativa general** dissenyada des de la **perspectiva local i integral**, que vertebrí els **diferents vectors**. Per aquest motiu, amb l'objectiu de poder disposar d'aquest instrument i configurar un ventall de **recursos educatius locals destinats a la ciutadania i a diversos segments de la població, incloent els centres d'ensenyament de diferents nivells**, des de l'Ajuntament es va sol·licitar el suport de l'Oficina Tècnica d'Educació i Promoció Ambiental (OTEPA) de l'Àrea d'Acció Climàtica de la Diputació de Barcelona per a redactar aquest Programa d'Educació Ambiental (en endavant PEA).

El PEA de Pineda de Mar parteix de la **realitat, característiques, trets identitaris i necessitats detectades** al municipi per enfrontar-se als grans **reptes globals del 2030**. En aquest sentit, per tal que sigui arrelat al territori i es pugui mantenir en el temps, es basa en un coneixement de l'entorn i del medi i de les problemàtiques associades a la vida urbana i, especialment, a determinats hàbits, amb l'objectiu final de contribuir a la millora de la **qualitat ambiental de Pineda de Mar i fer front a la situació d'emergència climàtica**.

El PEA de Pineda de Mar es concep, per una banda, com a un **document estratègic** amb directrius que orientin l'acció municipal en matèria d'educació ambiental i, per l'altra, com un **instrument pràctic**, un catàleg d'activitats dirigides a diferents sectors de població.

Aquest contempla essencialment dues fases:

Fase de diagnosi o prèvia, que marca el punt de partida:

- Recopilació i anàlisi de la **documentació i explicació del concepte** de l'educació ambiental.
- Participació per recollir les **inquietuds, necessitats i propostes** de diversos agents locals.

Fase de planificació, on es conceptualitza i desenvolupa el programa pròpiament:

- Disseny del **programa d'activitats** i la seva posada en marxa.
- Definició del **model de gestió, avaluació i comunicació**.

Cal remarcar que el PEA proposa diverses estratègies específiques per involucrar la societat mitjançant una oferta diferenciada d'activitats, atenent a les peculiaritats de l'ampli ventall d'agents, col·lectius i persones que abasta, amb l'objectiu final de la **consciència(c)ció** (consciència + acció), orientada a la **sensibilització per tal de difondre l'adquisició o consolidació d'hàbits sostenibles i beneficiosos pel benestar comú**.

El PEA de Pineda de Mar posa el focus en l'**estalvi de recursos** (residus, aigua, energia...) i el **respecte pels espais naturals** del municipi.

1.3. L'Alineació del PEA amb l'Agenda 2030 i els ODS

Des del 2015, quan les Nacions Unides van aprovar l'**Agenda 2030**, amb 17 Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS), aquesta ha esdevingut un full de ruta adoptat a nivell institucional, basant-se en les aliances i la cooperació per assolir les 169 fites en l'horitzó del 2030.

El full de ruta de Pineda de Mar per contribuir a l'Agenda 2030 centra els esforços, en un primer moment, en **8 ODS** íntimament connectats amb la sostenibilitat, que s'han seleccionat **per la seva rellevància ambiental i el seu caràcter transversal** atenent a la realitat local i als principals reptes municipals.

El PEA s'articula i s'orienta, també, a partir dels ODS i, en particular, els 8 ODS prioritzats des de l'Ajuntament de Pineda de Mar. Per això esdevindrà un **instrument per sensibilitzar la població** respecte de la importància de la sostenibilitat, i **contribuirà al seu assoliment local**.

Els 8 aspectes prioritaris per Pineda de Mar corresponen a l'àmbit Persones (granat): Salut i benestar (ODS 3), a l'àmbit Planeta (verd): Aigua (ODS 6), Consum i producció (ODS 12), Acció climàtica (ODS 13), Vida submarina i Terrestre (ODS 14 i 15) i àmbit Prosperitat (negre): Energia (ODS 7) i Entorn urbà i comunitari (ODS 11).

Font: Diputació de Barcelona i Agenda 2030 de Pineda de Mar.

ODS	Reptes de Pineda de Mar
	R1. Integrar el vector Salut a totes les polítiques municipals. R2. Fomentar estils de vida saludables al municipi. R3: Fomentar entorns saludables.
	R1. Assegurar l'abastament d'aigua potable per a tothom. R2. Fomentar el reaprofitament de l'aigua (aigua regenerada, aigües pluvials i aigües freàtiques). R3: Fomentar l'estalvi del consum d'aigua potable.
	R1. Assolir, el 2030, un consum final d'energia renovable de com a mínim el 27% i un consum d'electricitat procedent de fonts renovables pròpies de com a mínim el 50% del total. R2. Avançar en l'autoproducció i l'autoconsum d'electricitat d'origen renovable. R3. Promoure les comunitats energètiques. R4. Combatre la pobresa energètica a nivell municipal.
	R1. Millorar els espais públics per fer-los accessibles, inclusius, segurs, saludables i resilents. R2. Promoure un urbanisme integrador, amb correcció de desigualtats, invertint en modernització d'infraestructures i barris. R3. Reduir el risc d'exclusió social. R4. Fomentar la participació ciutadana en el disseny i desenvolupament del municipi. R5: Millorar la situació en urbanitzacions en dèficit. R6: Fomentar la construcció d'edificis sostenibles.
	R1. Promoure l'economia circular. R2. Fomentar la reducció i el reciclatge dels residus. R3. Reduir les emissions de CO ₂ .
	R1. Adoptar mesures per reduir l'impacte de gasos d'efecte hivernacle. R2. Reduir els impactes ambientals de cada acció per mitigar el canvi climàtic. R3. Adaptar-se al Canvi Climàtic.

	R1. Gestionar de manera sostenible l'ecosistema costaner. R2. Incrementar el grau de naturalitat de l'espai litoral.
	R1. Conservar de manera sostenible els espais naturals. R2. Educació en la conservació dels espais naturals de Pineda de Mar. R3. Protecció de la fauna del municipi.

*El full de ruta de Pineda de Mar identifica diversos reptes locals i preveu línies d'actuació per assolir-los.
Font: Agenda 2030 de Pineda de Mar.*

Les accions de sensibilització del Full de ruta de l'Agenda 2030 local

En el Full de ruta es contempla diferents accions complementàries que inclouen un vessant comunicatiu i educatiu que, des del PEA es tenen en consideració per concretar accions formatives o educatives que siguin coherents amb el seu plantejament i, en definitiva, que contribueixin a l'assoliment local dels ODS.

En aquest marc, el Full de ruta preveu una **estratègia de comunicació pròpia pels ODS** tant des del punt de vista intern, és a dir, entre el **personal municipal polític i tècnic**, com entre **els agents socials i econòmics i la població** en general, per tal que tinguin en compte els ODS en el dia a dia. Es contempla propostes per a diferents públics com:

- Campanya interna d'aplicació dels ODS i integració dels ODS en la fase de redacció de nous plans o programes de l'Ajuntament
- Capacitació d'agents socials i econòmics amb formacions sectorials i intersectorials i intercanvi de bones pràctiques
- Oferta educativa complementària pel sector educatiu
- Activitats específiques per diferents segments de públic: infants, joves, adults, gent gran, persones migrants... per tal que ho puguin implementar en el seu dia a dia

Els instruments i canals que preveu el Full de ruta abasten: activitats presencials, consells de bones pràctiques, gamificació i recompenses... recurrent a la web, *app* per mòbils...

Cal remarcar que el present **PEA revisa i amplia l'enfocament** i la comunicació prevista en el Full de ruta per **incorporar explícitament els ODS a través dels diferents vectors ambientals i dimensions prioritàries** manifestades per l'Ajuntament, relatives a l'**estalvi de recursos i al respecte pel medi natural**, atenent a la diversitat d'actors socials a interpel·lar.

2. CONTEXT

Pineda de Mar és un municipi divers pel que fa al seu paisatge, ja que es troba situat al litoral barceloní però s'endinsa cap a l'interior, cap a la Serralada del Montnegre-Corredor. Els dos sistemes estan connectats per diverses rieres i cursos d'aigua intermitents. L'estructura urbana presenta altres fragmentacions, principalment, per la successió de 3 eixos de comunicació: la via ferroviària, la carretera N-II i l'autopista C-32 (de mar a muntanya).

El context natural i socioeconòmic són imprescindibles per a dissenyar el PEA, que parteix dels condicionants i peculiaritats locals per orientar les accions i propostes educatives del mateix.

2.1. El context natural

Es distingeixen tres grans zones amb un interès naturalístic: la franja costanera i el sistema dunar, la vall de la Riera de Pineda i el Parc de Montnegre – Corredor i la superfície boscosa.

La franja costanera i el sistema dunar

Al llarg de **2,9 km de façana litoral** se succeeixen les platges dels Pins, Pescadors, Riera i Poblenou (de nord a sud). La costa és un **actiu natural valorat** avui en dia, si bé molt antropitzada i alterada degut al seu **intens ús turístic**.

La restauració progressiva d'una part del paisatge dunar, iniciada a la platja del Pins com es contempla en el projecte de protecció litoral¹. Aquesta **renaturalització** permetrà recuperar alguns **reductes de dunes i espècies psammòfiles** adaptades a aquest medi, inicialment en dos punts i es preveu que s'ampliï properament. Aquesta actuació repercutirà en un major **interès ecosistèmic terrestre i marí i un augment del seu valor paisatgístic**.

També es preveu reforçar la **sensibilització ciutadana** amb la instal·lació de **plafons informatius** per **donar a conèixer i posar en valor aquest ecosistema i la seva funcionalitat**, i explicar les **intervencions** dutes a terme. A més de la funció protectora del litoral, si s'arriba a ampliar el seu abast, ampliaran la seva funció ecològica, amb el retorn de la fauna associada. Paral·lelament, amb el PEA s'espera amplificar la seva funció pedagògica i didàctica mitjançant la comprensió i interpretació, contribuint a una millor conservació i respecte d'aquest ecosistema.

---

¹ El "Projecte de recuperació de la vegetació psammòfila de Pineda (estat actual i pla de gestió)" (Buxalleu, 2020), analitza l'estat de conservació d'aquesta vegetació al front marítim amb l'objectiu de la màxima naturalització possible des de l'avantplatja fins a la rereplatja. Els darrers temps s'ha recuperat parcialment dunes i vegetació adaptada.

S'alternen amb algunes zones arbrades amb algunes plantacions de tamarius, palmeres, pins i moreres... El microclima ombrívol agradable de les capçades convida al repòs i la pràctica esportiva.

La franja costanera es troba connectada amb el nucli urbà mitjançant nombroses passeres per a vianants, a través d'escaleres i algunes rampes per superar la via i passos soterranis.

*Dunes recuperades i protegides (sector nord), plantacions d'arbrat i passeig marítim transitable.
Font: ERF-Energia i Sostenibilitat.*

La vall de la riera de Pineda

La riera de Pineda és un eix que **vertebra el territori**, des del litoral -on desguassa- fins la serralada del Montnegre, essent un **connector biològic i paisatgístic**. El curs d'aigua és irregular, si bé hi ha zones a la part alta, amb alguna petita concentració més o menys regular i on és visible l'ecosistema de ribera.

A la part inferior s'hi troben canyissars i, més a munt, vegetació de ribera, combinada amb **conreus hortícoles** al llarg del seu curs, incloent a la part més part urbana, en parcel·les cultivades entre la via del tren i la N-II, terrenys que formen part d'un pla parcial de desenvolupament urbanístic.

Els usos agraris es combinen amb algunes **explotacions industrials** com són la planta de formigó (Promsa) o de tractament i emmagatzematge forestal (Ilenyes Parcet), la qual cosa implica la circulació de vehicles de gran tonatge en l'eix viari paral·lel a la riera, el passeig d'Hortsavinyà.

*Camí de per arribar a la masia de Can Cànoves (centre) i turó de la Guàrdia (221 metres).
Font: ERF-Energia i Sostenibilitat.*

A la vall de la Riera de Pineda hi ha **instal·lacions i infraestructures bàsiques** pel territori com l'Estació Depuradora d'Aigües Residuals (EDAR) de Pineda-Tordera i diversos elements vinculats a l'**aprofitament de l'aigua**. Alguns d'aquests, si bé han quedat en desús, fa segles van tenir un paper rellevant, donant-li el sobrenom de la "riera dels nou molins". Entre d'altres, cal destacar, tant pel seu valor patrimonial cultural² com per la seva estreta relació amb l'aigua, alguns elements localitzats a les proximitats de la Riera com són l'aqüeducte de Can Cua, el pont del Diable, la font del Ferro, el pou de glaç, el molí fariner i la bassa de Can Marquès, o el molí de Can Bauveta i diverses masies (Can Cànovas, Can Marquès o Can Pallofa, entre d'altres). Per altra banda, destaca el Salt de Pineda, que si bé pertany al terme municipal de Tordera, s'hi sol accedir des de Pineda de Mar. Darrerament ha esdevingut un dels punts més visitats.

*Patrimoni lligat a l'aprofitament de la riera de Pineda: aqueducte romà, font del ferro i molí fariner.
Font: ERF-Energia i Sostenibilitat.*

El Parc del Montnegre i el Corredor i superfície boscosa

Un **59%** de la superfície de Pineda de Mar és **forestal**, si bé només un **10% està integrat dins del Parc del Montnegre i el Corredor**, un espai integrat a la Xarxa d'Espais Naturals Protegits. El Parc del Montnegre i el Corredor és gestionat per la Diputació de Barcelona, dins de la Xarxa de Parcs Naturals, integrada per 12 espais. Destaca tant pel seu patrimoni natural com cultural, amb antics assentaments humans.

El paisatge dels massissos del Montnegre i el Corredor³ és un **bosc mediterrani** amb presència d'alzines, pi pinyoner i una combinació de roures, avellaners, castanyers o boix grèvol amb clapes on apareixen masies amb una llarga història lligades al **conreu de la terra i l'explotació forestal** o cases unifamiliars més o menys aïllades i urbanitzacions. És també un lloc de pas d'ocells migradors, que conviuen amb altres espècies com petits mamífers, rèptils, insectes i altres invertebrats i depredadors.

A peu s'hi transita per **camins i pistes forestals**, algunes aptes per a bicicletes o motocicletes de muntanya i també hi discorre una xarxa viària amb alguns eixos amb força pendent per accedir a urbanitzacions com la de Can Carreres.

² <https://www.visitpineda.com/categoria-experiencia/patrimoni/>

³³ [Catàleg de Paisatge de la Regió Metropolitana de Barcelona](#) de l'Observatori de paisatge per al Departament de Territori i Sostenibilitat. Aprovat el 2014.

El terme de Pineda de Mar s'inclou a la Unitat de paisatge de l'Alt Maresme (U23).

Cal posar de relleu diversos itineraris senyalitzats, equipaments i programes de dinamització, amb activitats d'educació ambiental i programes lúdics i culturals al llarg de l'any.

Delimitació nord del Parc del Montnegre i el Corredor. En taronja s'identifiquen itineraris de diferent nivell de dificultat. L'itinerari 16, d'uns 9 km, transcorre per la vall de la riera de Pineda.
Font: Diputació de Barcelona.

Un territori vulnerable al canvi climàtic

La configuració de Pineda de Mar fa s'identifiquin vulnerabilitats, compartides en bona part amb la resta de la comarca del Maresme. Són problemàtiques lligades a **riscos naturals**, indissociables de la **gestió del territori i de l'acció humana** i que s'han vist agreujades per l'emergència climàtica.

La franja litoral està altament **exposada a temporals marins**, fenomen que s'ha vist incrementat en les darreres dècades, degut al nivell d'artificialització de la costa, que ha debilitat la barrera que suposava el sistema natural dunar costaner. En aquest sentit, destaca la regressió de la franja litoral provocada per la successió de construccions artificials en municipis propers com els espigons de Santa Susanna o els ports marítims de Blanes o Arenys de Mar, ja que han alterat la costa i afectat les **dinàmiques litorals naturals**, per la disminució de les aportacions naturals de sorra i sediments de les rieres.

La ubicació d'**infraestructures crítiques** com la línia ferroviària o el col·lector d'aigües residuals a la franja litoral les fa especialment vulnerables davant de temporals marins o llevantades.

Destrucció del litoral, esllavissades als accessos de Can Carreres i desbordament de la riera.
Font: Ràdio Pineda.

Per altra banda, la zona de la riera i la part urbanitzada del municipi es troben exposades a **inundacions durant episodis intensos de pluja estacional**, als que se suma l'acció de la riera de Santa Susanna, el rierany dels Frares i el torrent de Mas Roger, que incrementen la superfície potencialment inundable.

La massa forestal és altament vulnerable davant d'incendis, siguin deguts a **causes humanes** relacionades amb la freqüentació del bosc, pràctiques inadequades o a la presència d'urbanitzacions o siguin deguts a **factores climàtics** com onades de calor extremes o sequera perllongada. Això s'agreuja per la proximitat a zones habitades tant pertanyents a Pineda de Mar com a municipis veïns.

Mapa del potencial d'inundabilitat de l'Alt Maresme i cartell d'alerta de perill d'incendis ubicat a la riera de Pineda.

Font: Departament d'Interior de la Generalitat de Catalunya, Mapa de Protecció Civil de Catalunya i ERF-Energia i Sostenibilitat.

2.2. El context socioeconòmic

Pineda de Mar, amb una extensió de 10,74 km², té una disposició singular, ja que es desplega entre la línia de costa de l'Alt Maresme i la Serralada Litoral, amb diferents sectors poblacionals diferenciats. Pel litoral forma un continu urbà amb Calella, al sector de Poblenou i també limita amb Santa Susanna i Tordera a l'interior. Amb gairebé 28.000 persones empadronades, Pineda de Mar és dels municipis més poblats de la comarca i té una densitat de població mitjana alta.

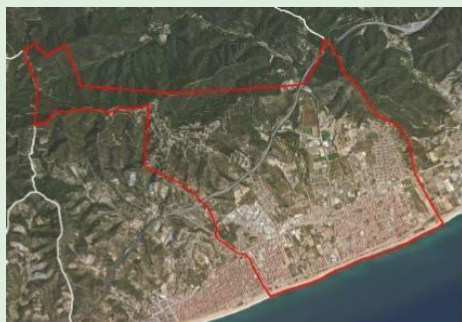
La **trama urbana compacta** és paral·lela a la costa, amb la singularitat d'un reducte d'activitat agrícola contigu al curs baix de la riera. Contrasta amb el **sector més muntanyenc i forestal** a la falda de la Serralada Litoral; una àrea de baixa densitat, aïllada de la resta del municipi i amb desnivells.

A més de la frontera natural de la riera, el nucli urbà queda interromput per **infraestructures de transport** -com l'autopista C-32 i la N-II, aquesta última d'índole més comarcal arran de la inauguració de la via ràpida- o la via de la línia ferroviària, franquejable mitjançant passos soterrats i un pas a nivell.

La platja o franja costanera compta amb diversos **equipaments** com guinguetes i hi ha sectors específics identificats com a platja sense fum, platja de gossos o platja nudista... Altres serveis addicionals com el lloc de socors, parcs, instal·lacions per la pràctica esportiva o el passeig, fan que sigui un lloc freqüentat.

L'activitat turística és particularment rellevant, amb una oferta destacada de places hoteleres i de càmping d'ús estacional, a la que s'afegeix la demanda de cap de setmana i la població flotant a les

segones residències⁴. Aquests dos fluxos, estacionals o puntuals, comporten un **augment considerable dels consums d'energia, aigua i generació de residus**.

Dades bàsiques de Pineda de Mar		Terme municipal i trama urbana
Població (2021)	27.974	
Superfície (km²)	10,74	
Superfície agrícola llaurada (ha) (2009)	56	
Espai natural protegit	10,5%	
Superfície forestal (ha) (%)	615 (59,4%)	
Superfície litoral (km)	2,9	
Altitud màxima (m)	10	
Densitat (hab./km²)	2.604	
Habitatges principals (secundaris) (2011)	10.390 (4.541)	
Places turístiques (establiments) (2021)	3.770 (16 hotels) 3.348 (4 càmpings)	

Font: Dades de l'IDESCAT i mapa d'elaboració pròpia a partir de cartografia de l'Institut Cartogràfic i Geològic de Catalunya (ICGC).

Una taxa de recollida selectiva limitada

Es constata que cal una major sensibilitat pel que fa a la **generació i gestió de residus**. En aquest sentit, l'especialització turística i alta ocupació estacional és un factor que incideix en una menor preocupació per la separació dels residus. Per això, una major sensibilització i millora en els hàbits i conductes més cíviques de residents i visitants repercutirà positivament en menys quantitat de deixalles global i una menor presència de residus a la via pública i en una reducció dels residus impropis als contenidors.

En aquest sentit, la taxa de **recollida selectiva de residus** local va ser del 41% el 2020, inferior a la mitjana de Catalunya del 46% pel mateix any, mentre que l'objectiu era del 50%.

Residus (2020)	
Generació per càpita (kg/hab./dia)	1,78
Recollida selectiva (5)	40,9
Generació de residus industrials (tones)	1.276,58
Establiments amb declaració anual de residus	22

Font: IDESCAT a partir de dades de l'Agència de Residus de Catalunya.

⁴ Amb la pandèmia de la COVID-19, l'any 2020, és altament probable que part dels habitatges secundaris hagin passat a ser principals progressivament.

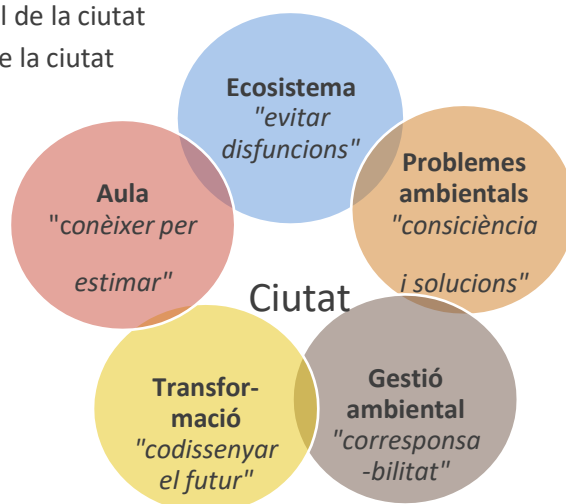
3. MARC CONCEPTUAL

3.1. L'educació ambiental metropolitana⁵

Es planteja diferents aproximacions de l'educació ambiental, partint del principi bàsic que els entorns, en el cas que ens ocupa, la ciutat, té un gran potencial educador i que s'hi donen una sèrie d'interrelacions complexes que cal divulgar.

El PEA s'articula a partir de 5 principis que conformen dimensions dels entorns urbans , que són com capes que se sumen al llarg del temps i que són complementàries i combinables entre sí :

- La ciutat com a aula
- La ciutat com a ecosistema
- Els problemes ambientals de la ciutat
- La gestió ambiental de la ciutat
- La transformació de la ciutat

Font: elaboració pròpia segons les 5 dimensions de l'educació ambiental segons Teresa Franquesa.

3.2. Pineda de Mar com a aula: conèixer per estimar

L'entorn urbà pot esdevenir un **objecte de coneixement i un recurs, un escenari i una aula** a descobrir mitjançant diferents mecanismes com poden ser sortides, visites i itineraris basats en el (re)coneixement i l'**exploració i observació** de l'entorn proper.

⁵ La conceptualització s'ha fet en base a la teorització de Teresa Franquesa al capítol sobre "Sobre educació ambiental urbana. Una visió des de Barcelona", inclòs a: "Educació ambiental. D'on venim? Cap a on anem?". Diputació de Barcelona, editat el 2017.

Aquests programes posen la ciutat al centre, com a font d'informació i marc de treball al servei de l'educació. Tot allò que s'hi troba com els espais naturals o zones verdes, sectors urbanitzats o fins i tot els equipaments o institucions, com també allò que hi passa, és a dir, les dinàmiques o activitats o allò que configura el seu context com els recursos necessaris i la seva procedència, fins al resultat després final, abastant tot el cicle de vida, llavors. Totes aquestes qüestions tenen un gran potencial i poden esdevenir, així, una font d'aprenentatge directa.

Es fomenten les activitats fora dels centres educatius o equipaments, és a dir, que tenen lloc en un entorn obert i que permet mostrar de primera mà i exemplificar, aprofitant la proximitat a l'objecte d'estudi o a allò que s'explica, fet que facilita molt la comprensió, permet apreciar-ne els seus valors i fixa l'aprenentatge, tot generant un vincle més profund amb la ciutat.

3.3. Pineda de Mar com a ecosistema: un entramat complex

De manera anàloga a un organisme viu i a un ecosistema natural, la ciutat requereix, pel seu funcionament, unes entrades i fluxos d'energia, d'aigua, aliments i altres recursos que s'obtenen directa o indirectament de la natura. A través d'aquesta 'ingesta i digestió' de recursos, es donen una sèrie de processos que ens permeten cobrir les nostres necessitats, més enllà de sobreviure com a espècie, i així, desenvolupar les nostres activitats en un entorn segur i estable.

Aquest complex sistema, genera una sèrie de residus o sortides, cada vegada més voluminoses, que tenen un impacte, en general, sobre un entorn que no és el que les consumeix, per què exportem a d'altres territoris allò que ens sobra. Per tant, és essencial una gestió correcta per part de les administracions competents, però és essencial la implicació de la ciutadania des d'una àmplia perspectiva: minimitzar el nombre de recursos necessaris i reduir la sortida de materials, en definitiva, simplificar el procés.

Conèixer i reflexionar sobre aquests conceptes -que poden semblar sovint massa tècnics- i saber "com funciona", com també, quin és el paper que hi tenim com a societat i com a individus, és essencial per evitar disfuncions i millorar l'eficiència d'aquest engranatge i, millorar el nostre entorn i que estigui en equilibri tant amb els recursos com amb la resta d'éssers vius. Aquest coneixement suposa prendre part i tenir la capacitat d'influir en les decisions sobre gestió dels recursos, la planificació, com a exercici de governança.

Els tallers o visites a instal·lacions, publicacions i materials didàctics o exposicions temàtiques permeten desenvolupar aquestes temàtiques i interrelacionar els diferents aspectes del metabolisme urbà i relacionar-ho amb els hàbits quotidians.

3.4. Els problemes ambientals: del local al global

Donar a conèixer les problemàtiques lligades a la vida urbana i de la nostra interacció amb el medi, que s'han agreujat amb l'estil de vida i estàndards de la societat actual. Això ha contribuït a comprometre la qualitat i quantitat dels recursos i, a degradar, cada cop de manera més accelerada, el nostre entorn i afectant cada cop més negativament la salut del planeta i la nostra i, així, el nostre benestar.

Algunes problemàtiques són més que evidents, per què són visibles, lligats a la gran producció de residus o al consum excessiu d'energia o d'aigua, especialment o per què se'n perceben els efectes, com és la contaminació de l'aire o del mar. D'altres, però no ho són tant i passen més desapercebuts com l'erosió o la contaminació del sòl, la pèrdua de biodiversitat o la presència creixent de microplàstics ingerits per organismes marins i que s'incorporen a la nostra dieta.

Informar i explicar les causes i informar sobre els riscos i generar consciència sobre aquests aspectes permet transformar els problemes en reptes i trobar solucions compartides, tant a escala global com local gràcies a l'acció col·lectiva i individual.

Les propostes educatives com visites a instal·lacions destinades a la gestió de residus com estacions de depuració d'aigua, abocadors o plantes de classificació i tractament de residus, en contrast amb equipaments com dipòsits pluvials o altres iniciatives com la "biblioteca de les coses" o "millor que nou", nevera solidària, horts urbans, cobertes fotovoltaïques o projectes de ciència ciutadana, entre molts altres, permet canviar la perspectiva i donar la visió de solucions aplicables i factibles a les nostres ciutats. La recerca i experimentació són també instruments destacats per sensibilitzar sobre els nostres impactes i comprometre's amb una transició ecològica.

3.5. La gestió ambiental del municipi

Aquesta dimensió té en compte que els programes o activitats dissenyats expliquin quina és l'acció ambiental que es fa des de l'Ajuntament o els ens públics i apel·lar a la responsabilitat individual i cívica per establir un marc de col·laboració que millori l'eficiència en l'ús dels recursos i, en definitiva, permeti assolir millors resultats en benefici mutu i de la col·lectivitat.

Els esforços o la implicació personal i ciutadana suposaran una contribució en favor d'un millor funcionament del sistema urbà globalment, i concretament, del model de recollida i gestió de residus, una millor qualitat de l'aire, un estalvi d'aigua i d'energia, una mobilitat més sostenible... i, per tant, en un model de ciutat més neta, agradable, habitable i sostenible...

Per aconseguir una implicació directa i pràctica se sol recórrer a divulgar directrius, normes i bones pràctiques, contextualitzar i explicar de manera entenedora quin és el resultat esperat (Què) i de quina manera es pot aconseguir, amb quins mecanismes o accions es pot assolir més fàcilment (Com).

A Pineda de Mar, el PEA se centra en una bona gestió dels recursos essencials i una millora en els hàbits quotidians respecte dels residus que redundi en un major taxa de recollida selectiva i un respecte per l'entorn natural del municipi.

3.6. La transformació de la ciutat

La ciutadania participa de les decisions, en un exercici comunitari de cocreació del futur immediat mitjançant un procés d'aprenentatge en fases i al llarg del que s'identifica el problema, cerquen alternatives i es consensua i acorda vies de solució, planificació, execució i avaluació de resultats.

L'apoderament per aconseguir el nou escenari o horitzó que s'ha definit prèviament requereix de totes les dimensions anteriors, per tant: descobrir i valorar l'entorn i comprendre la seva complexitat i els impactes que els humans provoquem en el medi i els efectes que això té tant sobre l'entorn com sobre la nostra salut i l'assumpció de nous hàbits i comportaments que permetin revertir-ho.

En són un bon exemple els projectes educatius en xarxa entre diferents centres escolars o programes com el d'Aprenentatge Servei (ApS) ofert per la Diputació de Barcelona, en què l'alumnat treballa activament per millorar algun aspecte del seu entorn. En ser-ne partícip i sentir-lo com a seu, s'incrementa enormement la seva implicació. Això també pot funcionar en altres iniciatives impulsades sectorialment. En el cas del PEA de Pineda de Mar, el paper dels agents de l'ecosistema turístic (els *touropersadors*, el sector de l'hoteleria, la restauració, la neteja, els visitants...) és clau.

Visions	Objectiu	Rerefons	Concepte clau	Resultat esperat
Ciutat-aula	Millorar el coneixement del propi entorn	Si conec el meu entorn, l'estimaré	Valoració	Defensa i conservació del patrimoni
Ciutat-ecosistema	Ajudar a comprendre el funcionament de la ciutat des de la ciència	Si entenc el funcionament del sistema, podré evitar Disfuncions	Comprensió	Comportament basat en el coneixement científic
Problemes ambientals de la ciutat	Fer prendre consciència dels problemes ambientals	Si conec els problemes, els voldré resoldre	Conscienciació	Denúncia Activisme
Gestió ambiental de la ciutat	Ensenyar comportaments adequats i promoure canvis d'hàbits	Si conec solucions concretes, col·laboraré a implementar-les	Col·laboració	Canvis en accions quotidianes i estil de vida personal
Transformació de la ciutat	Apoderar per participar en processos de canvi	Si em sento partícip del meu entorn, m'implicaré a explorar solucions	Participació	Corresponsabilitat Proactivitat Innovació

Principals enfocaments en educació ambiental urbana.

Font: "Educació ambiental. D'on venim? Cap a on anem?". Diputació de Barcelona (2017).

4. L'EDUCACIÓ AMBIENTAL A PINEDA DE MAR I ENTORN

Pineda de Mar es beneficia de l'oferta directa que programa i finança l'Ajuntament com també de la generada per agents com la Diputació de Barcelona, l'Escola de Natura del Corredor o el Consell Comarcal del Maresme.

4.1. Les iniciatives municipals o locals

Al llarg dels anys s'ha anat consolidant una agenda ambiental, de manera paral·lela a l'evolució dels reptes urbans, cada cop més complexos i vinculats a les agendes públiques globals en un context planetari d'emergència climàtica.

En aquest escenari, des de l'Ajuntament de Pineda de Mar s'ha impulsat i desenvolupat diferents activitats i accions de sensibilització, sovint vinculades a la commemoració d'alguna fita com el Dia Mundial del Medi Ambient el mes de juny. Algunes d'aquestes activitats es van repetint al llarg del temps i ja conformen l'oferta educativa o recursos sobre sostenibilitat de la ciutat com són les visites a la deixalleria, la distribució d'Agendes escolars o la marató energètica, entre d'altres.

Activitats o impuls a l'educació ambiental dutes a terme a Pineda de Mar els darrers anys	
Visites a deixalleria (R)	Des de fa més de 15 anys que s'ofereix a l'alumnat de 3r a 5è d'Educació Primària.
Distribució d'agendes escolars (R)	Les agendes del medi ambient es distribueixen entre els alumnes de secundària, en col·laboració amb la Diputació de Barcelona. Normalment es distribueixen entre els alumnes de 1r d'ESO.
Targetes descompte al rebut escombraries (R)	Foment de l'ús de la deixalleria (des del 2018). El 2021 va haver-hi 852 peticions de descompte en el rebut de les escombraries, variable segons el nombre d'usos.
Marató energètica	Foment de l'estalvi d'energia i bones pràctiques en edificis públics durant 1 mes. Els 5.800 € estalviats es van destinar a la pobresa energètica (2017).
Recollida d'excrements gossos	Conscienciació per la recollida d'excrements oferint un porta bosses i una ampolla per mitigar l'olor dels orins si se censen els animals domèstics (2016).
Bioblitz ciutadà	Cens de flora i fauna amb l'ajut d'especialistes (Dia del Medi Ambient, 2016).
Campanya de foment de la recollida selectiva	Passa carrers de percussió i performance amb repartiment de fulletons sobre recollida selectiva, coorganitzat amb el Consell Comarcal del Maresme (2017).

Festa del M. Ambient	Estand a la Fira d'entitats locals i organització de tallers ambientals (roba usada, mini contenidors, animals de companyia...) (2017).
Campanya de conscienciació sobre la fracció orgànica	Foment de la recollida selectiva i la fracció orgànica amb punts informatius i distribució de contenidors amb separadors. Festa amb tallers, esmorzar de fruita de temporada i exposició del cicle del residu orgànics (2018).
Campanya banderes verdes (R)	Implicació dels establiments generadors de vidre, amb la participació de l'Ajuntament i impuls d'Ecovidre (des de 2019).
Vies Braves	12 sessions de dinamització turística, educativa i ambiental per la pràctica de la natació segura i responsable envers el medi ambient (2019).
Jornada de neteja de platges	Jornada popular de recollida de residus a la platja després del temporal Glòria, separant residus i restes vegetals aportades pel mar (2020).
Units contra la basurala	Convocatòria popular de voluntariat per netejar la platja dels Pins (dins del projecte Libera, dins de la Setmana del Medi Ambient, 2021).
Exposició "Treballem per l'energia"	Exposició d'hàbits en l'ús dels electrodomèstics, il·luminació, climatització i mobilitat front al canvi climàtic global dins de la Setmana del Medi Ambient (2022).

Entre parèntesi s'indica si és una activitat recurrent (R).

Font: Ajuntament de Pineda de Mar.

Les visites escolars a la deixalleria

La visita a la deixalleria de Pineda de Mar la porta a terme l'equip educatiu de l'empresa Solucions Mediambientals Assessors, SL, contractada per l'Ajuntament.

L'activitat és oferta als centres educatius i es programa generalment a 4rt de primària, quan l'alumnat és receptiu a aprendre nous hàbits i té capacitat d'entendre cert nivell de continguts sobre la temàtica abordada, els residus i el seu destí.

En una primera part es fa un taller a l'aula, amb una introducció sobre l'origen de les matèries (plàstic, vidre...) i sobre l'estat de l'art a Catalunya, detallant com les plantes de tractament estan al límit de la seva capacitat. L'activitat es desenvolupa mitjançant una dinàmica focalitzada en la separació de residus orientada a la disminució d'impropis de cada fracció i a la sensibilització respecte de l'impacte negatiu dels mals hàbits, sovint percebuts com a inofensius.

La visita a les instal·lacions se centra en els residus que hi són admesos i la seva gestió posterior. Normalment aquesta segona fase té lloc entre els mesos de març a abril, moment en què fa una bona temperatura.

En general s'observa un cert nivell de **desconeixement o malentesos sobre la separació** i gestió de residus tant **per part de l'alumnat com del professorat**.

Cal destacar que el relat ha anat posant major pes, paulatinament en la reducció, la reutilització i altres estratègies de recircularització de residus, que són pràctiques prèvies a la separació i que, per tant, són més efectives pel seu impacte positiu, evitant la gestió del residu obtingut als contenidors o a les deixalleries.

En una primera etapa es feia un seguiment de l'activitat directe des de l'Ajuntament, amb la presència del tècnic/a municipal, però darrerament no se sol fer.

L'oferta complementària

A aquesta oferta impulsada per la regidoria competent en matèria ambiental s'hi sumen altres accions i programes de dinamització o campanyes puntuals promogudes des d'àrees de Cultura, Turisme o Esports, entre d'altres... Algunes són adreçades a la ciutadania en general i altres a públics específics com: centres educatius, infants i joves o gent gran.

Oferta complementària a l'educació ambiental	
Activitats del segell Biosphere	El <i>Baby Center</i> i el <i>Mini Beach Club</i> , distingits amb <i>Biosphere</i> , realitzen activitats de un vessant pedagògic que poden contribuir a difondre la cultura de la sostenibilitat.
Programa d'horts urbans	Les persones de més de 60 anys, jubilats, amb invalidesa permanent o atur de llarga durada poden optar gratuïtament a una parcel·la individual dels horts urbans municipals, temporalment. A la Setmana per la Natura es fan "portes obertes".
Cicle de cinema ambiental	Amb el recolzament de l'Associació Cinemart, que organitza el Festival Internacional de Curtmetratges i altres activitats participatives: com el concurs de cartells o produccions pròpies. Complementàriament proposen iniciatives per al públic infantil i joves amb el suport dels centres escolars i l'Ajuntament.
Setmana de la Salut	Fomenta hàbits saludables i cura personal per totes les edats amb xerrades, tallers, passejades, portes obertes, exposicions... i la gimcana Practica Salut!, pel públic escolar. Es promou un passaport d'hàbits de salut per: respirar aire sa, menjar bé, mou-te, brilla, desconnecta i sigues solidari, amb components ambientals.
Passejades per la gent gran	Des d'Esports de la Diputació de Barcelona s'impulsen passejades d'uns 8 km per a majors de 60 anys, per observar els elements culturals o naturals un matí.

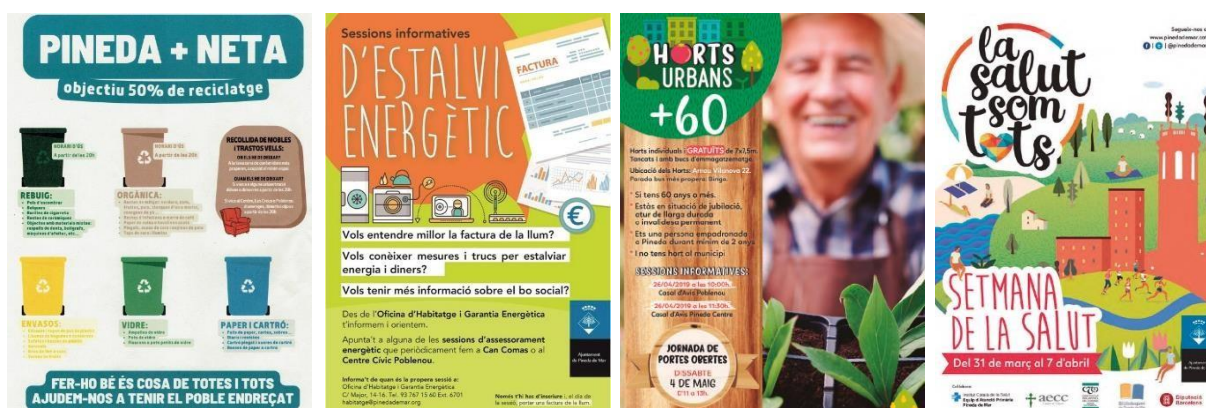
Font: Ajuntament de Pineda de Mar.

Font: Ajuntament de Pineda de Mar i Diputació de Barcelona.

Les campanyes específiques

Destaquen algunes campanyes que s'han dut a terme darrerament i que cobreixen diferents vectors ambiental com els residus, l'energia, l'alimentació.... Algunes estan més focalitzades en la sensibilització i conscienciació de cara a bones pràctiques i d'altres més amb hàbits saludables que estan connectats amb la sostenibilitat i la salut.

Font: Ajuntament de Pineda de Mar, Oficina Municipal d'Habitatge i butlletí gratuït d'Informació Municipal a-prop (núm. 53, 2019).

Els itineraris i rutes

Hi ha diferents rutes i itineraris senyalitzats en el terme municipal i l'entorn, que són promoguts des de de l'Ajuntament o des de l'Oficina de Turisme.

Els que són propis de de Pineda de Mar són:

- Ruta als orígens: ruta circular autònoma des del centre cap a la falda del Parc i sector de la riera. Discorre per diferents indrets on es descobreixen les masies o finques tradicionals i el patrimoni cultural més singular des de l'aqüeducte romà, al pont del diable o els voltants de Sant Pere del Riu, arribant fins al molí fariner i el forn de calç de Can Marqués
- De les 4 ermites i castell de Montpalau: Al llarg d'uns 10 km es visita les ermites de: Mare de Déu de Gràcia, Sant Pere de Riu, Sant Rafael i Sant Jaume.
- Ruta del Centre (De la terra al mar): recorregut guiat pel centre del municipi en diferents idiomes. Transcorre per diferents atractius del nucli històric i edificis singulars del municipi per descobrir la història i el seu llegat arquitectònic i la cultura marina com Cal Coronel, l'edifici de l'antiga biblioteca M. Serra i Moret, Can Comas o la capella de Sant Antoni, entre d'altres. Hi ha una versió infantil que és teatralitzada.
- Rutes pel Parc Natural del Montnegre: senderisme per les pistes i camins de la serralada i el Parc natural. Algunes es poden dur a terme en bicicleta tot terreny i hi ha itineraris senyalitzats per BTT.

A aquesta oferta s'hi afegeixen altres recorreguts que passen per Pineda de Mar i s'endinsen pel Parc del Montnegre i el Corredor, dins de la xarxa de la Diputació de Barcelona.

Font: Ajuntament de Pineda de Mar i Diputació de Barcelona.

4.2. Els equipaments i actius ambientals

L'educació formal

Pineda de Mar té una xarxa d'equipaments que fan les funcions d'educació formal, que són majorment públics i que cobreixen els diferents nivells educatius d'infantil, primària i secundària i específics per cobrir les necessitats específiques d'altres col·lectius.

Equipaments i serveis educatius formals	
2 Llars d'infants públiques 2 Llars d'infants privades (0 – 3 anys)	Bressol de Mar Marinada Oreneta Essència
7 Escoles d'Educació Infantil i Primària públiques 1 Escola d'Educació Infantil i Primària concertada (3 – 12 anys)	Aloc Antoni Doltra Montpalau Jaume I Mediterràni a Poblenu Sant Jordi Mare de Déu del Roser (FEDAC)
3 Centres d'Educació Secundària (12 – 16 anys)	Institut Euclides Joan Coromines Pineda de Mar
1 Centre d'Educació Especial	CEE Horitzó
Altres centres educatius	Escola d'adults "Natura" Escola Municipal de Música Aula de dansa

Font: Ajuntament de Pineda de Mar.

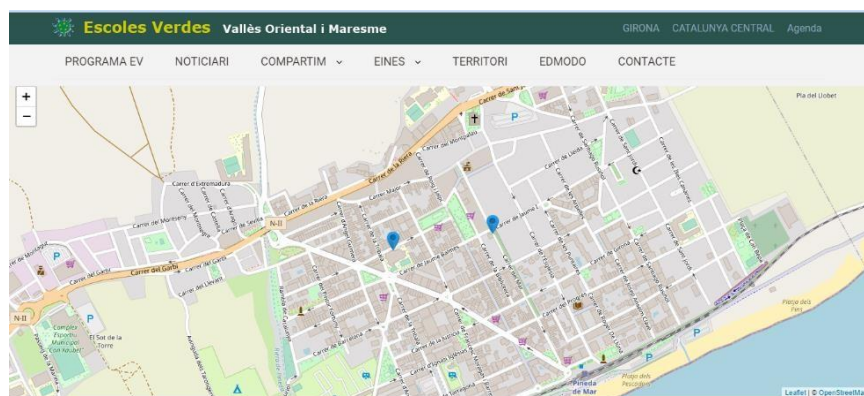
Les Escoles Verdes

El Programa Escoles Verdes impulsat per la Generalitat de Catalunya, dona suport als centres d'educació infantil, primària, secundària, cicles formatius i centres d'educació especial i d'adults que han manifestat explícitament un interès i compromís en millorar la seva gestió interna.

El fet de pertànyer a la xarxa permet compartir recursos pedagògics sobre la sostenibilitat i experiències tant entre l'alumnat com entre el professorat i, a més l'opció de demanar assessorament i intercanviar coneixement a través de trobades entre centres.

L'adhesió al programa esdevé un motor intern i un element estimulants per activar i dinamitzar la comunitat educativa i la participació en termes ambientals.

A Pineda de Mar hi ha dos centres escolars a la xarxa: l'escola municipal Sant Jordi i l'escola concertada Mare de Déu del Roser (FEDAC).

Font: [Programa d'escoles verdes](#).

Els altres equipaments d'abast municipal o supralocal

A Pineda de Mar hi ha una important densitat d'equipaments que comprenen des d'instal·lacions per la gestió de recursos bàsics: com els residus i l'aigua, d'abast municipal o supralocal i d'altres amb un vessant més social. Tots ells es poden connectar, directa o indirectament, a l'educació ambiental i poden ser un altaveu de la cultura de la sostenibilitat des d'un punt de vista de l'educació en temps de lleure o informal.

Cal tenir en compte la singularitat que hi ha dos nuclis poblacionals diferenciats i separats a més per la Riera de Pineda: el centre i el Poblenou. Això fa que hi hagi equipaments que es troben als dos punts, per tal de donar un servei per de proximitat.

Altres equipaments ambientals o amb potencial educatiu

Deixalleria municipal i mancomunada	La deixalleria municipal de Pineda de Mar i la mancomunada del Maresme a Malgrat de Mar són espais visitables. S'admeten residus ordinaris, especials i voluminosos.
Estació Depuradora d'aigües Residuals	Instal·lació amb un tractament biològic del Consell Comarcal del Maresme. Té capacitat de 54.000 m ³ /dia (245.455 persones) i serveix a: Pineda de Mar, Calella, Malgrat de

(EDAR) de l'Alt Maresme	Mar, Palafoles i Santa Susanna. Per la seva ubicació requereix 31 km de 31 km i 12 estacions de bombeig. L'efluent depurat es canalitza amb un emissari submarí a 1,2 km.
Mercats de Pineda i de Poblenu, Mercat-Fira d'estiu i Fira d'entitats	El mercat del centre de Pineda i Mercat de Poblenu d'alimentació té lloc setmanalment al matí i el Mercat-Fira d'estiu és els matins de juny a setembre. La Fira, al maig, és organitzada per la Regidoria de Participació Ciutadana i entitats, com a punt de trobada del teixit associatiu i ciutadania amb activitats, tallers, entre d'altres.
Biblioteques Serra i Moret i de Poblenu	Tenen un fons ambiental i s'hi fa activitats per a totes les edats de foment de la lectura, exposicions, tallers, contes, conferències.... Participen a la Setmana de la Natura i col·laboren amb Parcs i Biblioteques, naturalment! (Diputació de Barcelona), per donar a conèixer els Parcs i impulsar la cura de l'entorn i els ODS amb accions diverses: Exposicions documentals per fomentar l'educació ambiental, tallers creatius adreçats a infants on es fomenta el reciclatge, laboratori de lectura Salvem la Terra...
Arxiu municipal	L'arxiu unitari (històric i administratiu) conserva i difon documentació des del segle XV fins avui dia d'interès per als serveis municipals i general, estudiants i investigadors.
Espai Educatiu "Pijoan i Cutiller"	És multifuncional, amb aules i espais auxiliars, és la seu de l'Escola d'Adults Municipal Natura, l'Oficina de Català de l'Ajuntament i el Pla de Transició al Treball (PTT).
Can Comas, Espai de Dinamització Cultural	Masia catalana que allotja serveis municipals i seu de la Fundació Tharrats d'Art Gràfic . Al pati es fan activitats culturals i ciutadanes i se cedeixen espais a entitats.
Espai Cultural "Sara i Llorens"	Els dos espais disponibles són cedits a entitats locals a realitzar actes i hi tenen lloc, puntualment la Fira d'Entitats, entre d'altres.
Centre cívic de Poblenu	El centre cívic vertebrava la comunitat amb cursos de salut, cuina, creativitat o tallers com: "Repara, reutilitza i estalvia! Bricolatge domèstic" i activitats infantils i juvenils.
Casal d'Avis de Les Mèlies i de Poblenu	Casals municipals per l'envelliment actiu i espai de trobada de la gent gran (majors de 60) que munta gran diversitat d'activitats: sortides, excursions, festes, conferències...
Centre de Joves "Can Jalpi"	Punt de trobada amb diversos serveis i recursos per a joves de 12 a 18 anys amb ús gratuït de ludoteca, tallers, activitats esportives...
Oficina d'Atenció al Consumidor (OAC)	Servei municipal d'assessorament en matèria de drets i deures relatius al consum de productes o serveis.
Centre Innova	Servei públic local per la promoció econòmica, empenedoria, comerç, turisme, restauració, mercats i agricultura... que impulsa projectes amb entitats i agents socials.
Auditori	Equipament municipal dedicat a les arts escèniques obert a usos i activitats socioculturals promogudes i organitzades del teixit associatiu.
Oficina Municipal d'Habitatge	S'assessora sobre habitatge i garantia energètica i promoure el consum responsable i l'eficiència i fan sessions sobre "estalvi energètic" i s'impulsen auditories energètiques.
Equipaments esportius	Hi ha diversos equipaments per a la pràctica esportiva: Complex Esportiu Municipal Can Xaubet, el pavelló Municipal "Nino Buscató", camp de futbol Can Feliu de Manola, pista poliesportiva Pinemar o la base Nàutica, entre d'altres.

Font: Ajuntament de Pineda de Mar.

La certificació *Biosphere*

Pineda de Mar té 11 equipaments i establiments amb el segell *Biosphere*, que s'ha renovat el 2021. Aquest és un reconeixement concedit a la marca turística "Costa Barcelona" com a Destinació *Biosphere* de l'Institut de Turisme Responsable, coordinat per la Diputació de Barcelona i la Cambra de Comerç de Barcelona des del 2017 i, al Maresme, gestionat pel Consorci de Turisme.

La distinció *Biosphere* a empreses i serveis relacionats amb el turisme mostra del compromís ambiental municipal i dels agents del territori, amb la gestió sostenible, la conservació mediambiental, la protecció del patrimoni cultural, el desenvolupament socioeconòmic i la participació i satisfacció dels visitants. Ha estat concedida a establiments i serveis municipals i privats de diferent tipologia.

Equipaments, serveis o establiments	
<p>Municipals:</p> <p>Oficina de Turisme</p> <p>Baby Center</p> <p>Mini Beach Club</p> <p>Base nàutica</p> <p>Platja de la Riera</p> <p>Platja dels Pescadors</p> <p>Destinació Pineda de Mar</p>	<p>És el punt de referència pel turisme que visita Pineda de Mar. Promou la descoberta del municipi i el seu patrimoni cultural i natural i les activitats que s'hi desenvolupen, amb un especial focus amb les famílies, la gastronomia o l'esport, entre d'altres. Compta amb un web propi en diferents idiomes.</p> <p>Espai estival a la platja dels Pescadors habilitat per famílies amb nadons i infants fins als 6 anys on, gratuïtament disposen de canviadors, trones, microones, nevera, llitets... i sala d'alletament. Hi ha servei de monitoratge i tallers gratuïts, contes i manualitats en idiomes estrangers.</p> <p>Consisteix en tallers educatius sobre temàtica marina i estival amb base creativa i lúdica, per a infants de 4 a 12 anys. De tarda també s'organitzen jocs d'aigua.</p> <p>Concentra activitats nàutiques i del lleure.</p> <p>Aquestes dues platges han rebut el reconeixement.</p> <p>Entitat de promoció turística del municipi.</p>
<p>Privats:</p> <p>Golden Taurus</p> <p>Aquapark Resort</p> <p>Sorrabona / Sumus</p> <p>Stella&Spa</p> <p>Aqua Hotel</p> <p>Promenade</p> <p>Xiringuito l'Escora</p> <p>Botigues Herbes</p> <p>Pineda Centre i</p> <p>Herbes Poblenou</p>	<p>Establiments privats reconeguts amb el distintiu d'ús turístic destinats a l'allotjament o restauració.</p> <p>També s'ha integrat el comerç local.</p>

Font: Ajuntament de Pineda de Mar i Ràdio Pineda.

Font: Ajuntament de Pineda de Mar.

4.3. Els agents clau

Pineda de Mar compta amb un notable teixit associatiu que dinamitza i mobilitza la societat civil i amplia el repertori amb activitats pròpies que, en algun cas, reben el suport de l'administració pública.

Les entitats i associacions són agents claus que poden, que poden tenir un paper important i implicar-se en la sostenibilitat i l'educació ambiental.

El ventall abasta des d'iniciatives de caire naturalístic, de coneixement o defensa del territori o d'acció ambiental. S'hi sumen les de caire cultural en sentit ampli, de suport comunitari, esportiu, de la comunitat educativa i educació formal i en el lleure, on cal destacar el paper de les AFES, o els moviments veïnals o associacions empresarials i econòmiques, entre les que cal destacar les dedicades al sector turístic i restauració. En alguns casos són només de caràcter local i en d'altres són d'abast comarcal.

Tipologia	Associacions i entitats amb major potencial pel PEA
Col·lectius naturistes i de foment de la descoberta i protecció del territori o amb sensibilitat ambiental	Plataforma Salvem la Vall de la Riera per la salvaguarda del patrimoni històric i natural i regulació d'usos de l'entorn. Ha restaurat el molí fariner i forn de calç de Can Marquès.
	Naturalistes del Montnegre i la Tordera (NatMont) per la defensa i divulgació del patrimoni natural d'aquest àmbit. Impulsen grups de treball temàtic i sortides.
	Agrupament Escolta i Guia Montpalau , entitat d'educació en el lleure d'infants i joves que funciona amb voluntariat. Va apadrinar un tram de Riera al sector de Cal Capità.
	Associació de Voluntaris de Protecció Civil de Pineda de Mar
	Associació Voluntaris Forestals de Pineda de Pineda de Mar
	Associació de Bombers Voluntaris de la Generalitat de Pineda
	Associació de Lleure i Conservació de la Natura
Centre Excursionista Anem a Caminar	
Associació Montpalau Team	
Associació el Pinyó, Grup de Consum Responsable	

	<p>Associació Compartir (Solidaritat i Reciclatge) La Salamandra Gestió Ambiental</p>
Principals entitats culturals	<p>Fotògrafs de Pineda organitza activitats relacionades amb la fotografia: xerrades, sortides, tallers ... tant per a socis com per a persones aficionades.</p> <p>Cinemart Promou la cultura cinematogràfica i impulsa curtmetratges sobre el patrimoni local o personatges emblemàtics.</p> <p>Centre Cultural i Recreatiu de Pineda de Mar, entitat amb espai propi amb un auditori, dedicat especialment al teatre i on també es fan altres activitats.</p> <p>Amics de la Barca a Vela Llatina - el Mamelló de divulgació de la cultura marina i de les embarcacions tradicionals, participant en trobades en altres localitats properes.</p>
Promoció cultural, musical, artística o de la cultura tradicional o de caire recreatiu	<p>Xarxa d'Activitats Culturals de Pineda de Mar</p> <p>Associació Cultural Mare Nostrum</p> <p>Moviment Cultural Pinedenc</p> <p>Associació Cultural Vetakika</p> <p>Centre Cultural Estrada de Pineda de Mar</p> <p>Associació Cultural la Patim</p> <p>Associació Art x Art</p> <p>Foto Cine Club Pineda</p> <p>Associació Coral Pinedenca</p> <p>Orfeó Monteverdi</p> <p>Associació de Músics de Pineda de Mar i Alt Maresme</p> <p>Associació Amics de la Música de Pineda de Mar</p> <p>Associació Cultural Músiques del Món</p> <p>Associació Colla Castellera de l'Alt Maresme</p> <p>Colla de Geganters i Grallers de Pineda de Mar</p> <p>Colla de Diables Ratpenatsinfernals</p> <p>Agrupació Sardanista Pinedenca</p> <p>Associació Ateneu Popular Sa Boada</p> <p>Associació Kultura Local</p> <p>Associació Gastronòmica, Cultural i Recreativa Plaça Sant Pere Pescador</p> <p>Asociación Gastronómica y Recreativa Nimis JJ</p> <p>Associació Recreativa i d'Oci Fills de Poblenou</p> <p>Comissió de Festes de Poblenou de Pineda de Mar</p> <p>Associació Cultural Butlletí d'Informació i Opinió Ponent</p> <p>Amics de la Ràdio del Maresme</p>
Centres d'estudis o afins	<p>Associació Centre d'Estudis d'Arqueologia de l'Alt Maresme</p> <p>Centre d'Estudis Pinedencs</p> <p>Associació Cercle Català d'Història</p>
Solidaritat i suport comunitari o diversitat funcional	<p>Associació Banc del Temps de Pineda de Mar</p> <p>Associació Col·lectiu Pineda Solidària</p> <p>Associació el Caliu del Cor</p> <p>Associació de Dones Pinedenques</p> <p>Associació Canviem</p> <p>Associació Xarxa d'Iniciatives Pinedenques (XIP)</p> <p>Associació d'Immigrants de l'Alt Maresme</p> <p>Associació de Discapacitats de l'Alt Maresme</p> <p>Agrupació de Persones Sordes de l'Alt Maresme</p> <p>Asociación Pineda Sin Barreras / Pineda Sense Barreras</p>
Educació	<p>Associació Elumnia per a la Formació Permanent del Professorat</p> <p>AFES dels centres educatius del municipi</p>

	Associació Tallers Escola de Vida
Promoció esportiva	Unión Deportiva y Recreativa de Pineda Associació Esportiva, Cultural i de Lleure de Pineda de Mar Federació Catalana de Fitness Esportiu Associació Flamarada Sport
Agents econòmics	Associació d'Empresaris dels Polígons Industrials de Pineda Federació d'Associacions de Comerciants i d'Empresaris de Serveis de Pineda de Mar Maresme Turístic Nova Associació al Punt de Sal de Restauradors Associació de Comerciants i Empresaris Gent de Pineda Associació de Comerciants de Poblenou Associació de Comerciants i Empresaris Pineda Associació de Comerciants Bertomeu Centre Associació de Conductors i Transportistes del Maresme Nord Associació d'Artesans de Pineda de Mar Associació de Venedors Ambulants de Catalunya Associació de Taxistes de Pineda de Mar Associació de Treballadors Africans de Pineda
Associacionisme veïnal, juvenil o per la gent gran	Associacions veïnals de diferents barris i sectors del municipi Associació Juvenil Amics de Poblenou Comunicació Jove del Maresme Associació Juvenil Consell Local de la Joventut de Pineda de Mar Associació el Jardí dels Avis Casal d'Avis les Mèlies de Pineda de Mar Associació de la Gent Gran (Jubilats i Pensionistes) de Pineda de Mar Casal de Jubilats i Pensionistes de Poble Nou
Altres col·lectius	Associació Canina Pineda de Mar Associació Protectora d'Animals "GATPI"

Font: Directori d'associacions i entitats del Departament de Justícia de la Generalitat de Catalunya.

4.4. L'activitat i recursos entorn al Parc del Montnegre i el Corredor

El Parc, integrat a la Xarxa de Parcs Naturals gestionada per la Diputació de Barcelona, té un destacat potencial didàctic que presenta matisos segons les estacions.

A tota la xarxa es desplega un ampli programa públic amb un seguit de cicles i activitats lúdiques i culturals molt variades i obertes a la ciutadania (itineraris i passejades guiades, rutes teatralitzades inclusives...) que tenen lloc tant a l'espai natural com en altres espais com biblioteques o equipaments. Es publica una agenda on es recull tota l'oferta globalment per a tot els municipis membres i que també engloba exposicions temporals, publicacions o audiovisuals.

La virtualitat i recursos digitals s'ha vist incrementat durant els darrers anys, també arran de la pandèmia el 2020. En aquest sentit, s'han desplegat un seguit d'activitats virtuals i també hi ha aplicacions mòbils amb informació diversa dels parcs i una específica per planificar els itineraris senyalitzats que s'hi poden dur a terme, ambdues disponibles per a telèfon mòbil.

Programació i cicles més destacats del Parc del Montnegre i el Corredor	
Coneguem els nostres parcs	Programa pedagògic de patrimoni natural i cultural per 6è de primària a escala provincial. Inclou un treball previ a l'aula i itinerari pedagògic guiat pel Parc.
Viu el parc	Programa adreçat al públic adult i familiar amb un ampli ventall d'activitats artístiques, literàries, educatives i de divulgació del patrimoni natural i cultural tant dins del Parc com al municipi. També inclou un programa escolar pels alumnes de 5è de primària de les escoles de l'àmbit de cada parc.
Passejades guiades	Programa anual de primavera a tardor amb una trentena de passejades a diferents punts del parc, amb objecte de donar a conèixer el patrimoni natural i cultural i gaudir de l'entorn. Solen tenir una durada de 3-4 hores, bàsicament en cap de setmanal té un preu màxim de 3 €. A Pineda de Mar, en diferents edicions s'hi ha programat en diferents moments: <ul style="list-style-type: none"> • Sortida monogràfica: moltes a la riera de Pineda • Recorregut d'observació matinal d'ocells • Recorregut: Vistes del Montpalau
Poesia als parcs	Recitals o passejos poètics (primavera i tardor) dins el programa Viu el Parc.
Parcs en concert	Cicle anual de propostes artístiques on la música dialoga amb l'entorn.
Parcs i biblioteques... Naturalment	Activitats per apropar la lectura i la natura. L'Agenda trimestral inclou documentals, xerrades, tallers i visites guiades... organitzades per les biblioteques públiques de la zona d'influència dels Parcs. A Pineda de Mar sol tenir lloc a la Biblioteca M. Serra i Moret.
Cercle de Voluntaris dels Parcs Naturals	Orientat a persones que, voluntàriament, volen participar en la conservació, manteniment i difusió de la Xarxa de Parcs Naturals.

Font: Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

Font: Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

També s'hi concentra una sèrie d'equipaments pedagògics i culturals, centres d'informació, allotjaments rurals, àrees d'esplai i d'acampada, etc.

Equipaments del Parc del Montnegre i el Corredor a les proximitats de Pineda de Mar	
Àrea d'esplai d'Hortsavinyà	L'antic nucli d'Hortsavinyà té un espai d'esbarjo prop de l'església de Sant Llop. L'edifici del Centre d'informació va ser cedit a l'Escola d'Hortsavinyà.
Centre d'Informació de Vallgorgina	Centre d'atenció al visitant i punt de sortida d'itineraris senyalitzats. Comparteix edificació amb Oficina del Parc i té amb un petit espai expositiu.

Escola de Natura del Corredor	Situada a la masia de Ca l'Arenas, a Dosrius, que és la seu de l'Escola i espai on hi tenen lloc estades, activitats, tallers... per a tots els públics.
Allotjament rural Masia Can Pica	Masia del S.XVII restaurada, situada al veïnat d'Hortsavinyà que s'ha reconverit al turisme rural. És propietat de la Diputació de Barcelona i s'hi duen a terme, puntualment, activitats pedagògiques i d'educació ambiental.

Font: Xarxa de Parcs Naturals de la Diputació de Barcelona.

L'Escola de Natura del Corredor (ENC)

A les propostes de la Xarxa de Parcs s'hi afegeixen múltiples opcions educatives de l'Escola de Natura del Corredor de qualsevol vector per a tots els nivells escolars, públic familiar i adults individualment o en grup com tallers, sortides, xerrades tant al Parc com a la masia de Ca l'Arenes (Dosrius) o a les aules.

Descripció de l'oferta educativa	
Tast de bosc: Sortides de camp vivencials d'observació del medi in situ o a l'aula de mig o 1 dia	
Educació infantil i primària: <ul style="list-style-type: none"> • Les Rondalles i els Sentits • Bosc a la primavera/tardor • Hi són! (els rastres dels animals) • Els ocells • Els invertebrats • Els animals de la bassa • Els rius Tordera i Tenes • Interpretació del paisatge • Passejada de descoberta de l'entorn • Ecosistema mediterrani • Plantes sense flor • Rutes de patrimoni megalític 	Educació secundària i batxillerat: <ul style="list-style-type: none"> • Successió ecològica • Comparació de boscos • Transecte forestal • L'ecosistema de la bassa • Riu net / riu brut • Passejada de descoberta de l'entorn • Els Ocells • Els rius Tordera i Tenes • Geologia
Programa sobre el Canvi Climàtic: xerrades, tallers i assessorament adaptat al públic destinatari	
<ul style="list-style-type: none"> • Xerrada vivencial adaptable a tots els públics: causes, efectes actuals i futurs i saber com adaptar-nos i mitigar el canvi climàtic. 	Educació Primària i Secundària: <ul style="list-style-type: none"> • Taller "CO₂ contra platges" (Maresme) • Taller "Experimentem amb renovables" • Sortida de camp "Cap on va el bosc?"
Tallers i xerrades a l'aula: sessions participatives i dinàmiques	
Educació infantil i primària: <ul style="list-style-type: none"> • Anàlisi d'egagròpiles i femtes • Aplicació d'energies renovables • Operació a bossa (de brossa) oberta • Recerca amb el compost • Compra sostenible • Jocs de recollida selectiva • Mobilitat • So i soroll 	Educació secundària i batxillerat: <ul style="list-style-type: none"> • Vectors ambientals (Residus, Aigua, Aire..) • Territori • Consum conscient • Canvi climàtic • Biodiversitat • Vegetació i fauna • Bolets i plantes sense flor • Ecologia forestal • Tresors ambientals i culturals del Montnegre i el Corredor i població

Font: Escola de Natura del Corredor.

Totes aquestes iniciatives es publiciten principalment a publicacions digitals específiques del sistema de Parcs com: "Informatiu als Parcs" (butlletí quinzenal), on es recullen notícies diverses relatives a aquests espais i "Gaudim als Parcs" (agenda setmanal), més centrat en activitats que hi tenen lloc.

*Instruments divulgatius: "Informatiu als Parcs", "Gaudim als Parcs" i Catàleg de l'ENC.
Font: Diputació de Barcelona i Escola de Natura del Corredor.*

4.5. Les activitats i propostes des del Consell Comarcal del Maresme

Des de fa dècades des del Consell Comarcal del Maresme s'impulsa l'educació ambiental dels municipis de la comarca en temes de residus, consum d'aigua o energia i es promou la visita a instal·lacions mancomunades com les deixalleries de Pineda de Mar o de Malgrat de Mar o l'EDAR de l'Alt Maresme.

Recursos d'educació ambiental del Consell Comarcal del Maresme	
Programa Consum amb consciència	Compren vídeos vehiculats a través de les Oficines Municipals d'Informació al Consumidor (OMIC) sobre consum d'energia o els drets energètics.
Xerrades als instituts sobre el canvi climàtic	Xerrades per l'alumnat de 4t d'ESO i Batxillerat en què s'aborda la vulnerabilitat i afectació sobre l'entorn immediat arran de l'emergència climàtica i com mitigar-ne els efectes al Maresme. Es fomenta la reflexió i participació de la joventut de la comarca.
Fulletó "I ara... reciclem més i millor"	Des de la visió de l'economia circular detalla els residus propis de cada contenidor de recollida selectiva.

Font: Consell Comarcal del Maresme.

Font: Consell Comarcal del Maresme

Des del Consell Comarcal també es difonen els atractius naturals i alternatives de descoberta, de lleure i turisme que es poden trobar al territori, concentrats en el [web de la Costa de Barcelona Maresme](#).

5. PROCÉS PARTICIPATIU

La participació externa ha comptat amb la visió, per una banda, dels centres educatius i, per l'altra, d'agents estratègics en el sector de l'educació ambiental i que tenen un contacte amb la realitat ambiental i educativa del municipi i de la comarca des de fa anys.

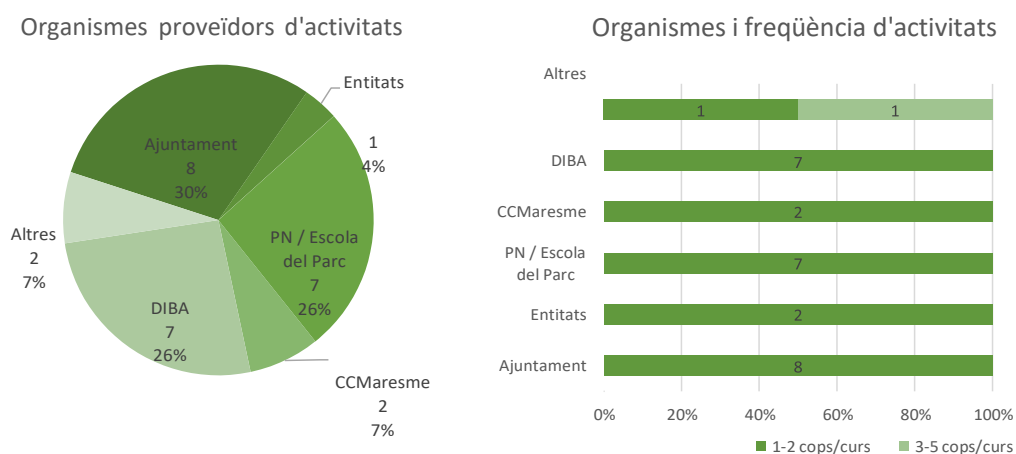
5.1. La comunitat educativa

S'ha contactat amb la comunitat educativa local per a fer una anàlisi dels aspectes que han de permetre dissenyar una oferta coherent i coordinada que abasti els diferents cicles d'ensenyament i optimitzi els recursos globals. El sondeig també ha servit per donar a conèixer el PEA.

Les necessitats i demandes dels centres educatius

S'ha fet una enquesta online per conèixer les necessitats i preferències i resposta i ús davant de l'oferta educativa d'aquest col·lectiu. De l'anàlisi de les respostes se n'extreu que les activitats programades des de l'**Ajuntament** són ben rebudes i tots els centres n'estan al corrent, com també de la programació del **Parc Natural de Montnegre – Corredor** i l'**Escola del Parc**, que dinamitzen i donen a conèixer aquest entorn. S'hi sumen activitats impulsades per la **Diputació de Barcelona** o, en menor grau, des del **Consell Comarcal del Maresme** o altres entitats com l'**Agència Catalana de Consum** o **agents forestals**.

Els centres duen a terme, en general, diverses activitats al llarg del curs. Habitualment solen incloure-ho a l'agenda escolar **almenys 1 o 2 cops per curs** a i, en algun cas, més i tot.

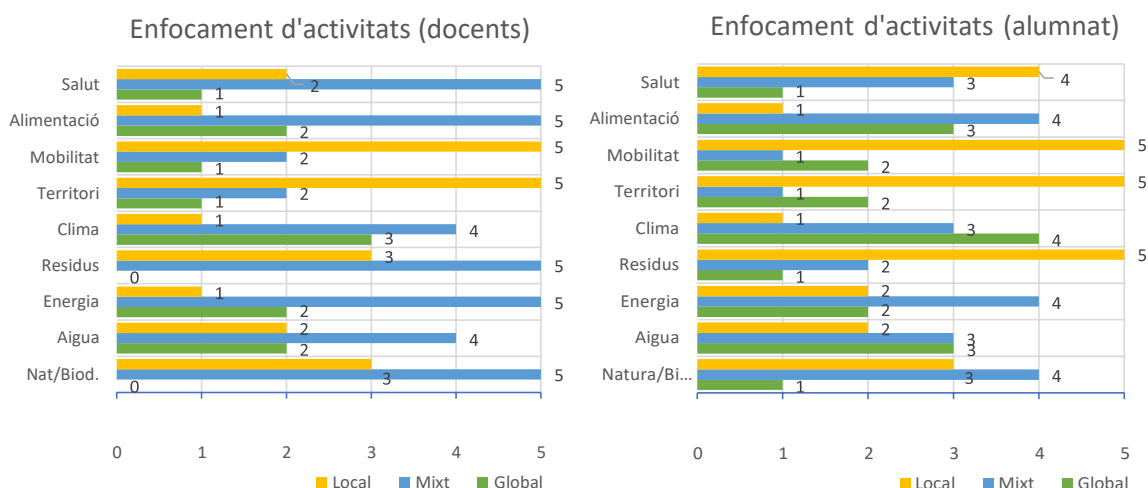

Font: Elaboració pròpia amb les respostes dels centres participants.

A més cal tenir en compte que les escoles duen a terme projectes o iniciatives que es vehiculen a vectors ambientals com són tenir **cura de l'hort o galliner**, fer **compostatge amb els residus orgànics** i fer tasca pedagògica respecte de la **gestió de residus**, evitant-ne en primera instància, promovent l'esmorzar sense embolcalls. Per altra banda, són sensibles a la **descoberta del medi**, principalment en la franja d'educació superior (a partir dels 13 anys) i a treballar qüestions relatives a l'energia.

Tots els vectors es consideren rellevants, si bé pel que fa als **espais naturals i la biodiversitat**, l'**energia**, els **residus** o l'**alimentació** i la **salut** es prioritza un **tractament més glocal**, combinant la dimensió planetària amb els factors locals, contrastant amb una **dimensió més local** pel que fa al **territori** i la **mobilitat**. No es pot oblidar que la **salut és una de les prioritats del Full de ruta de l'Agenda 2030** de Pineda de Mar i ha esdevingut una **preocupació general individual i col·lectiva**, fet motivat segurament per la situació de pandèmia recent.

Els docents perceben que l'**alumnat connecta amb una visió localista sobre els residus, el territori, la mobilitat i la salut** i més **global** en altres aspectes com el **canvi climàtic**, si bé **no es pot desconectar l'acció local de la realitat a escala planetària**, com ho mostren els moviments juvenils com *Fridays for Future*, *Rebellion Extinction*, on estan cridant l'atenció respecte de l'**emergència climàtica**.

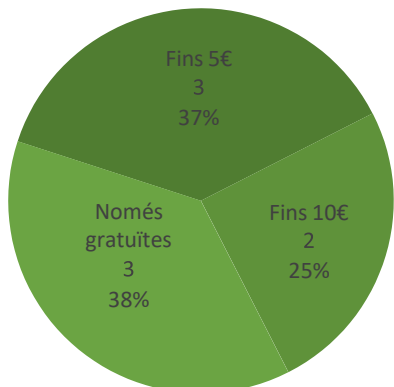

Font: Elaboració pròpia amb les respostes dels centres participants.

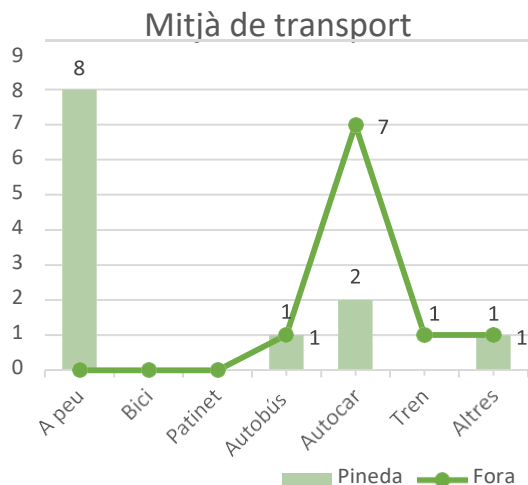
Les activitats més **atractives pels docents i per part de l'alumnat coincideixen** (segons el criteri dels docents), destacant la **descoberta del medi** en primera instància, seguida dels **tallers manipulatius** o les **campanyes** com les de realitzar plantacions o netejar l'entorn, en què **l'individu es posa a servei de la comunitat**. Les **visites a les instal·lacions** relacionades amb algun vector ambiental com les deixalleries són ben vingudes, ja que suposen una aproximació des del **punt de vista de la gestió** dels residus (o de l'aigua, per exemple) i una entrada a llocs on habitualment no es té accés. A més, la realització de **recerques o projectes que interdisciplinàries que entrellacen coneixement de diferents àrees** són també apreciades. Les activitats a l'aula o les visites a exposicions o xerrades són menys atractives. Val la pena destacar que altres recursos associats al món digital com els interactius o activitats en línia o opcions com el voluntariat no han estat citats.

Se cerquen alternatives que siguin **gratuïtes** de manera majoritària o bé que **no superin els 5€ per alumne/a**. Excepcionalment es considera l'oferta de major preu i en cap cap superior als 10€.

Preu màxim per persona i activitat

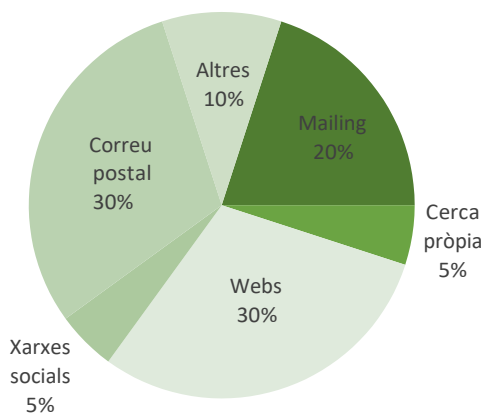

Font: Elaboració pròpia amb les respostes dels centres participants.

Font: Elaboració pròpia amb les respostes dels centres participants.

Principals canals informatius

Font: Elaboració pròpia amb les respostes dels centres participants.

Per a les activitats que tenen lloc al mateix municipi predominen els desplaçaments a peu, si bé també es recorre, a vegades, a autobusos de línia o es contracta autocars.

La comunicació “passiva” des dels agents promotors de l’educació ambiental, mitjançant correu postal o electrònic és majoritària. En segon lloc, la recerca proactiva a través de webs o altres instruments o xarxes socials també és força habitual.

5.2. Els altres agents en l’educació ambiental

De manera complementària s’ha mantingut entrevistes amb altres agents educatius que configuren l’oferta en educació ambiental:

- Empresa Solucions Mediambientals Assessors (SMA), encarregada de dur a terme les activitats de divulgació sobre la recollida selectiva i les visites a la deixalleria mancomunada de Pineda de Mar.
- Escola de Natura del Corredor (ENC), que dissenya i coordina el programa de passejades guiades pel Parc del Montnegre i el Corredor.

La seva experiència acumulada i coneixement del sector, han permès copsar la seva experiència i veure com ha evolucionat l’oferta i la demanda els darrers anys. Les seves aportacions han estat molt valuoses i s’han recollit a la diagnosi i tingut en compte en l’elaboració del PEA de Pineda de Mar.

6. DIAGNOSI

A partir de les aportacions de l'Ajuntament, dels agents implicats i de tot el treball previ, es planteja una àmplia diagnosi, estructurada en diferents eixos.

Un entorn atractiu d'interès natural cada cop més vulnerable que cal protegir i preservar:

- **Pineda de Mar és un municipi de mar i muntanya**, amb diversos atractius i recursos ambientals.
- El fet que sigui **molt accessible a escala metropolitana** i hagi esdevingut un **destí internacional** provoca un **intens ús turístic** i un consegüent impacte ambiental, marcadament estacional.
- **El seu ecosistema litoral dunar** està en procés de regeneració en alguns punts. És un **valor a protegir i conservar** en els propers anys que xoca a vegades amb una visió economicista del territori.
- **La riera de Pineda i el Parc del Montnegre i el Corredor són zones reconegudes a nivell naturalístic però són entorns fràgils** i en algunes èpoques de l'any cal **canalitzar i contenir l'ús públic**. En els darrers temps, els operadors turístics han difós aquests atractius com un valor afegit a l'estada.
- **Hi ha espais d'interès natural, patrimonial i pedagògic en un radi de proximitat**, que són accessibles a peu i que afavoreixen el coneixement directe del medi i pràctiques saludables com el passeig, l'excursionisme o la pràctica esportiva.
- **Pineda de Mar és un municipi especialment vulnerable al canvi climàtic**, com la resta del Maresme, per diferents factors com la recessió de la costa, temporals marins, onades de calor... o pel risc d'incendi, proper a nuclis poblacionals.

Conèixer per estimar:

- **El (re)coneixement del territori contribueix a estimar-lo i a incrementar el sentiment de pertinença i entendre els riscos** a què està sotmès, però també el nostre paper i responsabilitat en el dia a dia.
- Puntualment, mitjançant algun pla d'ocupació, s'ha pogut disposar de la **figura de personal fent tasques d'informació i conscienciació dels i les visitants**, afavorint una interlocució en positiu amb els propietaris de gossos, passejants o persones amb males praxis.
- **La implicació personal i actituds ciutadanes respectuoses amb el medi i el civisme** basades en el coneixement i estimació són essencials tant entre la població com entre visitants.

Un Ajuntament actiu i compromès, conscient del paper i necessitat d'apostar per l'educació ambiental:

- **L'Agenda 2030 de Pineda de Mar pot tenir un efecte tractor per donar un nou impuls a l'educació ambiental**, especialment als eixos vertebradors prioritaris: la salut i el benestar, l'aigua, l'energia neta i assequible, l'acció climàtica i la vida submarina i terrestre.

- **La programació ambiental municipal o dels centres educatius no és concebuda ni planificada des d'una visió estratègica que li doni continuïtat en el temps.** En general es fa atenció a alguna necessitat, amb campanyes concretes (com la recollida selectiva de residus) o associada a alguna efemèride (com el Dia Mundial del Medi ambient).
- Fer un **seguiment directe de l'equip tècnic municipal** de medi ambient de les activitats ambientals contractades per l'Ajuntament, tant a l'aula com a les visites, com és el cas de la deixalleria permet copsar, de primera mà, la reacció de l'alumnat i professorat, receptivitat i resultats i valorar el seu funcionament. És important reprendre aquesta pràctica per fer ajustos quan es detecti necessari, amb el grup de monitoratge.
- **Continuar i reforçar la cooperació i coordinació entre diferents àrees municipals** com: Urbanisme, Salut, Medi ambient i Benestar Animal amb Educació i Cultura o Comerç, Turisme i Mercats, Esports, Joventut i Platges, Participació ciutadana, Diversitat i Polítiques de Gènere i Gent Gran, Ocupació, Mobilitat i Comunicació,... és un bon camí per pensar en polítiques globals i coherents que integrin el vector integral en tots els programes i accions municipals.
- **Promoure noves activitats col·lectives poden cohesionar la comunitat envers un objectiu comú.** Pot ser una Marató de l'Energia a les escoles o als equipaments esportius, municipals, comerços... per implicar tant el personal públic com la població escolar o la ciutadania.
- **Recórrer a campanyes de conscienciació i compartir amb la ciutadania el nou model de ciutat,** com és el cas del nou sistema de recollida selectiva a Pineda de Mar, que s'implementarà properament també és un bon moment per fer balanç i donar a conèixer allò que la ciutadania fa bé i explicar el per què dels canvis i quines millores suposarà en un futur immediat i a llarg termini.

Una oferta addicional complementària que allibera recursos del municipi i que es pot integrar a l'imaginari de Pineda de Mar:

- **La Diputació de Barcelona, a través de la Xarxa de Parcs Naturals, oferta un catàleg ampli d'activitats divulgatives i educatives al públic adult i familiar, de caràcter gratuït o molt assequible i en diversos formats.** El programa sembla que no és prou conegut o utilitzat per part tant dels centres educatius com de la ciutadania.
- **Hi ha altres agents educadors al territori o de proximitat que generen oferta pròpia de qualitat i sòlida adreçada al sector educatiu i també a la ciutadania** com l'Escola de Natura del Corredor i el Consorci Besòs Tordera.

Una nova educació ambiental arrelada al territori, amb visió present, des del passat i projectada al futur:

- **Aprofitar el potencial educatiu de l'entorn urbà, explicar el seu complex funcionament i les polítiques de gestió o les actituds personals** és un vehicle imprescindible per construir una ciutat per a les persones que sigui agradable, sostenible i saludable.
- **L'educació ambiental contemporània, a més de basar-se en allò que ocorre al propi territori entorn immediat** (versus una mirada únicament globalista o abstracta), es completa amb una visió històrica però connectada al present, a l'actualitat, i amb perspectiva de futur.
- **El relat ambiental ha d'incorporar una perspectiva de treball transversal i multidisciplinar** per abordar qüestions diverses que afecten el municipi com la cura del litoral i el bosc, el bon ús de l'aigua o l'energia, la producció de residus...
- **La segmentació entre natura i medi ambient i cultura està superada.** Una bona integració i una vertebració permet **integrar tots els eixos la sostenibilitat.**

- **Posar en valor els esforços de la ciutadania** permetrà incrementar la complicitat amb la població i buscar estratègies per incloure al públic poc sensibilitzat, que sovint es manté al marge de l'educació ambiental.

Una xarxa d'equipaments amb complicitat ambiental:

- **Pineda de Mar compta amb gran nombre d'equipaments** als dos nuclis poblacionals més importants que, malgrat no estar dedicats pròpiament a l'educació ambiental, són espais adequats per a promoure-la i desplegar activitat amb focus ambiental o afí.
- Hi ha **instal·lacions de temporada com el Baby Center o el Mini Beach Club** orientats al turisme familiar. Aquestes podrien **refermar el seu contingut ambiental** i es podria valorar que puguin estendre el seu període de funcionament i esdevenir un recurs estable.
- La **resta d'equipaments públics poden esdevenir un altaveu de les activitats ambientals** i integrar l'eix de la sostenibilitat de manera transversal en el seu sí.

L'ecosistema educatiu va molt més enllà de l'educació a les aules:

- **La sensibilització dels centres educatius i implicació en l'educació ambiental pot ser més explícita**, particularment als centres públics. Actualment hi ha dues escoles verdes (una de les quals és concertada) i, per tant, el compromís directe es pot ampliar a més centres.
- **L'educació ambiental no és percebuda des d'una dimensió escolar transversal**, sinó com a quelcom 'extra', malgrat una certa obligatorietat.
- **És positiu que l'Ajuntament continuï impulsant una activitat pedagògica sobre els residus** entre l'alumnat de primària, que inclou una visita a la deixalleria. Aquesta ajuda a millorar la conscienciació i la millora de la recollida selectiva local.
- **L'ecosistema educatiu és molt extens i abasta moltes edats i condicions socioculturals:** des de l'educació formal dels diferents cicles a la formació de persones adultes, inserció... a l'educació en el temps lliure. Cal tenir en compte totes les franges i etapes.
- **Fer sortides fora del centre suposa una dificultat afegida** a nivell organitzatiu i de responsabilitat, s'ha de ser molt militant o posar-ho en safata. A més, si pot afegir el cost (i el temps) del transport.
- **Les activitats de descoberta i la participació directa són ben acollides per l'alumnat**, a qui li agrada, en general, explicar les seves vivències i experiències personals.
- **El disseny de les dinàmiques i la tipologia de les activitats influeix en que sigui una experiència significativa** i es produeix una fixació de l'aprenentatge o bé que tingui un efecte reduït.

L'educació ambiental als centres escolars comença pel professorat:

- **Hi ha gran renovació de docents** (jubilacions, interinatges...) **que sovint no estan familiaritzats amb l'oferta ambiental**, ja que no hi ha un traspàs correcte de la informació, fa necessari fer campanyes per recordar l'oferta ambiental. Si la direcció està conscienciada o el contingut s'inclou explícitament al currículum la complicitat és major.
- **El professorat que ve de fora no té un coneixement directe del territori i dels seus recursos** i de les distàncies reals al Parc del Montnegre i el Corredor, per la qual cosa no percep tampoc el seu interès didàctic.
- **Es fa necessària una formació periòdica a docents** que els ofereixi un mínim de coneixement comú, els corresponsabilitzi i mantingui al dia ambientalment.
- **Les escoles verdes poden aprofitar els recursos** i la cobertura que els dona la xarxa i **estimular el treball cooperatiu** amb la resta de centres. És òptim estimular que la majoria pertanyin a la xarxa o si més no, concebin l'educació ambiental com un eix vertebrador de centre.

- **Els centres educatius es programen d'un curs per al següent.** Cal tenir present el seu calendari organitzatiu per planificar i difondre l'oferta amb prou anticipació.

Els efectes multiplicadors del treball amb la població escolar:

- **Els infants són molt receptius i els seus comportaments afecten positivament i influeixen sobre la resta dels membres de la família.** És important que l'educació ambiental de la comunitat educativa inclogui, a més del professorat, les AFES com els progenitors.
- **Els tallers extraescolars, els casals d'estiu, setmana santa o nadal i de cap de setmana,** generalment organitzats per **entitats de lleure**, tenen un **paper educador** evident. Dotar-los d'un relat ambiental els pot enriquir i ser efectiu, ja que és un recurs utilitzat per moltes famílies.

Més necessitat de natura i preocupació per la salut i aplicabilitat:

- **Arran de la crisi econòmica i de la pandèmia s'ha incrementat l'interès per les activitats a la natura i a l'aire lliure** de persones amb baix interès ambiental previ. Per això és un moment per connectar aquest interès amb una major consciència i bons hàbits tant a l'entorn exterior com domèstics.
- **Connectar explícitament el medi ambient a la salut**, permet ampliar el radi d'acció de l'educació ambiental. La salut és una qüestió que (pre)ocupa i genera un interès entre la ciutadania i que és totalment interdependent amb la salut planetària (segons els principis de *One Health* i com s'ha demostrat amb la pandèmia i l'emergència climàtica).
- **La gent demanda, en els darrers temps, d'activitats amb un component d'utilitat o pràctic (o gastronòmic)** com tallers de cuina aprofitament o temporada, fabricació de cremes, ungüents, cures personals, tallers autoreparació o sortides de contacte amb la natura. Algunes fins i tot tenen llista d'espera. Per contra, tertúlies o formats afins criden menys l'atenció.
- **No obstant, les places no sempre són cobertes** a les sortides o activitats gratuïtes, i per tant, es limita el seu abast i es desaprofita els recursos públics.
- **Les persones motivades són les que estan disposades a pagar més per les activitats.** Hi ha una important oferta ambiental gratuïta o a preu molt popular quan tenen recolzament públic (2-3 €) i un preu força més elevat si no és així, per cobrir els costos de monitoratge.

Seduir altres persones destinatàries, una de les claus per reduir l'impacte:

- **L'educació ambiental continua estant molt focalitzada en l'àmbit educatiu formal**, que és un públic captiu. És un repte **captar nous públics poc o gens sensibles** a temes ambientals, per la qual cosa cal plantejar **noves estratègies per seduir-los i implicar-los** farà avançar més ràpidament i amb major solidesa en l'Agenda 2030.
- **En el cas dels més petits es pot aprofitar el seu interès 'natural' per tot allò relatiu als animals per atreure l'atenció** cap a qüestions sobre el canvi climàtic, des d'un vessant sobretot visual i manipulatiu.
- **Es fa necessària una formació periòdica a docents** que els ofereixi un mínim de coneixement comú, els corresponsabilitzi i mantingui al dia ambientalment.
- **Hi ha segments poc treballats com els de joves, adultes, gent gran...** que són col·lectius amb una certa disparitat de coneixement i sensibilitats.
- **L'activisme ambiental**, que està calant entre part de la joventut, conscient que s'hi estan jugant el futur **és un actiu beneficiós que pot generar sinergies** amb altres tipus de públic.

- **Els joves o l'alumnat de secundària que manifesta menys interès se sent atret per activitats amb (inter)acció** versus altres opcions percebudes com a més acadèmiques. El **programa de Servei per Aprenentatge o el voluntariat** amb activitats directament al medi (neteja de boscos, construcció de refugis o hotels d'insectes...) és una bona opció en aquests casos.
- Es demanda, també, **programes de serveis comunitaris ambientals** per redempció de penes o multes. Cada cop és una opció més comuna que pot ser una via d'entrada a bons hàbits ambientals.
- **La ciència ciutadana o els bioblitz són atractius per a persones afeccionades però no tant entre la població mitjana.** El resultat científic és qüestionable si bé pot tenir un alt valor pedagògic sobre el mètode d'investigació i per generar vocacions.
- **Hi ha un gran potencial entre altres col·lectius amb algun nexa comú o amb sectors que impacten els espais naturals o el medi:** ciclistes, motoristes... i que en fan un ús actiu.
- **Hi ha col·lectius amb valors de coneixement i respecte de la natura que són aliats indispensables** per a les institucions. És el cas de NatMont que relliguen joves sensibilitzats amb gent formada i experimentada (professorat, administració) o de l'Agrupament Escolta i Guia Montpalau, que promou la descoberta i l'acció positiva de les persones en el seu territori.
- **Els agents econòmics com les empreses, els comerciants, el sector turístic...** han de ser escoltats i buscar vies de cooperació, ja que poden ser **un actiu molt destacat en l'acció ambiental** del municipi.
- **Els projectes voluntaris amb gent gran disposada a donar testimoni a partir de les seves experiències de vida** per difondre oficis, costums i tradicions o coneixements ancestrals, entre d'altres, poden tenir diversos efectes: motivacional, de salut, autoestima... A més, permet compartir un patrimoni col·lectiu a través de les vivències i ser una via 'indirecta' d'aprenentatge sobre la sostenibilitat.
- **Iniciatives i projectes mixtos que connectin diferents segments d'edat i tipologies d'agents** (i destinataris, sovint massa segmentats) com: gent gran i joves, sector educatiu i econòmic, empresariat o comerços i ciutadania, població nouvinguda i turisme. poden accelerar els resultats, afavorir el coneixement mutu i trencar estereotips i generar vincles estables. més èxit i transformar , per exemple casals de gent gran, plantilla d'empreses, sector turístic...

Un teixit social divers i una bona implicació dels agents urbans:

- **El sector associatiu és dinàmic i actiu**, amb entitats socials i culturals o cíviques dinàmiques amb activitat pròpia que es poden vincular a vectors ambientals.
- **Reforçar els vincles i establir una línia de treball comuna amb associacions i entitats** contribuirà a teixir una nova oferta amb la seva mirada i incorporar els seus membres activament pel bé comú.
- **El segell Biosphere denota una bona implicació d'agents privats clau** compromesos en la millora de la qualitat i sostenibilitat que és un bon símptoma de canvis en el model econòmic i que es pot continuar eixamplant.
- **Els serveis d'oci educatiu previstos dins del segell Biosphere** es poden aprofitar per la **sensibilització del públic turístic familiar i ampliar a famílies residents.**
- **Continuar promovent bones pràctiques entre les empreses** (entre les quals la indústria del tèxtil) i, especialment, el sector hotelier, restauració... tant internament com entre els seus clients, més enllà de la certificació *Biosphere*, permetrà activar un **vincle emocional i ser un element de prestigi** beneficiós pel municipi.

- **La conscienciació de tots els agents socials i sectors econòmics** és un dels reptes que cal abordar per reduir l'impacte a escala municipal de manera significativa i **requereix accions específiques** dirigides a aquest objectiu.

Una comunicació multicanal per arribar a diferents sectors de la població:

- L'oferta de sensibilització o educació ambiental a vegades es troba **excessivament dispersa i no arriba a la ciutadania globalment o per segments de manera efectiva**. Una **comunicació centralitzada i una agenda comuna** li donarien major visibilitat entre diferents segments de la població no necessàriament ambientalistes.
- Si des dels **canals comunicatius de l'Ajuntament hi ha permeabilitat i s'integra la comunicació local o de municipis veïns amb administracions o organismes amb programació pròpia** connectada a algun vector ambiental (Diputació de Barcelona, el Consell Comarcal del Maresme, Consorci Besòs Tordera..), es pot fer una **difusió creuada** que augmenti l'efectivitat i capti més públic.
- En general, **la tendència és d'eliminar la comunicació en paper i explotar altres elements com agendas o butlletí electrònic**. En algun cas es complementem amb cartells que es col·loquen en llocs estratègics com biblioteques.
- **Les vies de comunicació més efectives amb el públic són el boca orella o la repetició** dels usuaris satisfets, però no es pot oblidar una comunicació multicanal per arribar per diferents vies a la població.
- **La subscripció a butlletins, mailing... no acaben de ser prou efectius**, ja que se solen rebre propostes per diverses vies (per múltiple subscripció) i això genera una saturació i dificultats per processar la informació.
- **Les accions en xarxes socials per arribar a nous públics queden sovint diluïdes** per què els joves s'interessen per altres temes i, això limita el ressò esperat.
- **No hi ha coordinació de les campanyes ni agenda integrada de cultura – natura**, la sostenibilitat no està transversalitzada ni es difon des d'un vessant multidisciplinar.

7. PLA D'ACCIÓ AMBIENTAL

El Programa d'accions s'articula a partir de la petició de l'Ajuntament de Pineda de Mar, centrat prioritàriament en l'estalvi de recursos, per una banda, i a la conservació i millora de l'espai natural del municipi, per l'altra, i es defineix amb els resultats de la Diagnosi i el criteri de l'equip de treball. De manera complementària, es va apuntar la recollida de residus com un dels grans reptes locals, especialment tenint en compte que hi ha una certa dispersió urbanística, a més de la presència de segones residències i que a l'estiu hi ha una gran dinàmica turística. El present Programa d'Educació Ambiental (PEA), no obstant, presenta accions relatives a aquests i altres aspectes per donar-li un caire més global i assolir un municipi més sostenible de manera integral.

El programa d'accions parteix de les 5 visions de l'Educació Ambiental recollides en el Marc Conceptual (capítol 3), en què el coneixement de Pineda de Mar és el punt de partida que desencadena l'educació i la millora ambiental a partir del coneixement (Ciutat com a Aula), la percepció de la complexitat urbana (L'entorn com a ecosistema), les casuístiques pròpies (els problemes ambientals), els hàbits col·lectius i individuals (Gestió ambiental) i l'apoderament a partir de la cerca de noves solucions (Transformació).

Partint d'aquest context, el PEA s'orienta a la conscienciación de la ciutadania i de resta d'agents socials i econòmics, bàsicament amb el plantejament de noves activitats o nous enfocaments per maximitzar els resultats i l'eficiència general dels recursos invertits, mitjançant la cooperació a escala local i comarcal. En aquest sentit, es proposen tant noves activitats de caire temàtic, millora o ampliació d'alguna activitat existent, accions relatives a la comunicació o de caire transversal.

7.1. Els públics destinataris

Tradicionalment el públic prioritari de l'educació ambiental ha estat l'escolar. Si bé l'àmbit acadèmic i de l'educació formal és cabdal, en els darrers anys s'ha començat a plantejar estratègies i activitats per impactar sobre altres actors i col·lectius que sovint han estat desatesos o no han estat un focus prioritari. Entre aquests hi ha un ampli espectre, des d'un perfil més tècnic al públic adult, gent gran o ciutadania no organitzada, fins a grups amb característiques particulars com l'empresariat o turistes, entre molts d'altres. En el cas de Pineda de Mar, a més, cal posar especial èmfasi en el sector hotelier i de la restauració, considerant tant els mateixos establiments com les persones que utilitzen les instal·lacions.

Les activitats del present Programa d'Educació Ambiental contempen aquesta complexitat, distingint un ampli ventall de públics destinataris, la qual cosa permet integrar realitats diverses i amplificar els resultats entre diferents sectors de població i agents de la ciutat.

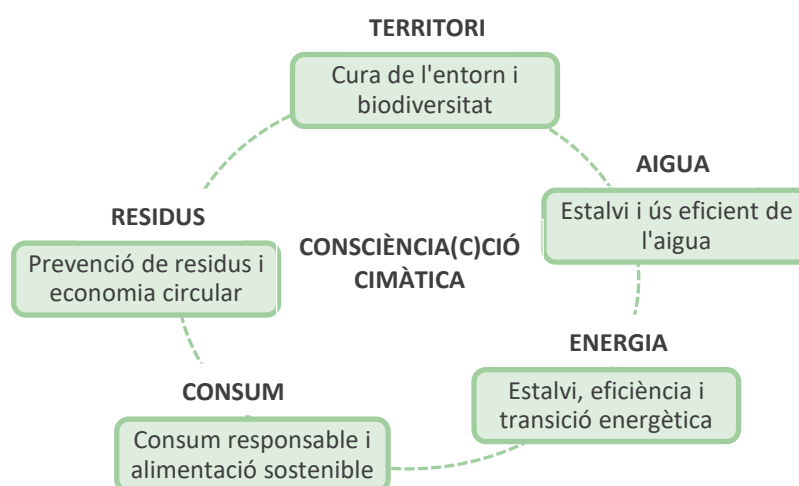
- **Sector educatiu** (des d'infantil a primària a secundària i cicles formatius)
- **Familiar** (públic mixt que barreja interessos d'adults i infants)
- **Empresariat i professional** (indústries o pimes, comerciants o fins i tot l'equip tècnic municipal. Les persones integrants poden tenir o no coneixement previ sobre criteris de sostenibilitat)
- **Entitats** (el teixit associatiu local i, en alguns casos comarcal)
- **Infants i joves** (fora del marc educatiu)
- **Adults** (persones a títol individual o organitzades en algun col·lectiu o grup)

- **Altres** (col·lectius específics com la gent gran, proveïdors o turistes)

Per tal que el PEA tingui els efectes esperats cal que, en la majoria d'activitats es compti amb la implicació de diferents actors i, per tant, establir aliances o cooperar per aprofitar els recursos, maximitzar la comunicació i ampliar les audiències, aprofitant els canals propis de cada agent i, assegurant que la informació arribi més fàcilment, sobretot entre col·lectius menys conscienciats o receptius, a priori.

7.2. Els eixos temàtics

Els eixos que vertebreren el PEA corresponen als principals vectors ambientals com: **Territori, Aigua, Energia, Consum i Residus**, en clau del binomi de **Consciència + acció climàtica**, amb l'objectiu últim d'augmentar la resiliència front a l'emergència climàtica i millorar la qualitat ambiental.

*Eixos que estructuraren el Pla d'Educació Ambiental de Pineda de Mar.
Font: Elaboració pròpia.*

En realitat tots aquests eixos són transversals i contribueixen de manera conjunta a la reducció de la petjada ambiental de Pineda de Mar, el qual suposa també una contribució a la millora ambiental global des de l'acció local. El PEA proposa activitats i accions de temàtica variada i, en el fons, complementària, per donar una visió de 360º, sense perdre de vista les prioritats detectades des del propi municipi.

Eixos del Programa d'Educació Ambiental de Pineda de Mar	
Cura de l'entorn i biodiversitat	Conèixer, apreciar, cuidar i preservar els espais naturals i el territori és un dels eixos d'actuació essencials per a mantenir la qualitat ambiental i de vida de la població i el seu atractiu turístic.
Estalvi i ús eficient de l'aigua	L'aigua és un recurs essencial i escàs, per la qual cosa és necessari aprendre a gestionar-lo de manera sostenible i fer-ne un ús conscient tant a nivell domèstic com en les diferents activitats econòmiques, especialment (però no només), en el context de sequera en què ens

	trobem.
Estalvi, eficiència i transició energètica	El bon ús de l'energia, com a primer pas l'estalvi a l'eficiència, o la transformació i transició progressiva per impulsar les energies renovables i les comunitats energètiques, són les claus per avançar cap a la sostenibilitat. Dins d'aquest eix cal destacar també el paper de la mobilitat per a canviar el model present, encara molt basat en l'ús de combustibles fòssils.
Consum responsable i alimentació sostenible	Els hàbits de consum són essencials tant per la tipologia de productes que comprem i emprem en el nostre dia com per l'impacte que tenen sobre la producció de residus i la sostenibilitat globalment, atenent al seu origen, forma de producció, embalatge, etc. Dins d'aquest eix es posa especial l'alimentació i en evitar el malbaratament, vital tant per la salut del planeta com per la nostra.
Prevenició de residus i economia circular	Prevenir la generació de residus és evitar una problemàtica ambiental des de la base i és el màxim nivell per a reduir-ne els impactes i elevats costos de gestió. L'objectiu és assolir un Residu 0 i integrar el concepte d'economia circular, que maximitza bones pràctiques i es basa en la lògica de concebre el residu com a recurs.

7.3. Les accions

El PEA comprèn 29 accions cobrint un o més eixos i aborden diversos ODS simultàniament.

Respecte dels ODS, el pla d'acció posa una atenció especial als 8 ODS considerats des de Pineda de Mar com a prioritaris, des del plantejament del PEA amb dos nuclis bàsics i transversals: Educació de qualitat (ODS 4) i Aliances per aconseguir els Objectius (ODS 17). Es valora les aliances i la cooperació amb els diferents agents socials i econòmics de manera estratègica i de vital importància, no només per assegurar la màxima repercussió i èxit, si no també per enfortir el teixit local i implicar de manera 'real' la ciutadania a través del ventall de públics identificats.

Als 8 aspectes prioritaris per Pineda de Mar (enquadrats en negre) se l'hi sumen els ODS transversals del PEA (enquadrats en verd): Educació de Qualitat (ODS 4) i Aliances per aconseguir els Objectius (ODS 17).

Font: Elaboració pròpia.

Eix temàtic	Núm.	Fitxes
Cura de l'entorn i biodiversitat	10	5, 6, 7, 9, 10, 11, 14, 18, 20, 25, 26
Estalvi i ús eficient de l'aigua	12	2, 4, 8, 13, 18, 20, 23, 24, 25, 26, 27, 29
Estalvi, eficiència i transició energètica	10	8, 13, 20, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 29
Consum responsable i alimentació sostenible	10	1, 3, 8, 18, 20, 23, 24, 25, 26, 27
Prevenició de residus i economia circular	14	1, 8, 9, 12, 13, 14, 15, 20, 21, 23, 24, 25, 26, 27
Transversal	5	16, 17, 19, 25, 28

Font: Elaboració pròpia.

Accions	Prioritat		
	Alta	Mitja	Baixa
1 AQUÍ HO APROFITEM TOT	Alta		
2 ELS RECORREGUTS DE L'AIGUA	Alta		
3 FEM EL PAGÈS		Mitja	
4 ESTALVIAR AIGUA, UNA CARRERA DE FONTS	Alta		
5 ENTRE DOS FOCOS: PREVENIR MILLOR QUE CURAR	Alta		
6 VISIONS NATURALS: MAR I MUNTANYA		Mitja	
7 PINEDA ÉS DE FOTO			Baixa
8 SOS-TENIBLE EN 1a PERSONA		Mitja	
9 LA FORÇA DE LA VOLUNTAT ÉS SOBRENATURAL	Alta		
10 ELS SONS I COLORS DE LA NATURA		Mitja	
11 A L'ESTIU TOTA CUCA VIU			Baixa
12 DE RESIDU A RECURS	Alta		
13 LA BIBLIOTECA DE LES COSES		Mitja	
14 ANIMA'T: HISTÒRIES AMB ÀNIMA		Mitja	
15 COMPROMÍS PINEDA PLÀSTIC ZERO	Alta		
16 AGENDA'T PINEDA	Alta		
17 PINEDA AMB ALTRES ULLS	Alta		
18 PINEDA EN BLAU + VERD		Mitja	
19 FORMEM PINEDA		Mitja	
20 FORMEM PINEDA.PRO	Alta		
21 A CASA; RESIDU O I L'AIGUA JUSTA		Mitja	
22 CONNETA'T AL SOL		Mitja	
23 SOC EFICIENT ESTALVIANT DINERS	Alta		
24 MÉS I MÉS ESCOLES VERDES	Alta		
25 NOU PAESC 2030 AMB VISIÓ CAP A LA NEUTRALITAT	Alta		
26 CIUTADANIA PEL CLIMA	Alta		
27 ESDEVENIMENTS PETJADA 0	Alta		
28 PINEDA CAP AL 2030		Mitja	
29 A PINEDA, EDUQUEM LA SOSTENIBILITAT	Alta		

Accions proposades segons la seva prioritat.

Font: Elaboració pròpia.

A continuació es mostra les fitxes de les 29 accions, estructurades en els següents camps:

- Eix, temàtica i tipologia d'activitat i ODS vinculats
- Objectius i breu descripció
- Agents col·laboradors i Públics destinataris
- Complementarietat al currículum escolar i Visió d'educació ambiental

- Època de l'any, Prioritat, Durada, Cost i Finançament

7.4. Fitxes de les accions

AQUÍ HO APROFITEM TOT							Fitxa	1	
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal			
A	Alimentació sostenible i prevenció i gestió de residus								
Tipologia:	Taller de conservació i tècniques per evitar el malbaratament alimentari								
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:									
	X	X	X					X	
Objectius:									
<p>-Conèixer l'impacte i les conseqüències del malbaratament alimentari, des d'un punt de vista ambiental, ètic i econòmic</p> <p>-Conscienciar sobre la dimensió global i repercussió de llençar aliments</p> <p>-Donar a conèixer l'impacte ambiental tant individual com familiar i generació de residus</p> <p>-Evitar el malbaratament alimentari a Pineda de Mar</p> <p>-Adquirir recursos i tècniques aplicables a l'àmbit domèstic per aprofitar els aliments</p>									
Breu descripció de l'activitat:									
<p>L'activitat central és un taller de conservació d'aliments i elaboracions artesanes, a partir d'hortalisses i fruites de temporada sobrants o no comercialitzables procedents de productors o comerços locals, sector hotelier, restauració o menjadors escolars.</p> <p>Un cop recollits els productes directament de finques agrícoles, d'un menjador escolar o establiment de restauració, es duu a terme una reflexió amb les persones assistents al taller, a partir d'una introducció breu sobre la producció global, els excedents i el malbaratament alimentari global i en l'àmbit català i local. Després d'aquest escenari i marc teòric, s'introdueixen diferents formes i tècniques 'naturals' de conservació d'aliments tant químiques (ensucrat o almívar, salaó, acidificació...) com físiques (deshidratació, fumat...) i elaboracions diverses (salses, mermelades, conserves...). Posteriorment, segons el producte disponible, es fa una part pràctica on es mostra el procés d'elaboració, mentre les persones assistents preparen el producte, el tasten i el posen dins d'un pot de vidre o envàs reutilitzable, per tal d'emportar-se a casa.</p> <p>El taller pot anar a càrrec o comptar amb la col·laboració d'entitats locals de Consum responsable de Pineda de Mar com l'Associació El Pinyó o d'empreses d'agroalimentació, sector de la restauració local o gremi d'Hostaleria del Maresme. També es pot considerar d'implicar associacions o dels Casals d'avis de Les Mèlies o del Poblenou o Associacions com El Jardí dels Avis o de la Gent Gran per explicar com s'ha conservat aliments de manera tradicional, com s'ha transmès aquest coneixement a nivell familiar i s'ha aplicat des de fa dècades.</p>									
Agents col·laboradors:									
Associació El Pinyó, empresa agroalimentària local, sector hotelier i restauració, Associacions de gent gran i casals d'avis									
Públic/s destinatari/s:									
	Educatiu			Empresariat / Professional		Entitats	Infants / Joves	Adults	Altres
Inf.	Prim	Sec.	CF	Familiar					
	X		X						
Competències clau:									
Ling./Plurilingüe		Mat./científica		Digital	Pers/social/ciut	Emprenedora	Cultural		
Vectors:									
Competències		Gènere	Universalitat	Idiomes	Civisme	Benestar emoc.			
Situacions d'aprenentatge:									
Creativitat		Cooperació	Autonomia	Responsabilitat	Reflexió				
Visió educació ambiental:									
Entorn - aula		Ecosistema	Probl. ambiental	Gestió ambiental	Transformació				
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:									
				Qualsevol època de l'any					
Prioritat:	Alta			Mitja		Baixa			
Durada:	2 hores								
Cost:	250 € / taller (grup classe o grups de 10-12 persones)								
Finançament:	Municipal	Altres organismes		Empresariat/Entitats		Copagament assistents			

ELS RECORREGUTS DE L'AIGUA							Fitxa	2	
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal			
Temàtica:	Estalvi i ús eficient de l'aigua								
Tipologia:	Taller i visita per la Riera de Pineda i aprofundiment en el cicle integral de l'aigua								
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:									
		X	X		X		X	X	
					X		X	X	
						X	X	X	
							X	X	
								X	
Objectius:									
<ul style="list-style-type: none"> -Conscienciar sobre l'escassetat d'aigua al mediterrani i l'actual situació d'excepcionalitat -Divulgar el procés i el cost de potabilitzar i depurar l'aigua -Entendre la factura domèstica de l'aigua i la seva estructura -Facilitar consells d'estalvi per aplicar en el dia a dia 									
Breu descripció de l'activitat:									
<p>L'activitat s'estructura en una primera part de taller introductori amb exposició teòrica i debat participatiu a l'aula o espai adient, sobre el règim pluviomètric mediterrani, el sistema fluvial del Maresme i solucions envers l'emergència climàtica respecte del recurs 'aigua', que és escàs.</p> <p>En segon lloc, a ser possible durant la mateixa jornada, es programa una visita de reconeixement del territori. Aquesta combina un recorregut amb una visió ecosistèmica pels voltants de la riera de Pineda, posant el focus en l'escassetat i irregularitat del cabal, identificant i reconeixement diverses infraestructures relatives a l'aprofitament de l'aigua com l'aqüeducte de Can Cua, la font del Ferro o el Molí fariner i bassa de Can Marquès, etc. El trajecte pot comptar amb la col·laboració de col·lectius ecologistes i de descoberta del medi natural.</p> <p>Una extensió a l'EDAR de l'Alt Maresme permet conèixer de primera mà el funcionament de la planta, que s'autoabasteix amb la producció de biogàs i que és un avanç cap a la circularitat. La visita ajuda a comprendre la complexitat del cicle integral de l'aigua (captació, potabilització, transport, distribució, consum, clavegueram, depuració...) i la corresponsabilitat ciutadana.</p> <p>Es recomana que el trajecte des dels centres escolars (2-3 km) sigui sostenible (a peu, bicicleta o patinet), que aporta beneficis ambientals i és un hàbit saludable i es pot lligar a l'esport.</p> <p>En grups de secundària, públic tècnic o professional, es pot aprofundir i ampliar l'activitat amb la visita a la Planta Potabilitzadora de Palafolls, gestionada pel Consell Comarcal del Maresme i que abasteix el municipi. Es pot incloure un bloc per interpretar els conceptes de la factura de l'aigua.</p>									
Agents col·laboradors:									
Col·lectiu Salvem la Riera i NatMont, Agrupació de Lleure i Conservació de la Natura, Consell Comarcal del Maresme									
Públic/s destinatari/s:									
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	
Inf.	Prim	Sec.	CF						
Competències clau:									
Ling./Plurilingüe		Mat./científica		Digital	Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural	
Vectors:									
Competències		Gènere		Universalitat	Llengües		Civisme	Benestar emoc.	
Situacions d'aprenentatge:									
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia	Responsabilitat		Reflexió		
Visió educació ambiental:									
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental	Gestió ambiental		Transformació		
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:					Primavera				
Prioritat:			Alta		Mitja		Baixa		
Durada:		2 hores (xerrada participativa) + 4 hores (visita a l'entorn de la riera i EDAR)							
Cost:		250 € per xerrada, més cost extra del monitoratge d'acompanyament 60€/hora							
Finançament:		Municipal	Altres organismes		Empresariat/Entitats		Copagament assistents		

FEM EL PAGÈS							Fitxa	3									
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal											
Temàtica:	Alimentació sostenible																
Tipologia:	Visita a una finca local i coneixement de les tècniques agrícoles																
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:																	
		X	X				X		X	X	X	X		X			X
Objectius:																	
<ul style="list-style-type: none"> -Aprofundir en la producció local d'aliments, tècniques agrícoles, control de plagues i reg -Conèixer el procés biològic i cicle estacional per prioritzar productes de temporada -Adquirir estratègies per comprar amb els 5 sentits i apreciar les propietats de l'aliment -Aconsellar sobre la creació i cura d'un hort i com fer compostatge per escola, balcons, terrats... -Posar en valor el consum de fruites i verdures a la dieta quotidiana -Conscienciar sobre l'impacte ambiental, ètic i econòmic del malbaratament alimentari 																	
Breu descripció de l'activitat:																	
<p>Mitjançant una visita a una finca agrícola local, des de la pagesia s'explica com es pren cura de la terra, es rega, tractaments aplicats i controla les plagues..., incidint en estratègies sostenibles. Així es coneix de primera mà les eines i el treball al camp, tot valorant els beneficis sobre la salut física i emocional versus l'esforç de la feina, sotmesa a factors externs i difícil supervivència econòmica. Paral·lelament, es fa èmfasi en els productes de cada temporada i en l'afectació del cicle natural arran del canvi climàtic i, particularment, la disminució de les pluges i augment d'onades de calor. Al final es fa una part sensorial, adreçada a 'menjar' amb els sentits, convidant a provar d'identificar, amb els ulls tapats, determinats productes només amb el tacte, l'olor, la forma o el gust, despertant la resta de sentits. A més, es detallen les propietats dels aliments i la necessitat i avantatges per la salut del consum de productes hortícoles al llarg de l'any.</p> <p>Al llarg de l'activitat es vol donar una base informativa sobre la superfície ocupada i el consum d'aigua destinat a la producció alimentària a nivell mundial i local i posar sobre la taula dades estadístiques del malbaratament alimentari, ja que 1/3 del menjar que produïm acaba a les escombraries, causant una problemàtica no només ambiental, sinó ètica i una gran pèrdua econòmica. Davant d'aquesta situació es proposen, de manera cooperativa, solucions a nivell col·lectiu i individual (crear horts, fer compostatge a partir de residus orgànics...) o d'altres. Per últim es dona una visió territorial, principalment de l'evolució de la zona litoral de l'entorn, el canvi progressiu d'usos del sòl i instruments de planificació urbanística municipal.</p>																	
Agents col·laboradors:																	
Empresariat del sector primari																	
Públic/s destinatari/s:																	
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Turístic								
Inf.	Prim	Sec.	CF														
Competències clau:																	
Ling./Plurilingüe		Mat./científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora		Cultural							
Vectors:																	
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme		Benestar emoc.							
Situacions d'aprenentatge:																	
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió									
Visió educació ambiental:																	
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació									
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:						Primavera, tardor i hivern											
Prioritat:		Alta			Mitja			Baixa									
Durada:		2 hores															
Cost:																	
Finançament:		Municipal		Altres organismes		Empresariat/Entitats		Copagament assistents									

ESTALVIAR AIGUA, UNA CARRERA DE FONDS							Fitxa	4									
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal											
Temàtica:	Estalvi i ús eficient de l'aigua																
Tipologia:	Marató d'estalvi d'aigua en establiments grans consumidors																
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:																	
			X			X			X		X	X	X	X	X		X
Objectius:																	
<p>-Conscienciar del gran consum i necessitat d'estalvi d'aigua en situació de sequera i crisi climàtica</p> <p>-Divulgar el procés i el cost de potabilitzar i depurar l'aigua que consumim</p> <p>-Implicar els agents locals i, en especial, el sector hotelier i de la restauració tant clientela com l'empresariat i plantilla</p>																	
Breu descripció de l'activitat:																	
<p>La Marató d'estalvi d'aigua és una campanya de sensibilització i promoció de bones pràctiques sobre l'ús de l'aigua als equipaments educatius (durant el tercer trimestre) i establiments hotelers (als mesos de juliol i agost) per tal de reduir-ne el consum i la factura. És una iniciativa similar a la Marató de l'Energia, impulsada per l'Institut Català d'Energia (ICAEN) durant els mesos d'hivern en la que es vol implicar a la iniciativa privada, motivant tots els grups d'interès (plantilla, usuaris...). Amb l'import de l'estalvi es pot finançar projectes concrets del centre o establiment participant i una part es pot invertir en algun premi col·lectiu (en el cas de centres educatius) o una estada gratuïta, val de descompte al comerç local, entrada o altres per al client/a que més hagi estalviat al llarg de tota la campanya. A tal efecte es requerirà que els establiments hotelers instal·lin comptadors a les habitacions i difonguin missatges relatius al cicle integral de l'aigua i el seu impacte ambiental, juntament amb donar a conèixer instruments de mesura i hàbits eficients (recanvi de tovalloles, descàrrega dels WC i ús de lavabos i dutxes, piscines i altres espais comuns amb algun punt d'aigua, etc. Per avaluar l'efectivitat es pot fer una ràtio de consum / persona. Aquesta campanya pot contribuir a fomentar la instal·lació de comptadors i monitoratge energètic al sector turístic o aparells eficients (perllitzadors, airejadors a les aixetes o temporitzadors a dutxes...). Afortunadament, Pineda de Mar compta amb establiments ja certificats com a Destinació Biosphere, compromesos amb la sostenibilitat, que són un bon exemple per a d'altres establiments.</p>																	
Agents col·laboradors:																	
Gremi d'Empresaris d'Hostaleria de la Comarca del Maresme, establiments certificats com a Biosphere																	
Públic/s destinatari/s:																	
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Turístic								
Inf.	Prim	Sec.	CF														
Competències clau:																	
Ling./Plurilingüe	Mat./científica	Digital	Pers/social/ciut	Emprenedora	Cultural												
Vectors:																	
Competències	Gènere	Universalitat	Llengües	Civisme	Benestar emoc.												
Situacions d'aprenentatge:																	
Creativitat	Cooperatiu	Autonomia	Responsabilitat	Reflexió													
Visió educació ambiental:																	
Entorn - aula	Ecosistema	Probl. ambiental	Gestió ambiental	Transformació													
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:																	
Prioritat:	Alta			Mitja			Baixa										
Durada:	Al juny als centres educatius i juliol i agost als establiments turístics																
Cost:																	
Finançament:	Municipal	Altres organismes	Empresariat/Entitats	Copagament assistents													

ENTRE DOS FOCES: PREVENIR MILLOR QUE CURAR							Fitxa	5		
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal				
Temàtica:	Biodiversitat i cura del medi									
Tipologia:	Xerrada per la prevenció d'incendis al bosc									
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:										
		X					X	X		
Objectius:										
<p>-Conèixer les funcions dels boscos i la seva importància en la preservació de la biodiversitat i pel que fa als serveis ecosistèmics (l'he re-redactat).</p> <p>-Comprendre la importància d'una bona gestió de l'entorn</p> <p>-Donar a conèixer a la ciutadania estratègies per a preservar els boscos i tenir-ne cura (re-redactat)</p> <p>-Proporcionar instruccions bàsiques sobre com actuar en cas d'incendi</p>										
Breu descripció de l'activitat:										
<p>El coneixement del bosc és essencial per tal d'evitar la pèrdua de massa vegetal i biodiversitat i el perill pels residents de les urbanitzacions i nuclis dispersos que suposa un incendi forestal. La col·laboració ciutadana és vital tant per respectar les indicacions preventives que es troben en els espais forestals com també per a seguir les recomanacions aplicables a l'àmbit domèstic. Per aquest motiu es planteja fer un acte o una xerrada generalista adreçada en primer lloc a contextualitzar els riscos d'incendi, principals causes i casuístiques i il·lustrar els efectes devastadors dels incendis tant a la serralada Litoral i al parc natural del Montnegre i el Corredor com en d'altres indrets de Catalunya.</p> <p>Paral·lelament es vol donar a conèixer les tasques i mitjans preventius, d'extinció i vigilància forestal i, a més, . En segon lloc, es preveu donar consells de prevenció personals, especialment tenint en compte l'episodi actual de sequera i d'emergència climàtica. En tercer lloc, es contempla donar instruccions sobre com actuar en cas d'incendi a la llar i necessitat d'evacuació de persones i animals de companyia, i sobre com actuar al bosc si és el cas. Per últim, es posa especial èmfasi en atendre els dubtes que tinguin els/les assistents.</p> <p>Aquesta sessió es pot difondre a través del web municipal i butlletí "a prop" i altres canals municipals i ser comunicada directament a les associacions veïnals per maximitzar el seu impacte.</p>										
Agents col·laboradors:										
Associació de Voluntaris Forestals i de Bombers Voluntaris de la Generalitat de Pineda, Associacions de veïns i veïnes										
Públic/s destinatari/s:										
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Turístic	
Inf.	Prim	Sec.	CF							
Competències clau:										
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural	
Vectors:										
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.	
Situacions d'aprenentatge:										
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió		
Visió educació ambiental:										
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació		
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:										
Prioritat:		Alta			Mitja			Baixa		
Durada:		2 hores								
Cost:										
Finançament:		Municipal	Altres organismes		Empresariat/Entitats		Copagament assistents			

VISIONS NATURALS: MAR I MUNTANYA						Fitxa	6				
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal					
Temàtica:	Biodiversitat i cura del medi										
Tipologia:	(Con)kurs de fotografia o curt cinematogràfic										
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:											
											
						X	X				
Objectius:											
<p>-Afavorir el contacte i experiència de descoberta de l'entorn immediat</p> <p>-Promoure l'observació i familiarització amb l'espai litoral i verd o patrimoni natural</p> <p>-Incentivar la fotografia i el vídeo com a eina de divulgació, sensibilització i participació ambiental</p> <p>-Estimular la creativitat, autonomia i reflexió ambiental entre diferents franges d'edat</p> <p>-Consolidar una via de col·laboració amb entitats locals</p>											
Breu descripció de l'activitat:											
<p>Es tracta d'un(Con)kurs de fotografia o curt cinematogràfic sobre l'entorn natural pinedenc (de mar i de muntanya), amb 3 categories: sènior o general, júnior i infantil. Per tal de motivar a persones no familiaritzades amb la fotografia o l'audiovisual es planteja fer una formació prèvia per a donar pautes i consells, de manera coordinada amb entitats dedicades a la fotografia i arts visuals del municipi. Es demanarà les fotografies o gravacions continguin un missatge o narrativa que reflecteixi alguna problemàtica o expressi alguna solució o compromís personal per a revertir-la. A les bases de la convocatòria caldrà especificar bé les condicions de participació (acotar el territori -municipal, serralada Litoral..., temàtica, grups d'edat, període i tècniques admeses, format de presentació de fotografies, jurat, premis, cessió de drets, etc).</p> <p>És recomanable preveure algun incentiu econòmic de 50 € o 100 € o premi en espècies, que a més contribueixi a dinamitzar el comerç local. En aquest sentit, per exemple, es pot facilitar vals de compra per 'gastar' al mateix municipi en qualsevol establiment o especialment aquells que vinguin productes amb algun valor afegit com poden ser llibreries, botigues ecològiques o compromeses (cistella de productes ecològics), recompensa no material (visita guiada, entrada de teatre...).</p> <p>Amb les fotografies (o vídeos) es pot fer una exposició als centres cívics o espais de les entitats col·laboradores o bé en espais amb altres usos com poden ser els aparadors dels comerços de Pineda de Mar. Cal fer-se'n un ampli ressò des dels mitjans municipals (web, xarxes socials...) i des</p>											
Agents col·laboradors:											
Fotògrafs de Pineda, Cinemart, Arxiu municipal de Pineda											
Públic/s destinatari/s:											
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Gent gran		
Inf.	Prim	Sec.	CF								
Competències clau:											
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora		Cultural	
Vectors:											
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme		Benestar emoc.	
Situacions d'aprenentatge:											
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió			
Visió educació ambiental:											
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació			
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:											
Prioritat:		Alta		Mitja		Baixa					
Durada:											
Cost:											
3 categories de premi de jurat + 1 popular											
Finançament:											
Municipal		Altres organismes		Empresariat/Entitats		Copagament assistents					

SOS-TENIBLE EN 1a PERSONA							Fitxa	8									
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal											
Temàtica:	Ús eficient de l'aigua, transició energ, alimentació sostenible i prev. i gestió de residus																
Tipologia:	Concurs de Tik Tok per un Pineda de cine																
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:																	
		X	X	X	X	X				X	X	X	X	X			
Objectius:																	
<p>-Estimular la implicació del jovent en els reptes ambientals actuals i futurs mitjançant l'ús de les noves tecnologies i xarxes socials</p> <p>-Aprofitar experiències personals per connectar el jovent amb missatges de sostenibilitat i benestar</p> <p>-Treure partit del ressò, l'agilitat i la credibilitat de les xarxes socials entre la gent jove</p>																	
Breu descripció de l'activitat:																	
<p>Explotar els nous formats de comunicació com <i>Tik Tok</i>, especialment entre els joves, però també entre persones d'altres franges d'edat àmpliament connectades, permetrà tenir impacte entre grups digitals que a vegades són poc permeables a la visió ambiental.</p> <p>Resumidament, l'objecte de la convocatòria és respondre a la pregunta: "Què faig jo per SOStenible?". A través d'aquesta acció, i a través d'una gravació de màxim 40" es pretén evidenciar la urgència climàtica i visibilitzar experiències curioses o singulars en primera persona que poden ser útils per a fer-hi front, que ens ajudin a reduir el nostre impacte i, en definitiva, col·lectivament repercuteixin positivament sobre Pineda, millorant la vila.</p> <p>Es poden organitzar diverses categories com: Estalvi d'aigua i/o energia, 0 Plàstics i envasos, Recettes de cuina d'aprofitament, Consells per una alimentació saludable i benestar personal, cura dels espais naturals... O optar per edicions temàtiques, amb un únic eix.</p> <p>Es recullen testimonis a través d'una crida des del web i xarxes socials municipals, ràdio Pineda, centres cívics, biblioteques i, per suposat, des dels propis centres de secundària, cicles formatius o ocupacionals, podent-se integrar com una activitat dins del currículum escolar. Es pot connectar a matèries curriculars com les llengües i donar-li un component de gènere. A través d'una votació mixta tècnica i popular es determina guanyadors i finalistes, que reben un incentiu econòmic o premi per a captar més participants. Per tenir més impacte cal comptar amb el suport i col·laboració d'organitzacions juvenils.</p>																	
Agents col·laboradors:																	
Servei de Joventut local, Agrupament escolta, Fundació Rezero, ICAEN																	
Públic/s destinatari/s:																	
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Gent gran								
Inf.	Prim	Sec.	CF														
Competències clau:																	
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural								
Vectors:																	
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.								
Situacions d'aprenentatge:																	
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió									
Visió educació ambiental:																	
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació									
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:																	
Prioritat:			Alta			Mitja			Baixa								
Durada: Convocatòria: 3 setmanes i posteriorment difusió																	
Cost: Premi																	
Finançament:																	
Municipal		Altres organismes			Empresariat/Entitats		Copagament assistents										

ELS SONS I COLORS DE LA NATURA							Fitxa	10		
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal				
Temàtica:	Biodiversitat i cura del medi									
Tipologia:	Visita de descoberta de l'entorn natural amb eines digitals d'interpretació i creació									
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:										
		X	X					X		
Objectius:										
<ul style="list-style-type: none"> -Conèixer eines que ens ajudin en la interpretació i descoberta de l'entorn natural -Facilitar la descoberta de l'entorn natural i de la vida 'oculta' que hi ha al bosc i a la platja -Aprendre a utilitzar eines digitals (<i>apps</i>) d'ajuda al (re)coneixement d'espècies vegetals i animals -Conèixer i gaudir del medi natural de l'entorn -Comprendre la importància del patrimoni natural des d'un punt de vista també estètic i com a font d'inspiració artística 										
Breu descripció de l'activitat:										
<p>La descoberta de l'entorn immediat permet apreciar aspectes que solen passar desapercibuts com la vida oculta que hi ha al parc natural, a la riera o a la platja, o, fins i tot als parcs urbans. A través de l'aprenentatge i l'observació es poden identificar diferents qualitats com el cant dels ocells i sons d'altres animals, els rastres al bosc o les espècies botàniques que hi habiten. En aquest sentit, al mercat hi ha diverses aplicacions digitals gratuïtes, com <i>Naturalist</i>, <i>BirdNet</i>, <i>PlantNet</i>, que de manera senzilla i ràpida assisteixen en el reconeixement d'aus, de cant d'ocells, de plantes i arbres, etc. a través d'una fotografia amb el mòbil. No obstant, si bé són útils, cal saber fer-ne un ús acurat i crític i saber en quins elements fixar-se per a treure'n profit i incrementar l'agudesesa visual i la capacitat d'observació.</p> <p>Algunes de les activitats indicades a la fitxa "La força del voluntariat és sobrenatural" es poden convertir en tallers específics <i>in situ</i>, complementaris a aquesta acció, especialment organitzar un taller de construcció i col·locació de caixes niu o d'hotels d'insectes i fer-ne un seguiment i cens periòdic.</p> <p>Seria interessant, finalment, generar un procés de treball comunitari amb la col·laboració de corals i grups de teatre i creació literària per a fer alguna obra, peça teatral o musical que pugui integrar arts visuals i plàstiques al voltant del cant i l'entorn natural. Evidentment, pot estar oberta a joves dins del currículum educatiu o a participants de manera individual.</p>										
Entitats col·laboradores:										
Associació de Lleure i conservació de la Natura, Centre Cultural i Recreatiu, Associació Coral Pinedenca, Associació de Músics, Orfeó Monteverdi...										
Públic/s destinatari/s:										
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Altres	
Inf.	Prim	Sec.	CF							
Competències clau:										
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora		Cultural
Vectors:										
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme		Benestar emoc.
Situacions d'aprenentatge:										
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió		
Visió educació ambiental:										
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació		
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:										
Prioritat:			Alta			Mitja			Baixa	
Durada:										
9 mesos, millor coincidint amb un curs acadèmic										
Cost:										
Finançament:										
Municipal		Altres organismes			Empresariat/Entitats		Copagament assistents			

A L'ESTIU TOTA CUCA VIU							Fitxa	11									
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal											
Temàtica:	Biodiversitat i cura del territori																
Tipologia:	Joc de pistes per la platja i espais naturals																
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:																	
			X							X				X	X		X
Objectius:																	
<ul style="list-style-type: none"> -Fomentar la descoberta de l'entorn de Pineda a través del joc -Descobrir l'entorn de manera sensorial, apropant-nos-hi amb els cinc sentits -Fomentar l'orientació espacial, la descoberta i capacitat de sorpresa davant la natura -Donar a conèixer la biodiversitat i riquesa biològica de l'entorn -Corresponsabilitzar de la seva cura i l'adopció d'hàbits respectuosos i positius sobre el medi 																	
Breu descripció de l'activitat:																	
<p>Pineda de Mar compta amb una gran varietat paisatgística que no tothom coneix. Per aquest motiu es proposa una activitat ambiental atractiva com pot ser un joc de pistes o gimcana que s'iniciï al <i>Minibeach Club</i> o a la platja, amb etapes o extensions a la riera de Pineda i Parc natural. Així els/les famílies o infants visitants descobriran la riquesa del municipi i espais, a l'estiu, menys massificats i concorreguts i més frescos que les platges.</p> <p>Per estimular els sentits, es van trobant vàries pistes per localitzar diferents objectes, que es palpen amb els ulls tapats. Es poden distingir pèl d'animals, plantes amagades o enterrades a la sorra, demanar d'identificar espècies dunars o fulles d'arbres, dibuixar petjades d'animals o identificar olors, entre d'altres possibilitats, maximitzant l'observació, el tacte, l'olfacte, l'oïda...</p> <p>Idealment caldria un quadern de camp amb instruccions i on fer els registres, eminentment visual (traduït als idiomes majoritaris entre el turisme familiar -anglès, francès, rus...-), per tal de captar el públic visitant. Un cop completat amb els segells que denoten el nombre d'encerts, s'obtindrà un diploma d'explorador/a segons el nivell d'assoliment: platí, or o argent.</p> <p>Al mateix temps es facilita informació sobre el paper que compleixen les espècies dins del cicle de la natura, la vulnerabilitat a la que poden estar sotmeses, els perills a evitar i consells per a ser responsable consumint menys recursos i ser més sostenible. També es vol fomentar la reflexió sobre gestos o hàbits quotidians per reduir la nostra petjada ambiental i tenir un impacte positiu. En altres moments de l'any es pot adaptar a d'altres públics (escoles, famílies locals...).</p>																	
Agents col·laboradors:																	
Turisme de Pineda, Establiments certificats amb <i>Biosphere</i>																	
Públic/s destinatari/s:																	
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Turístic								
Inf.	Prim	Sec.	CF														
Competències clau:																	
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural								
Vectors:																	
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.								
Situacions d'aprenentatge:																	
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió									
Visió educació ambiental:																	
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació									
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:																	
Prioritat:			Alta			Mitja			Baixa								
Durada:			Juli/Agost (visitants) i 2 Divendres i Dissabtes tardor i primavera (escoles i públic local)														
Cost:			Traducció, Disseny de material, impressió i monitoratge														
Finançament:			Municipal	Altres organismes			Empresariat/Entitats			Copagament assistents							

DE RESIDU A RECURS							Fitxa	12									
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal											
Temàtica:	Prevençió i gestió de residus																
Tipologia:	Taller i visita a la deixalleria (i al centre integral de valorització de residus)																
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:																	
		X								X	X	X					X
Objectius:																	
<ul style="list-style-type: none"> -Conèixer què és i la importància de l'economia circular i alternatives abans de llençar res -Reflexionar sobre les pautes de consum i facilitar estratègies per reduir l'impacte ambiental -Conèixer estadístiques de generació de residus a la llar i l'impacte sobre el medi i la salut humana -Consolidar el concepte de circularitat i les alternatives abans de llençar res entre l'alumnat -Fomentar la imaginació per transformar creativament els residus en nous objectes 																	
Breu descripció de l'activitat:																	
<p>Des de fa anys l'alumnat de 4rt de primària fa una activitat de sensibilització sobre els residus. Es recomana reforçar la visió de les 3 R: Reduir, Reutilitzar i Reciclar amb estratègies de circularitat i bones pràctiques com: Reparar, Compartir, Intercanviar, Reformar, compra local, etc. i incorporar consells de consum responsable com: portar bosses per a fruites i verdures, carmanyoles a la carnisseria, envasos familiars o a granel, evitar productes refinats, etc. A l'aula, quan es classifiquen productes en fraccions, es poden mostrar objectes reals enlloc de fotografies. Com un <i>tetrabrik</i> disseccionat (per veure la composició), tap de suro, cartró, llaunes, sabates o roba en desús, bolquers, bossa de té, càpsula de cafè... i fer èmfasi en els residus tecnològics, les modes i l'obsolescència programada, amb grans impactes globals i locals (illes de plàstic, abocadors descontrolats, etc). També pot ser útil la mirada històrica, analitzant canvi d'hàbits -de la pastilla al dosificador de sabó, del paper higiènic "Elefante" al blanc de doble capa o del granel a les monodoses, de la cafetera Moka a les càpsules. En la visita a la deixalleria, l'ús d'armilles reflectants augmenta la seguretat del grup i és una 'posta en escena o en situació', atractiva per l'alumnat. Paral·lelament es pot fer un repte de reducció de residus als centres (o a les llars); analitzant, pesant i registrant els residus generats per fracció al llarg d'un mes. Alguns residus es poden reutilitzar per a manualitats o nous usos. Es proposa una extensió de l'activitat dins del currículum escolar de la franja d'edat dels 12 als 16 anys, amb una visita al Centre Integral de Valorització de Residus (Maresme Circular), replicable per a grups d'adults o empreses (construcció, hostaleria...).</p>																	
Agents col·laboradors:																	
Consell Comarcal del Maresme, Maresme Circular, Agència de Residus de Catalunya (ARC)																	
Públic/s destinatari/s:																	
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Altres								
Inf.	Prim	Sec.	CF														
Competències clau:																	
Ling./Plurilingüe	Mat./ científica			Digital	Pers/social/ciut	Emprenedora	Cultural										
Vectors:																	
Competències	Gènere	Universalitat	Llengües	Civisme	Benestar emoc.												
Situacions d'aprenentatge:																	
Creativitat	Cooperatiu	Autonomia	Responsabilitat	Reflexió													
Visió educació ambiental:																	
Entorn - aula	Ecosistema	Probl. ambiental	Gestió ambiental	Transformació													
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:																	
Prioritat:	Alta			Mitja			Baixa										
Durada:	1 hora el taller a l'aula i 1 hora la visita																
Cost:	100 € taller a l'aula i 100 € la visita a la deixalleria																
Finançament:	Municipal	Altres organismes			Empresariat/Entitats		Copagament assistents										

LA BIBLIOTECA DE LES COSES							Fitxa	13									
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal											
Temàtica:	Ús eficient de l'aigua, Transició energètica i Prevenció i gestió de residus																
Tipologia:	Biblioteca de les coses i cursos per donar una segona vida als objectes																
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:																	
			X			X	X				X	X	X				X
Objectius:																	
<ul style="list-style-type: none"> -Habilitar una biblioteca de les coses permanent com a espai comunitari -Situat en l'imaginari col·lectiu aquest servei i la utilitat de compartir i estalviar recursos -Generar un espai informatiu i formatiu (Aprentatge per Servei) a més del préstec d'objectes -Sensibilitzar sobre alternatives de consum responsable, necessitat d'estalviar recursos i reduir residus 																	
Breu descripció de l'activitat:																	
<p>Una biblioteca de les coses (BdC) és un centre de recursos on es poden trobar elements de naturalesa diversa, com aquells petits electrodomèstics o objectes dipositats per què han deixat de ser útils o necessaris o fan nosa. És un model que aquí tot just es comença a conèixer i a créixer, si bé en altres països ja fa anys que funciona. Entre els diferents beneficis, a més d'ambientals, hi ha el de generar noves dinàmiques de consum i socials molt positives a nivell comunitari. Des del Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme, al que pertany Pineda, dins de "Maresme Circular", es proposa als municipis la integració d'una BdC en el context educatiu. El projecte s'adreça, concretament, a l'alumnat de 3r d'ESO com a ApS, amb sessions formatives i tasques de comunicació digital, gestió i seguiment.</p> <p>Aquesta iniciativa té un gran recorregut, si bé cal un període inicial en què es conegui la filosofia i s'entengui bé el funcionament tant pel que fa a la donació i els objectes admesos (bricolatge, utensilis d'oficina, neteja o cura de la llar i personal, roba o complements...) i al seu estat i quines són les condicions de préstec. Regularment es poden preveure cursos de sensibilització sobre la reducció de residus i circularitat amb una visió creativa de reparació o transformació com: 'Res passa de moda', 'Bicicletes a punt', 'Mobles amb segones vides' o 'Electrodomèstics com nous', etc. Els cursos poden comptar amb el suport d'alumnat de cicles formatius com a auxiliars de formació. Per accessibilitat cal que estigui en una ubicació cèntrica i concorreguda (centre cívica, biblioteca...). Cal preveure una campanya de comunicació pròpia als canals municipals i entitats.</p>																	
Agents col·laboradors:																	
Maresme Circular																	
Públic/s destinatari/s:																	
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Gent gran								
Inf.	Prim	Sec.	CF														
Competències clau:																	
Ling./Plurilingüe	Mat./científica	Digital	Pers/social/ciut	Emprenedora	Cultural												
Vectors:																	
Competències	Gènere	Universalitat	Llengües	Civisme	Benestar emoc.												
Situacions d'aprenentatge:																	
Creativitat	Cooperatiu	Autonomia	Responsabilitat	Reflexió													
Visió educació ambiental:																	
Entorn - aula	Ecosistema	Probl. ambiental	Gestió ambiental	Transformació													
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:																	
Prioritat:	Alta			Mitja			Baixa										
Durada:	Permanent																
Cost:																	
Finançament:	Municipal	Altres organismes	Empresariat/Entitats	Copagament assistents													

COMPROMÍS PINEDA PLÀSTIC ZERO							Fitxa	15		
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal				
Temàtica:	Prevençió i gestió de residus									
Tipologia:	Compromís "Plàstic i envàs 0" entre els establiments locals									
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:										
				X		X	X	X		
Objectius:										
<ul style="list-style-type: none"> -Reduir el volum de la fracció de plàstics i envasos al municipi -Implicar els comerços i establiments de Pineda i recollir adhesions al compromís -Difondre i reconèixer iniciatives 'pioneres o exemplars' i fomentar l'intercanvi d'aprenentatges -Construir un grup de treball o xarxa "Plàstic 0" a nivell local (o de l'Alt Maresme) -Conscienciar la clientela dels beneficis de les accions empreses 										
Breu descripció de l'activitat:										
<p>Hi ha un estudi de la Fundació Rezero que ens alerta de la presència de substàncies derivades del plàstics d'origen divers en els nostres cossos. Per aquest motiu és necessari reduir-ne la presència i ús quotidià. El compromís "Plàstic i envàs 0" consisteix en formalitzar la voluntat del teixit comercial, petites i mitjanes empreses (com el gremi d' de restauració), per registrar iniciatives o accions per disminuir d'aquest material als establiments. En un catàleg es poden incloure dades del volum de residus generats, destins i impactes, contrastant amb les possibles solucions (aplicades o previstes) amb els principals aprenentatges o barreres detectades i el nom d'establiments que l'han posat en marxa. S'inclouran diferents eixos com accions per la reducció de les bosses de plàstic o envasos d'un sol ús, ampliació o substitució de l'oferta comercial amb productes sostenibles, ús d'envasos reutilitzables o retornables... Pel que fa al sector de la restauració, a més, foment de consum de l'aigua de l'aixeta o altres iniciatives imaginatives.</p> <p>Per afavorir aquesta pràctica entre els establiments no adherits a la Certificació <i>Biosphere</i> és recomanable fer una formació prèvia per tal de detectar les necessitats i facilitar alguns exemples de bones pràctiques sectorials. També es pot plantejar dissenyar un segell per als agents adherits i establir categories, si s'escau, segons el nivell d'èxit assolit. Aquest els donarà visibilitat i prestigi tant entre la clientela com entre la ciutadania, dotant d'un valor afegit al negoci.</p> <p>Es creu necessari un impuls inicial des de l'Ajuntament, amb la col·laboració amb les associacions empresarials, que poden liderar el projecte comunitari en fases posteriors.</p>										
Agents col·laboradors:										
Associacions de comerciants, Associació d'Empresaris dels Polígons Industrials de Pineda, Gremi d'Hostaleria i Turisme de Mataró i el Maresme										
Públic/s destinatari/s:										
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Altres	
Inf.	Prim	Sec.	CF							
Competències clau:										
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural	
Vectors:										
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.	
Situacions d'aprenentatge:										
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió		
Visió educació ambiental:										
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació		
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:										
Prioritat:		Alta			Mitja			Baixa		
Durada:										
Cost:										
Taller pels comerços i dinamització, disseny de segell										
Finançament:										
Municipal		Altres organismes			Empresariat/Entitats		Copagament assistents			

AGENDA'T PINEDA										Fitxa	16			
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal								
Temàtica:	Transversal													
Tipologia:	Guia digital													
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:														
														
		X	X		X	X		X		X	X	X		X
Objectius:														
<p>-Conscienciar la població i visitants de la necessitat d'actuar front la vulnerabilitat climàtica actual i futura</p> <p>-Integrar i divulgar tota l'oferta ambiental local i de l'entorn de Pineda d'agents públics i privats</p> <p>-Impulsar la participació de persones amb perfils diversos i provocar un canvi d'hàbits</p> <p>-Assolir una millora de la qualitat ambiental del municipi amb la participació de tota la ciutadania</p>														
Breu descripció de l'activitat:														
<p>Actualment hi ha una extensa oferta d'activitats organitzades per agents i entitats del territori, sovint gratuïtes o assequibles. L'oferta no està coordinada i es difon per canals propis, no sempre coneguts per part de la ciutadania o dels centres educatius de la zona. Per aquest motiu es proposa centralitzar la informació mitjançant un recull periòdic i sistemàtic, que es presenti en una publicació digital cada dos mesos, que sigui actualitzable àgilment si apareix alguna iniciativa nova. Per això caldrà establir una bona comunicació i dinàmica de cooperació amb agents i administracions de proximitat com la Diputació de Barcelona, Consell Comarcal del Maresme, Escola de Natura del Corredor, Fundació Rivus, ens locals o de promoció turística, entre d'altres. Cal aprofitar els canals i mitjans locals (ràdio, butlletí municipal i d'entitats, tauló d'anuncis d'espais d'àmplia concurrència com biblioteques, mercats, centres cívics, etc.). Paral·lelament, la societat digital i les xarxes socials de col·lectius i entitats o personals són un instrument molt potent per impulsar campanyes de fidelització, també des de l'administració. Si es considera oportú es pot pensar en una campanya de subscripció i oferir incentius com descomptes culturals o altres reconeixements a qui més difusió faci de les iniciatives o que generin més contingut relacionat amb qüestions ambientals o sostenibilitat.</p> <p>Amb això s'optimitzarà els recursos en educació ambiental i es maximitzarà l'assistència i, així, la implicació ciutadana en la gestió ambiental i millora de la qualitat de vida a Pineda.</p>														
Agents col·laboradors:														
Diputació de Barcelona, Consell Comarcal, Escola de Natura del Corredor, Fundació Rivus, entitats locals, Consorci de Promoció Turística "Costa del Maresme"...														
Públic/s destinatari/s:														
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Altres					
Inf.	Prim	Sec.	CF											
Competències clau:														
Ling./Plurilingüe		Mat./científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora		Cultural				
Vectors:														
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme		Benestar emoc.				
Situacions d'aprenentatge:														
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió						
Visió educació ambiental:														
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació						
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:														
Prioritat:		Alta			Mitja			Baixa						
Durada:		Tot l'any, amb publicació cada 2 mesos												
Cost:		Generació i actualització de butlletí digital i cartelleria												
Finançament:		Municipal		Altres organismes		Empresariat/Entitats		Copagament assistents						

PINEDA AMB ALTRES ULLS							Fitxa	17									
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal											
Temàtica:	Biodiversitat i cura del territori																
Tipologia:	Rutes per posar en valor els serveis ecosistèmics per fomentar un turisme actiu i verd																
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:																	
		X							X		X	X	X				X
Objectius:																	
<p>-Donar a conèixer els serveis ecosistèmics i la importància de preservar els entorns naturals i el medi a les visites i rutes urbanes</p> <p>-Proporcionar una visió ecosistèmica a la ciutadania i usuaris de les rutes i itineraris existents</p> <p>-Oferir un valor afegit i atractiu turístic ampliant l'oferta amb nous productes</p>																	
Breu descripció de l'activitat:																	
<p>Per incorporar una visió ecosistèmica a les visites i rutes urbanes cal redissenyar les rutes existents parcialment, incorporant nous arguments que amplii la visita i la temàtica tractada, la qual cosa requereix una adaptació del material existent, disponible <i>online</i>. El nou relat se centra en actualitzar les rutes i itineraris, posant en valor el patrimoni natural i els beneficis que ens aporta, cabdals en un context d'emergència climàtica.</p> <p>La "Ruta al Centre de Pineda" pot integrar la perspectiva d'evolució del territori i transició de vila marinera i agrícola a vila turística, amb imatges de la transformació urbana i l'activitat residual sobre el terreny (horts urbans, barques a la platja dels Pescadors...). Pel que fa a la "Ruta de les 4 ermites" pot donar una visió territorial i dels canvis en l'ús del bosc, des de l'explotació forestal a activitats estacionals com la collita de bolets, passejades per la natura o pràctica esportiva, amb una visió històrica, de passat a present i futur. Es pot destacar funcions essencials avui en dia com el confort tèrmic que ens proporciona la massa forestal, que esdevé un refugi de biodiversitat i té un paper clau en el cicle de l'aigua, etc. De manera similar, la "Ruta als orígens" tracta aquests aspectes i, sobretot, donat que passa per la riera i infraestructures relacionades amb l'aprofitament de l'aigua, permet un zoom sobre l'escassetat del recurs en el clima mediterrani i posa en evidència la necessitat de tenir-ne especial cura, fins i tot en moments que no hi hagi sequera. Els operadors i el sector turístic poden contribuir a fer-ne difusió, ampliant l'oferta i atractiu local.</p>																	
Agents col·laboradors:																	
Consorti de Promoció Turística "Costa del Maresme", establiments turístics integrats al segell <i>Biosphere</i> i Gremi d'Hostaleria i Turisme de Mataró i el Maresme																	
Públic/s destinatari/s:																	
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Turístic								
Inf.	Prim	Sec.	CF														
Competències clau:																	
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural								
Vectors:																	
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.								
Situacions d'aprenentatge:																	
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió									
Visió educació ambiental:																	
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació									
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:																	
Prioritat:			Alta			Mitja			Baixa								
Durada:																	
Cost:																	
Disseny de material i guiatge																	
Finançament:																	
Municipal		Altres organismes			Empresariat/Entitats			Copagament assistents									

PINEDA EN BLAU + VERD							Fitxa	18		
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal				
Temàtica:	Estalvi i ús eficient de l'aigua, Alimentació sostenible, Biodiversitat i cura del territori									
Tipologia:	Rutes de descoberta mar i muntanya per fomentar un turisme actiu i verd									
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:										
		X				X	X	X		
				X						
						X	X	X		
							X	X		
								X		
								X		
Objectius:										
<ul style="list-style-type: none"> -Captar l'atenció de residents i turistes envers la biodiversitat i riquesa natural de Pineda -Desenvolupar una actitud de respecte pel medi a partir del coneixement i visita activa -Cridar l'atenció sobre la generació de residus i apel·lar al consum responsable i de proximitat -Ofereir un producte adaptat a la societat digital per ajudar a interpretar el territori -Despertar la curiositat envers el municipi i la seva configuració espacial i funcional 										
Breu descripció de l'activitat:										
<p>A través de nous itineraris temàtics de reconeixement del territori com la riera i el parc natural (Ruta verda) o el litoral (ruta blava) es pot donar a conèixer elements territorials i el seu paper ecosistèmic, per afavorir una nova mirada. A la "Ruta blava" es planteja explicar projecte de regeneració dunar, els horts urbans i la desembocadura de la riera i, sens dubte, el mar com a font de recursos i la necessitat d'evitar-ne la contaminació i, per tant, de reduir residus i plàstics, ja que gran quantitat acaben allà. En les dues s'emfasitza la producció local d'aliments i en la compra i consum de proximitat i de temporada. És interessant recopilar, per a construir aquest relat i enriquir-lo, el testimoni oral de persones anònimes lligades a oficis de la terra per què expliquin les seves pràctiques i mantinguin viva la memòria del territori. Això donarà una visió prismàtica des de l'agricultura, la pesca, l'explotació forestal i l'extracció de sorres i graves, la prevenció d'incendis, la guàrdia del parc, la indústria tèxtil, la geologia, la biologia marina i l'ecologia, etc. Es pot complementar amb el testimoni de gent popular com l'actriu Míriam Iscla o el President Pere Aragonès. El procés creatiu o de guiatge pot anar a càrrec d'alumnat de secundària o de persones voluntàries i el sector turístic contribuir a la difusió d'aquest nou producte de turisme actiu. Amb codis QR en diferents punts de la ruta i la integració en plataformes com <i>Wikiloc</i> es reduirà l'impacte visual. Com Joan Coromines, es pot explorar l'origen de topònims com el nom de la vila, la comarca... i col·laborar amb l'Arxiu local, historiadors o genealogistes, etc.</p>										
Agents col·laboradors:										
Productors i agrupacions comercials, grups naturalistes, Centre d'Estudis Pinedencs, Associació Cercle Català d'Història, Arxiu municipal, personatges populars i sector turístic										
Públic/s destinatari/s:										
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Turístic	
Inf.	Prim	Sec.	CF							
Competències clau:										
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural	
Vectors:										
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.	
Situacions d'aprenentatge:										
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió		
Visió educació ambiental:										
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació		
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:										
Prioritat:		Alta			Mitja			Baixa		
Durada:		2 hores								
Cost:										
Finançament:		Municipal	Altres organismes		Empresariat/Entitats			Copagament assistents		

FORMEM PINEDA							Fitxa	19									
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal											
Temàtica:	Formació interna																
Tipologia:	Curs en gestió ambiental de l'equip municipal																
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:																	
		X				X	X		X	X	X	X					X
Objectius:																	
<ul style="list-style-type: none"> -Ambientaltzar l'administració local, especialment els departaments amb més emissions -Plantejar un pla de formació específic dirigit a la funció pública -Formar en sostenibilitat a les entitats i associacions que reben finançament municipal -Assolir una millora en el comportament ambiental i reduir els costos de gestió del municipi 																	
Breu descripció de l'activitat:																	
<p>Des de l'Ajuntament és necessari fomentar la formació a l'equip tècnic municipal dels diferents departaments, incloent el personal estable i temporal. En la formació es planteja incloure una part introductòria sobre l'impacte global a escala municipal i una segona part posant el focus en la pràctica professional, remarcant els instruments, eines i accions que repercuteixen en una millora ambiental d'aquesta, sense perjudicar la qualitat del servei. En aquest sentit, també es poden posar sobre la taula recursos de la Diputació de Barcelona, l'ICAEN o altres organismes o altres organismes o empreses de servei com Sorea. A més es poden posar sobre la taula altres recursos o consells per a incidir també sobre hàbits personals en relació a l'electricitat (<i>standby</i>, lluminària...), l'aigua, l'ús de material d'oficina (paper, impressores, fotocòpies...), la generació i separació de residus, etc.</p> <p>Adicionalment es recomana fer una adaptació o una píndola formativa específica amb pautes per a les empreses proveïdores i contractes de l'Ajuntament i per a les entitats que rebin ajudes, per tal que puguin adoptar en la seva estructura i servei bones pràctiques i millorar el seu balanç ambiental. En el cas d'empreses de neteja, a més a més, substituir productes tòxics suposa una millora en la salut laboral.</p> <p>A priori es planteja que la formació sigui voluntària, si bé pot ser un criteri valorable en els plecs de contractació o en les convocatòries públiques.</p> <p>Es pot valorar un cofinançament per part de les empreses participants en el programa.</p>																	
Agents col·laboradors:																	
Empreses proveïdores de l'Ajuntament i entitats locals																	
Públic/s destinatari/s:																	
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Administració								
Inf.	Prim	Sec.	CF														
Competències clau:																	
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural								
Vectors:																	
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.								
Situacions d'aprenentatge:																	
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió									
Visió educació ambiental:																	
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació									
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:																	
Prioritat:			Alta			Mitja			Baixa								
Durada:																	
Dues o tres sessions d'unes 2 hores																	
Cost:																	
Finançament:																	
Municipal		Altres organismes			Empresariat/Entitats		Copagament assistents										

FORMEM PINEDA.PRO							Fitxa	20	
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal			
Temàtica:	Formació a sectors econòmics estratègics								
Tipologia:	Curs en gestió ambiental de petites i mitjanes empreses								
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:									
				X	X		X	X	
Objectius:	<p>-Ajudar les petites i mitjanes empreses a comptabilitzar el seu impacte ambiental</p> <p>-Plantejar un pla de formació específic per conscienciar i ambientalitzar el sector serveis</p> <p>-Assolir una millora en el comportament ambiental i reduir els costos de gestió del municipi</p>								
Breu descripció de l'activitat:									
<p>La formació a professionals del sector serveis, especialment a l'empresariat turístic i comerciants del municipi en diverses qüestions bàsiques és essencial. Com a primer pas és recomanable oferir auditories energètiques per conèixer els consums i la petjada ambiental en detall, en tots els àmbits de l'establiment. Aquest serà el primer pas per dissenyar una formació pel personal i un assessorament <i>ad hoc</i>, segons els punts febles detectats i les oportunitats identificades en particular. Algunes possibles mesures per afavorir l'estalvi i l'eficiència energètica són el monitoratge en continu, l'automatització d'instal·lacions, etc. Pel que fa al cicle de l'aigua hi ha diverses mesures com els sistemes de depuració interns, que fan possible la reutilització d'aigües grises per jardins o usos sanitaris, o els mecanismes de reg eficient, que ja estan en marxa en establiments turístics. Totes elles són molt pertinents per a repensar el model d'explotació i invertir en millores que permetin reduir l'impacte d'aquesta activitat econòmica.</p> <p>Pel teixit comercial s'ha de preveure directrius específiques, si bé algunes poden ser adaptacions de les aplicades al sector turístic i de restauració, depenent de la tipologia d'establiment.</p> <p>Amb aquesta actuació s'espera disminuir els costos municipals derivats de la gestió de residus o del manteniment d'espais públics, principalment. Es pot valorar el co-finançament per part de les empreses o optar també a programes europeus sobre eficiència energètica.</p>									
Agents col·laboradors:									
Sector turístic i comercial									
Públic/s destinatari/s:									
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Altres
Inf.	Prim	Sec.	CF						
Competències clau:									
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural
Vectors:									
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.
Situacions d'aprenentatge:									
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió	
Visió educació ambiental:									
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació	
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:									
Prioritat:			Alta			Mitja			Baixa
Durada: Assessorament inicial, formació i pla d'actuació									
Cost: 3000 €/empresa									
Finançament: Municipal Altres organismes Empresariat/Entitats Copagament assistents									

A CASA; RESIDU 0 I L'AIGUA JUSTA							Fitxa	21		
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal				
Temàtica:	Prevençió i gestió de residus									
Tipologia:	Repte familiar per minimitzar la generació de residus domèstics i impulsar la									
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:										
		X					X	X		
Objectius:										
<ul style="list-style-type: none"> -Informar sobre l'impacte ambiental, ètic i econòmic dels residus generats segons fracció -Reducir el nombre de residus totals i per càpita i les aportacions a la deixalleria -Visibilitzar un estil de vida alternatiu basat en el consum responsable i la seva viabilitat en el dia a dia -Donar a conèixer el concepte de circularitat i donar pautes i estratègies domèstiques -Amplificar i difondre l'experiència positiva de reduir al màxim la generació de residus a la llar 										
Breu descripció de l'activitat:										
<p>Davant del fet que diàriament, a Catalunya, cadascú de nosaltres genera més de 1,3 kg de residus, el repte Residu 0 i aigua justa durant 30 dies sembla majúscul. Es pot aconseguir, però, amb bona voluntat i, sobretot, amb petits canvis en l'estil de vida que hi poden contribuir enormement sense que calguin grans renúncies. Només cal conèixer alternatives sostenibles a hàbits consolidats. Alguns exemples recurrents: menjar o beguda per emportar, càpsules de cafè, dosis individuals, envasat del menjar preparat, embolcalls excessius... Pel que fa a la higiene personal: pals de les orelles, compreses o bolquers... Respecte del consum d'aigua: fuites, dutxes llargues... Sovint es poden evitar; només cal proposar-s'ho i aprofitar els beneficis en salut i benestar d'aquest estil de vida.</p> <p>De manera similar a la campanya "Jo sóc coco" de la Fundació Rezero, es pot popularitzar una nova cultura de consum, mitjançant experiències compartides a les xarxes socials, posant de relleu els dubtes inicials, els reptes quotidians i les solucions i presentar la iniciativa a la Fira d'Entitats. Els canals municipals se'n poden fer un ampli ressò, provocant un efecte "taca d'oli" no només en el cercle pròxim sino entre la resta de la ciutadania.</p> <p>Si hi ha una bona acollida o es considera oportú, es pot premiar a aquest repte familiar amb un àpat a un restaurant ecològic o km0 del municipi o la comarca o amb una cistella de productes locals i de consum responsable (fruites i verdures de proximitat, bosses multiús de verdures i fruites, embolcalls per entrepans, bossa tote, ampolla d'aigua de vidre...).</p>										
Agents col·laboradors:										
Associació El Pinyó, Associació Compartir										
Públic/s destinatari/s:										
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Altres	
Inf.	Prim	Sec.	CF							
Competències clau:										
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural	
Vectors:										
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.	
Situacions d'aprenentatge:										
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió		
Visió educació ambiental:										
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació		
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:										
Prioritat:		Alta			Mitja			Baixa		
Durada:		30 dies								
Cost:										
Finançament:		Municipal	Altres organismes		Empresariat/Entitats			Copagament assistents		

CONNETA'T AL SOL							Fitxa	22		
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal				
Temàtica:	Transició energètica									
Tipologia:	Xerrada per fomentar un nou model energètic i constituir comunitats energètiques									
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:										
				X	X		X	X		
Objectius:										
<ul style="list-style-type: none"> -Difondre una nova cultura energètica -Proporcionar eines per apoderar la ciutadania i contribuir a avançar cap a la transició energètica -Donar a conèixer el potencial fotovoltaic del municipi -Donar a conèixer els beneficis de participar de la transició energètica -Impulsar la rehabilitació energètica, la generació i autoconsum d'energia solar i l'aerotèrmia -Potenciar la constitució de comunitats energètiques al municipi, especialment en urbanitzacions -Divulgar i estendre nous hàbits de consum energètic entre la ciutadania 										
Breu descripció de l'activitat:										
<p>La producció d'energia genera CO₂ i Gasos amb Efecte d'Hivernacle (GEH) que afecten el planeta i la nostra salut. Les energies renovables i, sobretot, l'autoconsum són alternatives viables tant en habitatges unifamiliars o plurifamiliars, com en empreses, equipaments, etc, podent formar comunitats energètiques. No podem oblidar, però, l'estalvi i l'eficiència com a primer pas per reduir col·lectivament l'impacte i ser part activa del nou model energètic.</p> <p>En una xerrada divulgativa es pot explicar la importància de generar la pròpia energia, amb arguments econòmics (preu de l'energia, vulnerabilitat del mercat energètic, retorn de la inversió, ajuts i bonificacions...), ambientals (és neta i no provoca emissions) i altres motius (donar la volta al sistema amb la generació descentralitzada, etc) i donar dades sobre els impactes i alternatives. L'objectiu és animar a participar de la transició energètica, sigui amb autoconsum individual o compartit en un radi de proximitat, a través d'una comunitat energètica. Això permet l'apoderament energètic de la ciutadania, aplicant també altres estratègies com la rehabilitació energètica i mesures passives, a més de senzills consells, que contribueixen a l'estalvi i l'eficiència i, en definitiva, a una reducció del consum i els seus impactes. A Catalunya ja comencen a haver-hi iniciatives en marxa o previstos que val la pena conèixer; ja que el seu aprenentatge pot ser útil per nous projectes. En aquest sentit, hi ha el precedent de Tiana, que ha anunciat la instal·lació de plaques solars fotovoltaïques que permetrà a 160 famílies reduir la factura de la llum.</p>										
Agents col·laboradors:										
Associacions veïnals, Administració pública i empreses										
Públic/s destinatari/s:										
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Administració	
Inf.	Prim	Sec.	CF							
Competències clau:										
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural	
Vectors:										
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.	
Situacions d'aprenentatge:										
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió		
Visió educació ambiental:										
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació		
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:										
Prioritat:		Alta			Mitja			Baixa		
Durada:		2 hores								
Cost:										
Finançament:		Municipal	Altres organismes		Empresariat/Entitats		Copagament assistents			

SOC EFICIENT ESTALVIANT DINERS							Fitxa	23										
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal												
Temàtica:	Estalvi i ús eficient de l'aigua, transició energ., alimentació sost., prev. i gestió de residus																	
Tipologia:	Guia per a un nou estil de vida responsable a la llar																	
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:																		
		X				X	X		X		X	X	X					X
Objectius:																		
<ul style="list-style-type: none"> -Informar sobre les dades globals i particulars de consums domèstics (litres, kWh...) i despesa -Sensibilitzar sobre els impactes ambientals, ètics i econòmics derivats dels serveis bàsics -Donar consells per a un consum responsable, conscient i saludable en la vida quotidiana -Rebaixar la factura de la llum, aigua i taxa de recollida de residus -Reduir els costos de gestió de residus locals, de la deixalleria mancomunada i d'operació de l'EDAR 																		
Breu descripció de l'activitat:																		
<p>En una guia breu digital es poden graficar els principals consums i impactes ambientals i ètics associats a l'ús de l'energia i l'aigua i la generació de residus, tots amb un pes destacat en el pressupost domèstic i municipal. Amb senzills consells pràctics a la llar i a la feina i un apartat sobre aliments, nutrició i idees per comprar i cuinar millor, es controlarà els efectes.</p> <p>En aquest document digital es poden incorporar aspectes com el consum global municipal energètic i d'aigua i actuacions municipals implementades a Pineda de Mar, a mode de context, abans de descriure i il·lustrar quanta energia consumim a casa (il·luminació, climatització, calentant aigua, cuinant o rentant, a través dels aparells elèctrics -nevera, forn, televisor, ordinador...-), quins conceptes inclou la factura elèctrica i quines alternatives tenim per estalviar, ser eficients i sostenibles, com contractar energia renovable o fer autoconsum, quin és el potencial de les comunitats per compartir energia, etc. Pel que fa a l'alimentació i la cistella de la compra, advocar a favor de productes de proximitat, de temporada, poc processats o reduir la dieta animal, entre d'altres, tenen cada cop més adeptes i ens ajuden a reduir els residus domèstics. No podem oblidar l'obsolescència programada o la ràpida transformació digital, pel que fa als residus electrònics. Incloure estratègies de circularitat és vital per prevenir la generació de deixalles. És pertinent sincronitzar la guia amb la campanya del nou sistema de recollida i destacar-ne els canvis. Es pot publicar en fascicles col·leccionables (o imants de nevera o retallables) al butlletí "a prop" i fer píndoles de ràdio.</p>																		
Agents col·laboradors:																		
Associació El Pinyó, Associació Compartir, Ràdio Pineda																		
Públic/s destinatari/s:																		
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Ciutadania									
Inf.	Prim	Sec.	CF															
Competències clau:																		
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural									
Vectors:																		
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.									
Situacions d'aprenentatge:																		
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió										
Visió educació ambiental:																		
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació										
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:																		
Prioritat:			Alta			Mitja			Baixa									
Durada:		Campanya puntual o bé de 3 a 4 mesos si són fascicles col·leccionables																
Cost:																		
Finançament:		Municipal	Altres organismes			Empresariat/Entitats		Copagament assistents										

CIUTADANIA PEL CLIMA										Fitxa	26					
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal										
Temàtica:	Taula pel clima de Pineda de Mar															
Tipologia:	Sessions participatives per l'acció climàtica															
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:																
					X	X		X		X	X	X	X	X		X
Objectius:																
<ul style="list-style-type: none"> -Socialitzar, sensibilitzar i implicar la ciutadania en l'acció vers la crisi climàtica -Sensibilitzar la ciutadania sobre la vulnerabilitat i els riscos en el context d'emergència climàtica -Motivar un canvi d'hàbits personals, domèstics i de ciutat i captar noves propostes factibles -Visibilitzar el compromís municipal amb el canvi climàtic en un horitzó d'esperança i el camí recorregut -Consensuar la prioritat de les actuacions proposades per la Taula 																
Breu descripció de l'activitat:																
<p>La Taula pel clima és un espai de trobada i participació on qualsevol persona a títol individual, col·lectiu o agent que respongui a una crida ciutadana, pot dir-hi la seva i proposar accions per afrontar el repte climàtic i millorar la qualitat de vida al municipi a través de la sostenibilitat. Es poden fer sessions temàtiques sobre la millora ambiental dels espais verds -inclosa la platja o la riera-, o sobre la reducció de residus o el malbaratament alimentari tant domèstic com en l'àmbit turístic, sobre el consum responsable, el model econòmic, la mobilitat i la qualitat de l'aire i reducció del soroll, energies netes... A partir d'un marc informatiu, es fa un debat i propostes. En el cas de Pineda, el fet que hi hagi un important teixit associatiu és molt favorable per a crear un entorn participatiu i una xarxa social que lideri, juntament amb l'Ajuntament, un seguit d'accions que es puguin portar a terme de manera immediata o a mig i més llarg termini. En aquest sentit, és clau la implicació del sector turístic i de la restauració i comerços locals, ja que tenen un impacte enorme i, a més, poden ser tractors de canvis en altres sectors (industrial, agrícola, construcció o altres). És molt positiu que ja hi hagi un grup d'establiments compromesos i certificats amb el segell <i>Biosphere</i>, que poden difondre el seu testimoni i, més enllà dels beneficis ambientals, com els ha afectat en la reducció de costos d'operació, com s'ha traduït en quant al nivell de satisfacció de les persones usuàries o clients o com ha incidit en altres aspectes. També és important donar-li un ampli ressò, fent partícip a la clientela dels establiments, tant dels compromisos i com dels resultats i fins i tot comunicar-ho a la resta de la ciutadania no participant directament a la Taula.</p>																
Agents col·laboradors:																
Associacions d'Empresaris, Restauració i Comerciants, Entitats naturalistes, culturals i socials																
Públic/s destinatari/s:																
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Proveïdors							
Inf.	Prim	Sec.	CF													
Competències clau:																
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora		Cultural						
Vectors:																
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme		Benestar emoc.						
Situacions d'aprenentatge:																
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió								
Visió educació ambiental:																
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació								
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:																
Prioritat:		Alta				Mitja				Baixa						
Durada:		sessions de 2 hores. Se'n poden fer 3/any														
Cost:		6500 €														
Finançament:		Municipal		Altres organismes		Empresariat/Entitats		Copagament assistents								

ESDEVENIMENTS PETJADA 0							Fitxa	27	
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal			
Temàtica:	Ambientalització d'esdeveniments								
Tipologia:	Diagnòstic i guia de bones pràctiques en l'organització d'actes								
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:									
						X	X		
							X	X	
							X	X	
								X	
Objectius:									
<ul style="list-style-type: none"> -Analitzar els impactes ambientals dels actes i esdeveniments públics i privats -Reducir la petjada ecològica derivada d'aquests actes i esdeveniments -Motivar les entitats i altres agents privats per reduir l'impacte dels actes que organitzin -Buscar la implicació de les persones assistents per contribuir a minimitzar l'ús de recursos 									
Breu descripció de l'activitat:									
<p>Els actes o esdeveniments tenen una important petjada ambiental -sovint no quantificada o només parcialment valorada per l'organització i poc coneguda per part de qui assisteix-. Això és degut, sobretot, a la utilització de materials d'un sol ús, generant una gran quantitat de deixalles, sobretot plàstics i envasos. Per aquest motiu, el primer pas és avaluar quin és l'impacte real i, el segon, disposar d'una guia o recull de bones pràctiques i un <i>checklist</i> que contempli tots els aspectes a tenir en compte i revisar prèviament. Un cop finalitzat, cal fer-ne un seguiment per avaluar el funcionament i establir mesures correctores, si cal, en futures edicions. Essencialment cal treballar per aconseguir i fomentar: la prevenció i bona gestió de residus, una mobilitat sostenible, l'estalvi i eficiència energètica i en el consum d'aigua, una alimentació sostenible, reducció d'elements físics de comunicació i marxandatge, etc. No es pot deixar de banda l'impacte sobre l'espai on tingui lloc l'acte, que ha de ser també minimitzat. En aquest sentit, és recomanable que es desenvolupi en una zona urbana o equipament cèntric o ben comunicat en transport públic i amb serveis (xarxa d'aigua i clavegueram, energia...). La Diputació de Barcelona disposa d'una guia d'ambientalització i circularitat d'esdeveniments locals.</p> <p>En molts casos cal la cooperació entre els promotors privats i l'administració local, quan hi ha cessió d'espai públic o serveis -contenedors, recollida d'escombraries, talls de carrer, etc). En aquest sentit, caldrà revisar la responsabilitat sobre cadascú per valorar l'acompliment vers els objectius globals i particulars de cada aspecte i fer un balanç detallat.</p>									
Agents col·laboradors:									
Entitats o agents socials que organitzin actes									
Públic/s destinatari/s:									
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Altres
Inf.	Prim	Sec.	CF						
Competències clau:									
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora	Cultural
Vectors:									
Competències		Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme	Benestar emoc.
Situacions d'aprenentatge:									
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió	
Visió educació ambiental:									
Entorn - aula		Ecosistema		Probl. ambiental		Gestió ambiental		Transformació	
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:									
Prioritat:		Alta			Mitja			Baixa	
Durada:									
Cost:									
Finançament:									
Municipal		Altres organismes		Empresariat/Entitats		Copagament assistents			

PINEDA CAP AL 2030														Fitxa	28	
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal										
Temàtica:	Agenda pel desenvolupament sostenible 2030															
Tipologia:	Jornada participativa sobre els ODS i horitzó 2030															
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:																
																
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Objectius:																
<p>-Donar a conèixer l'Agenda 2030 global, els Objectius de Desenvolupament Sostenible i dimensions</p> <p>-Presentar i posar en comú els principis, actuacions i calendari de l'Agenda local 2030</p> <p>-Socialitzar i promoure bones pràctiques i hàbits sostenibles ciutadans coherents amb els ODS</p>																
Breu descripció de l'activitat:																
<p>Al llarg de mitja jornada (en cap de setmana), es proposen activitats que combinen una part més tècnica -dirigida a un públic professional, entitats o persones individuals- i una part més lúdica i oberta. En el primer cas, es pot programar una presentació i debat sobre els 17 ODS, les seves dimensions i com s'adapta aquest marc internacional a Pineda, què cal fer i com per a ser un municipi més sostenible, habitable, agradable i just. Paral·lelament, es poden preveure activitats participatives i singulars a l'aire lliure per conscienciar la ciutadania, considerant diversos perfils i edats, amb la voluntat de fer passar una bona estona compartint coneixements i descobrint com contribuir als ODS des del dia a dia. Algunes opcions ofertes des de la Diputació de Barcelona són: "la Ruleta dels ODS" que, mitjançant la interacció entre les persones participants i la co-creació permet generar aliances per teixir nous projectes comunitaris. Es pot demanar altres recursos com l'Exposició "Reduïm residus!", que posa el focus sobre aquesta qüestió per minimitzar i prevenir que en continuem generant i millorar la separació en fraccions, maximitzant la capacitat i el paper de la ciutadania i la incidència positiva directa en reduir la pressió i alliberar recursos municipals. Al final es pot posar a prova els coneixements del/les visitants amb un Kahoot temàtic.</p> <p>Paral·lelament es pot habilitar un espai pel compromís: "Tu per Pineda", un photocall i bústia de solucions, on recollir idees per assolir els ODS a través de gestos individuals, familiars o col·lectius, que es poden compartir a les xarxes socials.</p>																
Agents col·laboradors:																
Entitats i teixit local																
Públic/s destinatari/s:																
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Ciutadania							
Inf.	Prim	Sec.	CF													
Competències clau:																
Ling./Plurilingüe			Mat./ científica		Digital		Pers/social/ciut		Emprenedora		Cultural					
Vectors:																
Competències			Gènere		Universalitat		Llengües		Civisme		Benestar emoc.					
Situacions d'aprenentatge:																
Creativitat			Cooperatiu		Autonomia		Responsabilitat		Reflexió							
Visió educació ambiental:																
Entorn - aula		Ecosistema			Probl. ambiental		Gestió ambiental			Transformació						
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:																
Prioritat:		Alta				Mitja				Baixa						
Durada:		1/2 jornada, coincidint amb el Dia Mundial del Medi Ambient al mes de juny														
Cost:		2500 €														
Finançament:		Municipal		Altres organismes			Empresariat/Entitats			Copagament assistents						

A PINEDA, EDUQUEM LA SOSTENIBILITAT							Fitxa	29	
Eix:	Aigua	Energia	Alimentació	Residus	Biodiversitat	Transversal			
Temàtica:	Estalvi i eficiència energètica i en el consum d'aigua								
Tipologia:	Marató d'Estalvi d'energia i aigua								
Vinculació amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible:									
						X	X		
							X	X	
							X	X	
								X	
Objectius:									
<ul style="list-style-type: none"> -Sensibilitzar els usuaris i la ciutadania sobre els consums generats als equipaments públics -Consolidar hàbits responsables en espais d'ús comú -Estalviar recursos en edificis públics per ser destinats a la pobresa energètica o projectes interns 									
Breu descripció de l'activitat:									
<p>A Pineda de Mar ja hi ha antecedents d'organitzar, amb èxit una Marató d'Estalvi Energètic, dins del programa "Passa l'energia", amb l'assessorament de la Diputació de Barcelona. En algunes de les edicions anteriors es va involucrar edificis públics com el Complex Esportiu Municipal Can Xaubet o l'Escola Jaume I. Aquest darrer va comptar amb la implicació directa de l'alumnat, l'equip docent i el personal del centre. Pel testimoni de participants, la figura com a Agents energètics de l'alumnat va ser molt profitosa i, arran del consens i acord d'accions i compromisos, es van reduir els consums i la facturació. L'import es va destinat a famílies en situació de pobresa energètica. Cal destacar, a més, que es va obtenir un bon resultat acadèmic a través de l'aprenentatge vivencial, significatiu i aplicat a l'entorn diari. Per aquest motiu es recomana consolidar i repetir anualment aquesta iniciativa durant els mesos d'hivern i estendre-la a equipaments d'ús públic amb altres funcions: biblioteques, centres cívics, oficines administratives i implicar, a ser possible entitats, comerços i indústries.</p> <p>A través d'una bona campanya de comunicació tant entre els centres educatius com entre la ciutadania, corresponsable en l'estalvi de llum, aigua, gas, paper o altres recursos, s'assolirà un bon resultat i també es visibilitzaran els consums, el seu impacte ambiental i difondran bons hàbits. Es pot preveure un assessorament específic per a establiments i comerços.</p>									
Agents col·laboradors:									
Ciutadania, teixit comercial i empresarial									
Públic/s destinatari/s:									
Educatiu				Familiar	Empresariat / Professional	Entitats	Infants / Joves	Adults	Altres
Inf.	Prim	Sec.	CF						
Competències clau:									
Ling./Plurilingüe		Mat./ científica		Digital	Pers/social/ciut	Emprenedora	Cultural		
Vectors:									
Competències		Gènere	Universalitat	Llengües	Civisme	Benestar emoc.			
Situacions d'aprenentatge:									
Creativitat		Cooperatiu		Autonomia	Responsabilitat	Reflexió			
Visió educació ambiental:									
Entorn - aula		Ecosistema	Probl. ambiental	Gestió ambiental		Transformació			
Època de l'any per a dur a terme l'activitat:									
Prioritat:		Alta			Mitja		Baixa		
Durada:		1 mes							
Cost:		Sense cost directe							
Finançament:		Municipal	Altres organismes	Empresariat/Entitats		Copagament assistents			

8. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

8.1. La implementació i el seguiment

El Programa d'Educació Ambiental ha estat un promogut per la **Regidoria d'Urbanisme, Salut, Medi Ambient i Benestar animal**, si bé la seva implementació requerirà de l'impuls d'altres àrees per tal que, un cop aprovat pel ple municipal es pugui desplegar en la seva màxima extensió al llarg dels propers anys.

És necessària i imprescindible la **complicitat i col·laboració amb d'altres regidories** com: "Educació i Cultura", "Comerç, Turisme i Mercats", "Participació Ciutadana, Diversitat, Polítiques de Gènere i Gent Gran" o "Presidència, Seguretat i Mobilitat i Comunicació", principalment. A més de la voluntat política és indispensable que les àrees tècniques d'aquestes regidories i, en el seu cas, empreses proveïdores de serveis educatius, treballin plegades i coordinadament per a poder focalitzar les energies i no duplicar els esforços i recursos.

Per altra banda, és altament recomanable que el desplegament, en la mesura del possible es faci d'acord amb els avanços i calendari de l'Agenda 2030 de Pineda de Mar.

8.2. L'avaluació

L'avaluació és primordial per tal de conèixer i valorar, en funció d'uns objectius i fites marcats inicialment, diferents aspectes de les activitats dutes a terme i, per tant, realitzar les modificacions, canvis, propostes o millores per adaptar-se a les necessitats o motivacions del públic.

A l'anàlisi del volum d'activitat cal sumar-hi instruments qualitius com enquestes o formularis que ajudin a comprendre la percepció de la persona que ha participat i els seus motius i impacte sobre el seu dia a dia, a ser possible.

Cicle d'avaluació de les activitats del pla d'acció.

Font: Elaboració pròpia.

A través d'un **quadre de comandament** en un format editable (tipus full de càlcul) es facilitarà el seguiment del PEA de manera visual i àgil i es podrà dimensionar el seu desplegament i nivell d'implementació tant qualitativa com quantitativament.

En aquest sentit, després d'un primer període d'aplicació es recomana fer un **balanç periòdic cada 6 mesos o anual** dels principals paràmetres de totes les activitats dutes a terme tant entre el públic educatiu com altres segments. Així, es podrà valorar diversos paràmetres, majoritàriament aplicables a tant al pla com a les activitats pròpiament:

- Nombre d'activitats per eix temàtic
- Nivell d'afluència
- Informació sobre els públics (edat i tipologia, mode d'accés a l'activitat...)
- Cost de l'activitat per persona (atenent al nombre d'assistents)
- Nivell de satisfacció i opinió sobre l'activitat (dia, horari, monitoratge, dinàmica...)
- Percepció de les persones assistents de l'impacte sobre els seus hàbits...

Això permetrà sospesar el pressupost i recursos dedicats tant durant el procés d'execució del pla (disseny d'activitats, tasques de coordinació o gestió d'espais, comunicació) com en el desenvolupament de les activitats (cost de materials, monitoratge, preparació i neteja de l'espai, entre d'altres) en relació a les previsions i expectatives inicials, a nivell econòmic i respecte dels mitjans emprats.

En el transcurs del temps caldrà incorporar una visió sobre l'evolució de tots els indicadors per comparar el funcionament i aplicar mesures correctores quan s'escaigui. Aquesta perspectiva comparativa permet **revisar el plantejament de les accions cada 2 o 3 anys**, i reaccionar si ha aparegut algun component que hagi de ser reflectit, també segons el ritme a què avanci el canvi climàtic en el què estem immersos i com hi estem reaccionant socialment.

8.3. Els instruments d'avaluació existents

Dins de la campanya de "Foment i ús de la deixalleria" entre l'alumnat de primària s'elabora un balanç basat en les dades estadístiques sobre l'assistència i les valoracions i apreciacions del professorat i del monitoratge. Els resultats es presenten de forma de forma agregada pels quatre municipis on ha tingut lloc: Pineda de Mar, Santa Susanna, Malgrat de Mar i Palafolls. El 2022 hi ha participat 8 grups de Pineda de Mar, és a dir, uns 200 alumnes de 3r, 4rt i 5è de primària.

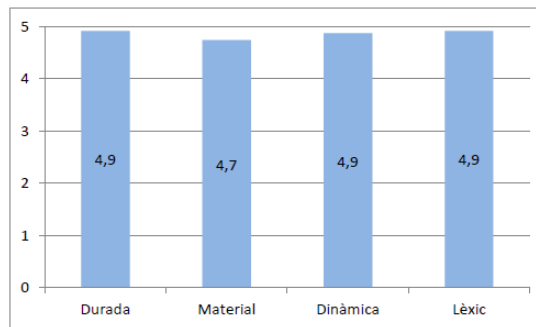
L'informe analitza varis aspectes a partir d'una enquesta entre l'equip docent sobre:

- Si és la primera activitat d'aquesta temàtica en què participen
- Si es considera adient la informació facilitada
- Percepció sobre el nivell d'incidència real de l'activitat entre l'alumnat i entre les famílies
- Puntuació d'aspectes pràctics (durada, material, dinàmica i lèxic)

- Valoració dels punts forts i febles del servei i l'activitat

Per tant, l'avaluació és un instrument que permet disposar de diferents indicadors útils sobre el segment de la població vinculat al programa i el nivell de satisfacció dels grups per a introduir millores o adaptacions del programa, com s'ha fet arran de comentaris del professorat, recentment. En general la valoració és molt satisfactòria.

Es proposa avaluar-ne l'efectivitat a través d'una enquesta breu a les famílies per captar el grau de permeabilitat a la llar de la informació facilitada a l'aula i durant la visita a la deixalleria. Des del centre educatiu o les AFEs es podria distribuir unes setmanes després de l'activitat, per saber com aquesta ha incidit en la modificació d'hàbits quotidians, en aquest cas, respecte de la gestió domèstica de residus.

Nivell de satisfacció del professorat de tots els centres educatius dels 4 municipis.

Font: Solucions Mediambientals Assessors (SMA).

També es recomana disposar d'un anàlisi particular del municipi, amb els resultats de Pineda de Mar i, en cas que es desenvolupi en cursos diferents, fer una explotació de dades per a cada franja.

1. Responen afirmativa o negativament (sí, no, ns/nc):
  - És la primera activitat d'aquesta temàtica en què participen els alumnes?
 SÍ NO NS/NC
  - Considereu adient la informació donada en el decurs de l'activitat?
 SÍ NO NS/NC
  - Creieu que aquesta tipologia d'activitats poden comportar un canvi de mentalitat i hàbits en el comportament dels alumnes?
 SÍ NO NS/NC
  - I en les seves famílies?
 SÍ NO NS/NC
2. Puntueu de l' 1 al 5 (sent 5 la puntuació més alta) els següents aspectes relacionats amb l'activitat proposada:
  - Durada: 4
  - Material de suport emprat: 4
  - Dinàmica: 5
  - Lèxic emprat: 4
3. Valoreu, en una línia, l'aspecte més positiu de l'activitat. I el més negatiu, deficitari o aspecte a millorar?
  - POSITIU: *concienciació pel medi ambient*
  - NEGATIU: *El fet que sigui una activitat puntual i no hi hagi una proposta de seguiment.*
4. Suggeriments addicionals.

Qüestionari de valoració i propostes de millora de l'activitat.

Font: Solucions Mediambientals Assessors (SMA).

8.4. Criteris i recomanacions per a l'avaluació de les activitats

Per aprofitar al màxim aquest mecanisme de gestió del PEA es consideren rellevants certs criteris:

- **Dissenyar l'avaluació ja des del moment inicial de planificació** (objectius qualitius i quantitatius -nombre, tipus d'assistents, puntuació..., calendarització i periodicitat, eines, tipus i nombre de preguntes, tipus d'anàlisi i indicadors...).
- **Preveure una visió prismàtica, participativa i inclusiva**, recollint l'opinió de tots els agents implicats (monitoratge, docents i acompanyants, alumnat, participants...).
- **Implementar una avaluació interna** (equip tècnic de Medi Ambient municipal i empreses de serveis), amb la planificació també d'**autoavaluació del monitoratge**, complementàriament una **avaluació externa** (altres àrees municipals, experts serveis de neteja, seguretat, gestors, veïnat o teixit local, entre d'altres).
- **Combinar instruments d'avaluació quantitativa i qualitativa**¹ (enquestes de satisfacció, *focus group*, entrevistes...), escollint els més adients en cada moment.
- **Avaluar adequadament cada activitat cercant que pugui ser comparable o homologable**, incloent la categorització individual o del grup (gènere, edat, professió, centre educatiu...) i dades de context (mode d'accés...).
- **Incloure aspectes de funcionament i organització**, aspectes sobre el **desenvolupament de l'activitat i qualitat del servei** -punts forts i febles-, **necessitats i expectatives** de les persones acompanyants o destinatàries i èmfasi en les propostes de millora (oferta, funcionament, etc).
- **Recórrer a eines digitals o interactives *in situ*** (*link*, codi QR...), per que sigui sistemàtica i recollir el màxim nombre d'aportacions i valoracions², al mateix temps que fa possible una gestió àgil i automatitzada de les dades.
- **Habilitar una bústia de suggeriments** per recollir *feedback* espontani.
- **Incorporar una escolta activa** i donar un ***feedback* directe** (pot ser col·lectiu) a les persones que facin aportacions, sobre com s'han integrat els comentaris o propostes.
- **Analitzar en detall les activitats escolars per part de docents i alumnat** (qualitat, continguts, horaris, dies, durada...) i fer un seguiment del nivell de repetició.
- **Explotar els resultats estadística i gràficament** (assistència, demanda d'activitats i motivació, causes d'anul·lació, tendència...) en nombres absoluts i relatius.
- **Interpretar les dades segons el context** educatiu, social, econòmic... global i municipal.
- **Extreure aprenentatges de millora contínua** per aplicar a curt, mig o llarg termini.
- **Publicar les avaluacions en format entenedor** com a exercici de transparència i com a recurs comunicatiu positiu per la mobilització de nous públics.

---

¹ Escollir el format de pregunta (binàries -sí o no-, selecció múltiple, puntuació, jerarquia, etc segons l'objectiu i aspecte a valorar.

² Intentar que la mostra sigui superior al 90% dels grups i significativa per obtenir respostes de famílies, adults o segments específics. En cas que no sigui possible, es pot fer un enviament posterior per *mail* amb un *link* a un qüestionari de satisfacció.

9. COMUNICACIÓ

Avui en dia la comunicació digital i multicanal permet arribar a àmplies audiències, si bé, a la vegada, la seva proliferació fa que a vegades hi hagi una certa segmentació de la informació i una proliferació de missatges per diferents vies i en alguns casos reiteració o proliferació que pot perjudicar la seva efectivitat. Des d'aquesta perspectiva i en el cas particular del PEA, els canals municipals o temàtics són una bona via per centralitzar la informació, si bé cal que sigui visible i fàcil de localitzar i fomentar també la subscripció personalitzada segons els interessos, per estar al corrent de les novetats. En paral·lel, publicar una programació per a un llarg període de temps (trimestral, semestral, anual...), amb recordatoris puntuals, permet tenir una fotografia completa anticipada d'allò que es pot esperar.

Com s'ha dit anteriorment, per altra banda, hi ha una convergència de diferents programes de caire ambiental o mixt simultanis gestionats per part de diferents organismes que es difonen de manera separada, és a dir, que la comunicació ambiental al final es dispersa i es mostra de manera segmentada l'oferta.

Els principals canals per connectar directament amb la ciutadania, amb un predomini dels digitals són:

- **Municipals** (web i xarxes socials municipals, cartells i butlletí, bustiada, mailing...)
- **Teixit social i agents** ambientals, culturals, econòmics...
- **Mitjans de comunicació**

9.1. Web i canals municipals

La portada del **web Pineda de Mar** té una capçalera ordenada per temes i un carrusel on es destaquen els visualment els temes d'actualitat en cada moment i que, per tant, canvia amb freqüència. A sota s'inclou un apartat de "Notícies" i "Agenda" i un darrer apartat de publicacions recents a les xarxes socials. A l'agenda digital es poden incorporar accions educatives ambientals que es programin tant des de l'Ajuntament com des d'altres organismes.

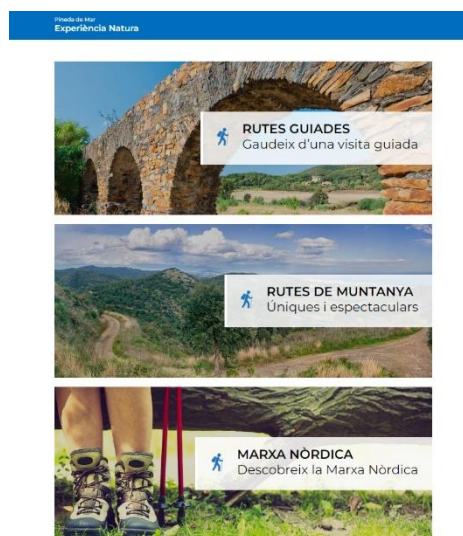
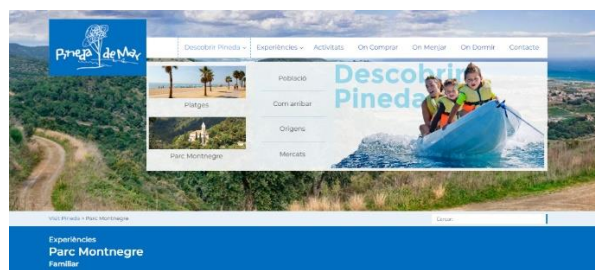
Des del menú principal, dins de "Serveis" s'accedeix a l'apartat de Medi Ambient per consultar informacions destacades, especialment sobre "Residus" i "Espais naturals" i "Notícies". En l'apartat "Educació" hi ha un espai dedicat a les "Activitats educatives i serveis", com en de "Cultura", on es poden localitzar "Activitats culturals". En cap d'ells no hi ha un àmbit específic d'educació ambiental.

Des del portal "**Visit Pineda**" es dona a conèixer la diversitat, recursos i atractius del municipi com platges, Parc Natural del Montnegre i el Corredor i opcions de visita com rutes patrimonials, itineraris de natura i altres experiències. Es pot ampliar la informació directament a través del web de, en alguns casos, vinculada a la Xarxa de Parcs Naturals (XPN) de la Diputació de Barcelona i amb un apartat directe a cada parc i una agenda completa d'actes al llarg de l'any.

Pel que fa a les xarxes socials, **Facebook** és seguit per més d'11.300 persones i és un canal ideal per a difondre tant l'activitat d'educació ambiental del municipi com d'altres qüestions d'interès i campanyes o missatges ambientals en format sintètic. Aquesta comunicació és directa, breu i visual, ja que focalitza molt el missatge i permet una ràpida redifusió entre la comunitat.

Cal tenir en compte que, en el present PEA es proposa algunes accions digitals com una convocatòria a *Tik Tok*, a les quals es pot donar visibilitat des d'aquestes plataformes pròpies.

*Portada del web municipal pinedademar.cat i continguts de visitpineda.com.
Font: Ajuntament de Pineda de Mar*

Si bé la comunicació digital ha anat substituint el **format paper**, és cert que no tota la ciutadania hi té abast i que existeix una bretxa digital no només entre la gent gran, sinó altres grups de població. En aquest context, **els cartells i pòsters o els fulletons**, si bé amb tirades més limitades, continuen sent presents en espais estratègics com a les oficines municipals o en llocs amb elevada afluència de persones. En general hi ha una versió digital que es mou a les xarxes socials buscant que la gent ho comparteixi amb facilitat.

Una d'aquestes plataformes informatives locals és el **Butlletí d'Informació Municipal 'a prop'**, on cada mes es publica tot allò que passa al municipi i als barris, tant a iniciativa de l'Ajuntament com de les entitats i el món associatiu, amb monogràfics quan s'escau i un apartat dedicat a relatiu a persones destacades de Pineda de Mar.

9.2. El paper dels agents socials locals

Els canals disponibles per part del teixit associatiu, veïnal o educatiu, les entitats o empreses col·laboradores o proveïdores de serveis, entitats naturalistes locals, comarcals o temàtiques tenen un important paper no només per difondre les activitats, sinó per implicar-se en la seva organització, com indica l'ODS 17, sobre el foment de les aliances.

D'aquesta manera, les persones que segueixen aquestes entitats o agents del municipi o de fora estaran al corrent de l'actualitat ambiental de Pineda de Mar i això permetrà ampliar el públic potencial i nombre d'assistents i, en definitiva, assolir l'objectiu de millorar la qualitat del municipi sense cap cost afegit.

9.3. Altres plataformes digitals

Hi ha diferents plataformes d'abast supralocal que també són un bon aparador per a divulgar l'oferta d'educació ambiental que tingui lloc a Pineda de Mar, tant des del punt de vista de que se n'assabenti la població local com des de la perspectiva d'incidència en els nuclis de proximitat, com també de poder informar d'una oferta complementària a la del PEA, que en definitiva, contribuiran també a conscienciar sobre diferents aspectes ambientals.

Se'n recullen alguns com:

- Diputació de Barcelona
- Consell Comarcal del Maresme
- Consorci Besòs Tordera

Des de la **Diputació de Barcelona** es compta amb diferents altaveus i presència a les xarxes socials. A més de la web de la **Xarxa de Parcs Naturals, l'Informatiu dels Parcs o la revista digital Sostenible.cat**³, s'aplega informació i es difonen recursos amb aquest eix, fent d'altaveu de les activitats i iniciatives dels municipis membres de la Xarxa de Ciutats i Pobles cap a la Sostenibilitat. Aquestes plataformes són, a més mitjans reconeguts entre professionals i persones interessades en el medi ambient.

---

³ Webs de la Diputació de Barcelona: parcs.diba.cat/web/montnegre, parcs.diba.cat/web/l-informatiu/montnegre-corredor, sostenible.cat.

Divulgació ambiental de la Xarxa de Parcs Naturals i publicació a Sostenible.cat d'una campanya sobre envasos. Font: Diputació de Barcelona.

El **Consell Comarcal del Maresme** també ofereix serveis de Medi Ambient i Canvi Climàtic i puntualment algun recurs educatiu sobre algun vector ambiental com els residus, energia o compra responsable, sovint en coordinació amb altres agents.

El **Consorci Besòs Tordera** té un important paper en l'educació ambiental i més concretament, sobre temes fluvials i sistemes de sanejament. L'oferta s'articula principalment a través del Programa "Descobreix el riu" executat per la Fundació Rivus per encàrrec del Consorci Besòs Tordera i en el marc del qual s'organitzen diverses activitats divulgatives⁴.

9.4. Estratègies comunicatives locals

Per tal que la comunicació i divulgació de l'educació ambiental sigui més efectiva i la informació sigui fàcil de trobar per la ciutadania, tant resident com forana, cal aprofitar els canals de què es disposi.

De manera global, cal tenir present que la **informació a transmetre ha de ser breu i directa, inequívoca i atractiva, amb elements visuals i destacant les dades clau** destacada: Nom i descripció activitat, tipus de públic (edat/s i si cal la presència dels progenitors en activitats infantils, lloc i horari, accessibilitat, quota o gratuïtat, com fer la inscripció. És important també apel·lar a l'experiència i impacte que tenen les nostres accions, sense alarmisme, amb una visió d'esperança.

Paral·lelament, si hi ha algun establiment acreditat com a *Biosphere* que faci activitats tant per al seus clients com obertes a la ciutadania, se'ls pot donar difusió i animar a la participació.

A continuació es posen de relleu alguns consells i estratègies per incrementar la propagació i, en definitiva, que es pugui implicar el màxim nombre de persones.

Comunicació al web i xarxes socials municipals

- **Tenir una presència fixa de continguts ambientals d'actualitat** al carrusel de portada.

⁴ Consorci Besòs Tordera: <https://besos-tordera.cat/que-fem/promocio-i-educacio/> i Programa "Descobreix el riu": <https://descobreixelriu.com/activitats/>

- **Incorporar un *banner* lateral o *pop-up* amb missatges sobre sostenibilitat i de l'oferta** de serveis i aprofitar dates singulars a partir del calendari d'efemèrides anuals (Dia Mundial del Medi Ambient, Dia Mundial de l'Aigua, Setmana Europea de l'Energia Sostenible, etc)
- **Actualitzar els continguts periòdicament i jerarquitzar-los**, donant major visibilitat a aquelles notícies o activitats de més actualitat o proximitat en el calendari.
- **Facilitar un *Link* directe al formulari d'inscripció** de l'Ajuntament o ens promotor de l'activitat.
- **Mostrar un calendari amb agenda d'activitats** consultable per dates, eixos temàtics o públics.
- **Emfasitzar i destacar la informació bàsica de cada activitat:** títol i text breu explicatiu, dia, hora i lloc, gratuïtat o tarifa, si cal o no inscripció.
- **Donar visibilitat a continguts externs** d'institucions i entitats generadors de contingut o activitats ambientals.

Comunitat educativa i entitats de lleure

- **Establir una comunicació directa i freqüent** amb la comunitat educativa pública, concertada i privada, entitats de lleure i AFEs⁵, grups i persones assistents a altres activitats afins o populars entre els segments de públic objectiu o de gran abast públic.
- **Fer consultes a la comunitat educativa** sobre les seves necessitats, opinió de l'oferta, dia i horari més escaients...
- **Presentar la programació a tot l'ecosistema educatiu formal i agents d'educació en el lleure** (centres educatius, equip directiu o monitoratge de casals, espais, personal d'equipaments juvenils, etc.).
- **Fer una tramesa de l'oferta amb prou anticipació**, per tal que arribi a temps o pugui ser valorada o prioritzada entre les opcions rebudes i **un seguiment per a sondejar l'interès**.
- **Destacar la informació pràctica:** transport i accessos, horaris, tarifes i opinions del públic...
- **Reforçar la comunicació prèvia** amb un recordatori i confirmació anterior a l'activitat.
- **Coordinar els equips** de monitoratge i dinamització amb responsables dels/les participants.

Altres recomanacions transversals

- **Apoderar la ciutadania com a prescriptora**, demanant testimonis basats en una experiència real, que és percebuda com a 'autèntica' i no 'interessada', i fàcilment activa les 'emocions'.
- **Fomentar aliances per afavorir la difusió creuada** institucional i amb entitats cíviques.
- **Establir una comunicació personalitzada** amb famílies i particulars per a fidelitzar els públics i afavorir el "boca orella".
- **Impulsar la subscripció** de les famílies i particulars a novetats. Si cal es pot plantejar incentius

---

⁵ A través de les AFEs es pot arribar al col·lectiu de delegats/des, que distribueixen informació als grups classe, que fan d'altaveu de les iniciatives lligades als valors del centre.

(sortejos de material esportiu, prismàtics, àpat o val pel comerç local...).

- **Actualitzar freqüentment** la informació aprofitant els canals digitals, fàcils de compartir entre comunitats (grups de WhatsApp de famílies, Associacions i entitats -naturalistes, culturals...). A mida que es programin activitats familiars es pot distribuir informació mitjançant les escoles.
- **Estar present en espais i cartelleres en equipaments públics d'alta aflluència** (biblioteques, centres cívics, socials, de gent gran, esportius, mercats, Ajuntament, Arxiu municipal...) i **llocs de pas o estacions** de transport properes (tren, autobús, trenet turístic Xino Xano...).
- **Cooperar i coordinar-se àgilment amb l'equip comunicació local** (web, butlletí, xarxes...).
- **Promoure la comunicació proactiva, personalitzada i prospectiva** de la programació ambiental.
- **Gestió àgil de consultes i reserves** (telefònica i per correu electrònic) i informació de detall tant de l'activitat sol·licitada com de la programació general.
- **Ecodissenyar la comunicació off-line**, tot allò que es publiqui en paper (cartells, fulletons...).

9.5. El paper dels mitjans de comunicació i *influencers*

A Catalunya hi ha multitud de publicacions en paper i digitals que poden eixamplar la base social sensible a qüestions ambientals.

Alguns mitjans són de caràcter diari o periòdic i s'adrecen a públics generals o específics que poden connectar o són afins a la sostenibilitat. Entre aquests s'hi inclouen les persones que busquen una oferta d'oci actiu o la vida sana o els *blogs* o clubs d'oci adreçats a famílies.

Se'n recullen alguns exemples:

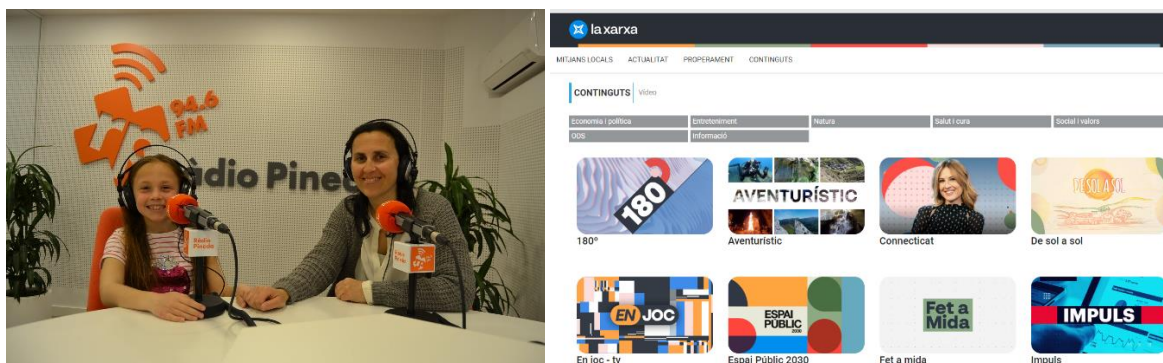
- Premsa: Diari Ara, Mon planeta, Nació Digital, Vilaweb...
- Revistes: Descobrir, Sàpiens i Petit Sàpiens, Cavall Fort, El Tatano...
- *Podcasts*, programes de ràdio o televisió: MeteoMauri, El nou temps del Picó...
- Alimentació i cultura gastronòmica: Cuina, Som el què mengem...
- Programació infantil: Info K, Club Super 3...
- *Blogs* de lleure familiar: Sortir AMB, Què fer amb nens...

Es recomana dur a terme diferents accions:

- **Fer alguna entrevista o programa temàtic** a la ràdio o xarxa de televisions locals.
- **Elaborar píndoles amb testimonis reals i sintètics** (vídeo de 30 segons, frase o reclam) sobre l'experiència i aprenentatges a través de les activitats, incloent la visió de les persones a qui va destinada l'activitat (joves, infants, ciutadania) i de qui acompanya (famílies, docents).
- **Facilitar un dossier informatiu** amb dades rellevants i d'interès per a revistes o mitjans temàtics o generalistes per tal que fixin la seva atenció cap al riu i, finalment, cap a les activitats

d'educació ambiental⁶. Alternativament, es pot mirar d'aconseguir un mitjà de comunicació com a *partner*.

- **Organitzar una visita guiada** a premsa, especialment a reporters o a persones expertes, reconegudes o *influencers* en temes de: natura, medi ambient i sostenibilitat, ciència, oci, famílies... per tal que en puguin fer una notícia o parlar-ne després d'haver viscut l'experiència.

*Mitjans de comunicació d'abast local o comarcal
Font: Ràdio Pineda i Xarxa de Televisions Locals.*

9.6. Aliances per la difusió creuada

És important establir aliances per a la difusió creuada, en alguns casos o bé per assegurar que els arriba la informació puntualment i amb suficient antelació per tal que puguin difondre-la a través dels seus canals i llistes de distribució, ampliant el nombre de participants i impulsar, en definitiva, l'acció municipal. Es recomana tenir en compte:

- **Organismes i institucions supramunicipals** (AMB, Diputació de Barcelona, ACA...).
- **Entitats o empreses proveïdores de serveis** a l'Aula i municipi (SMA, Escola de Natura del Corredor, etc).
- **Xarxa metropolitana d'Aules i espais ambientals** i equips de comunicació dels municipis de l'entorn: Santa Susanna, Calella o Malgrat de Mar, principalment.
- **Centres de recerca, universitaris i temàtics** com la Universitat de Barcelona, Campus de l'Alimentació de Torribera.
- **Agents i empreses que operen sobre el territori** (Agbar, Som Energia, Hola Luz...).

⁶ No és una inserció publicitària pròpiament i, per tant, no té cost econòmic. En cas que l'Ajuntament de Sant Adrià hagi contractat o contracti algun/s mitjan/s en particular, aquest pot ser més sensible a col·laborar.

9.7. Recomanacions per una comunicació sostenible

Per coherència amb els principis del Pla Director i de l'Aula, s'han de tenir en compte una sèrie de criteris ambientals en la comunicació:

- **Estratègia de captació de públics prioritàriament digital**
- **Publicacions digitals**, imprimibles en impressora domèstica a blanc i negre
- **Digitalització d'algunes activitats**
- **Dossiers didàctics interactius** accessibles i editables online
- **Materials ecològics naturals, certificats** reciclats
- **Eco-disseny de tots els materials** publicats, expositius i comunicatius (tintes ecològiques, mides per evitar descartes de paper, sense plàstics o embalatges...).
- Comunicació *off-line* en **llocs estratègics i amb alta afluència** de visites o consultes.

Ajuntament
de Pineda de Mar

Diputació
Barcelona

Diputació
Barcelona

Àrea d'Acció Climàtica

Gerència de Serveis de Medi Ambient

*Comte d'Urgell, 187
Recinte de l'Escola Industrial
08036 Barcelona*

*www.diba.cat/mediambient
@AccioClimaDiba*